

Inapit prologus Beati cassiani epi. de institutione monachorum

Deteris instrumenti narrat hystoria sapientis
simū salomonē post acceptā diuinit' sapiām
prudenciāq; multam nimis. et latitudinem cordis
quasi arenā maris innumabilem. ita ut dñi res
timōis null' ei filis retro actis t'pib' extitisse.
neq; post eū surrectus ēē dicat. illud magni
fici dño templū instrūe cupientē alienigene
regis tyri auxiliū poposcisse. Qui mis
so ad se p'iam filio mulieris uidue. quicquid diuina sapiā suggerente pre
clarū in templo dñi. vel in sacris uasis moliebat. ministio eius ac dispo
ne p'fecit. Si ergo ille uniuersis regnis t're sublimior principat'. et isrlitici gñis
sublimior excellenciorq; p'genies. illaq; sapiā diuinit' inspirata que cūctor
orientaliū 7 egypciōz disciplinas instituta supabat. nequaquā paupis et
alienigene uiri auxiliū designat. recte etiā tu hīs erudit' exemplis beatis
sime papa castor. uer ac racōnabile deo templū. nō lapidib' isensibilib' sed
scōz uiroz aggregacōe. nec t'pale q; corruptibile s; etnū atq; inexpugnabile
edificare disponēs. uasa etiā preciosissia dño cupiens p'secūre. nō multo
auri metallo argenti ue g'flata que post rex babilonis capta cōcubinarum
suaz ac p'cipū deputet uoluptati. s; aīab; scīs que innocencie. iusticie. casti
tatis 7 caritatis integritate fulgentes. regē xpm ī semetipīs circūferūt amorē
tem. egenū me omīq; p're paup'rimū ad cōmōitionē tanti opis dignaris asce
dere. in puincia siquidē cenobioz expti. puincialiū orientaliū. maxietq; egyp
ciōz uolens institutionē fundari. cum sis ip'e cunctis uirtutib; scīe p'fectus.
q; ita uniuersis reffectus diuicis sp'italib' ut p'fōne querētib' satis habūde non
modo tuus s'mo. s; etiā tua uita sufficiat ad exemplū. meq; elingūe q; paup'em
s'mone atq; scīa. ut aliqd ad supplemētū tui desiderii. de inopia sensus mei con
feram possas. p'cipisq; ut instituta monastioz que p' egyp'tū ac palestīnā custo
diti conspexim'. ita ut ibi uobis a patrib' tradita sūt. qm̄uis impito d'geram
stilo. nō leporem s'monis inquirēs. in quo ip'e ad prime erudit' es. s; scōz sim
pliciē vitā simplici s'mone fratrib' ī nouello monastio tuo cupiens explanari.
Cum rei quantū me pius aīeloz desiderii tui puocat obedire. tantū me multi
plicet estuū moles. uolentē obtemperare deterret. p'mū quia nec uite mee ita
equiperūt inerita ut confidam me res tam arduas. tam obscuras. tam sanctas.

cligne posse aīo ac mente complecti. Secūdo q̄ ea que a puericia nūc mē
eosdem s̄stituti atq̄ ip̄oz incitati cotidianis adhortacōib⁹ et exemplis ul'
agere temptauim⁹. uel didicim⁹. ul' uisu p̄cepim⁹. minime ad integrū iam
possum⁹ retinē. tot annoz circulis ab eoz cōsorcio ⁊ imitatione oīlacōis abstracti.
presertim cū hāz rez ratio ne quaqm̄ possit ociosa meditatione doctrinaq̄ v̄boz
uel tradi ul' intelligi uel memoria ḡtineri. Totū namq̄ in ex̄p̄ientia uisq̄ cōsistit.
et quēadmodū tradi. nisi ab ex̄pto nō queunt. ita nec p̄cipi quidē uel intelligi. nisi
ab eo qui ea pari studio ac sudore apphēndē elaborauit possint. Que tamē si collacōe
iugi sp̄itālū v̄boz frequentē discussa nō fuerit et expolita. cito rursū mentis
incerta delabunt⁹. Tercio quia ad ip̄m qd̄ ut cūq̄ nō p̄mito rei. sed p̄ p̄sentis t̄p̄s
statu possum⁹ reminisci. impior sermo aḡne nō valet explicare. Huc accedit
qd̄ sup̄ hac re. uiri ⁊ uita nobles. ⁊ simone sc̄iaq̄ p̄clari multa iā opuscula desudauit.
sanctū basilū q̄ ih̄onimū dico. aliosq̄ nō nullos. quoz antioz sc̄isitatib⁹ fuit
sup̄ diūsis institutis uel questionib⁹. nō solū faciendo. uer̄ etiā diuinaz testimonis
composito sermone respondit. Alius uō nō solū tuo elucubrat⁹ ingenio edidit libros.
uerū etiā greca lingua digestos. in latinū uer̄ eloquiū. Post quoz tam exuberā
cia eloquēcia flumina. possum nō i merito p̄sūpcōis notari. si aliqd̄ stulticiū hui⁹
inferre tēptatē. nisi ad hec me fiducia tue sc̄itatis aīaret. ⁊ sponso qd̄ uel tibi
hec nuge for̄et accepte. i qualescūq̄ eēnt uel eas congregacōni finitū i nouello tan
tū monastio amocancū deputares. qui si qd̄ a nob⁹ min⁹ caute for̄sitā plati fuerit
q̄ pie relegat. ⁊ cū uenia indulgenciori sustentet. fidem poti⁹ sermonis mei quam
uenustatē eloquiū requirerentes. Quap̄t̄ beatissimē papa vnicū religionis ⁊ humili
tatis exemplar. tuus p̄cib⁹ aīat. sc̄dm uires ingenii mei aggregat⁹ opus qd̄ michi
inūgit. q̄ ea q̄ om̄imodis intacta relictā sūt ab antioz n̄ris. utpote qui audita
potius quā ex̄pta describere tēptauit. uelud monastio q̄ i ueritate scientib⁹ intinabo.
nec plane mirabiliū dei signozq̄ narracōne studebo contexere. q̄ quāuis multa p̄ seni
ores n̄ros. q̄ q̄ incredibilia nō solū audierim⁹. uer̄ etiā suboptatib⁹ n̄ris asp̄ecim⁹ im
pleta. Tamē hui⁹ om̄ib⁹ p̄missis. que legentib⁹ p̄ter admiracōem nichil ampl⁹ in
stuticōis p̄fēē conferūt. instituta eoz tantūmodo ac monastioz reglā. maxie q̄
p̄ncipaliū uicior. que octo ab eis designant⁹ origenes ⁊ causas curacōesq̄ sc̄dm
traditōes eoz q̄ntū potuerim adiuuante d̄no fidelit̄ explicare contendam. Ppositū
siquidem in ē. nō de mirabilib⁹ dei. s̄ de correctione mox n̄roz ⁊ cōsumatione uite
p̄fecte. sc̄dm ea q̄ a seniorib⁹ n̄ris accepim⁹ pauca disserere. In eo quoq̄ tuus p̄ceptis
satisfacē studebo. ut siquid forte nō sc̄dm typū maiorz antiquissima constitucōne

fundamentū. s. parbitrio unicuique instruentis monastium. ul' diminutū ul' ad
ditū in istis regionibz opbauerō. scdm eam qm uidim' monastioz reglam p egyptū
ul' palestina antiquit'. fundatoz. fidei smone ul' adiciam uel recidam. Pe
quaqm enī credent' racionabilius quppia ul' pfectius nouelle cōstitutiōi. i occiduis
galliaz pib' repperiri potuisse. quā illa sūt instituta i quibz ab exordio p'dicacōis
aplice a tēis ac spitalib' p'ibz fundata monastia ad nos usq' p'durāt. Illa sane mo
deracōne opusculo huic mēscere p'sumā. ut ea q' scdm egyptioz reglam. seu p aspe
ritate aeris. seu p difficultate mox impossibilia i hīs regionib'. uel dura ul' ardua
cōprobauō. instituciōib' monastioz q' p palestina uel mesopotamia habentur
aliquaten' tempem. qā si racionabilis possibilib' mensura seruet'. eadem obseruā
cie est pfectio etiā in impari facultate. *Incipiunt capitula libri primi*

*i. De angulo monachi. ii. De ueste monachi. iii. De cucullis egyptioz.
iiii. De colobus egyptioz. v. De sebrachatoris eoz. vi. De cina
fortibz eoz. vii. De melote et pelle caprina. viii. De baculo qualitate
ul' usum p'ui. ix. De calciamentis eoz. x. De temperamento obliuā
cie que scdm erūtie sūt tenenda. xi. De angulo spiritali & sacramento.*

et institutis ac regulis

Incipit liber cal tiam epi

De institutis ac regulis monasterioz dicturi unde competentius donante dño quā ab ipō hītu
monachoz sumemus exordium: quoz interiorē cultum tunc poterim'
consequent' exponē. cum exteriorē ornatum sub oculoz obtutibz de
p'p'uerimus. Itaqz monastium ut inuitē xpi inptinctu semp' beui pōitum. accitue
his lumbis iugiter oportet incedē. Hoc enim hītu etiam illos ambulasse. qui in ueteri
testamento p'fessionis hui' fundauere primordia. helyam scilicet & leuseum diuinaz
scripturaz auctoritate monstrantur: ac demiceps principes auctores qz testamēti no
ui. iohannē uidelicet. petrum & paulum. ceterosqz eiusdē ordinis uiros talit' inces
sisse cognoscimus. Quoz prior in ueteri testamento. uirginitatis iam flores. et cal
tione continentieqz p'figuralib' exemplū. cum fuisset ad hō nullus ad inrepan
dos inuitos ochorie sacrilegi regis isrl'. eo quot egritudine p'p'et' sup' statu saluū
sue beelzebub dēu accaron consilare destinasset. q' idcirco eis occurrēs idem p'phā de
scensū de lecto ei' in quo concidat denegasset. decubenti regi exposita uestit' qualitate
compt' est. Reuersos ei' ad se nūcios at resētes p'phē sibi sentēciā. sciscitat' ē an' esset
figure & habit' uir qui occisus est: q' locut' fuisset hui' modī ūba. Vir inquit pilosus et
zona pellicea accinct' renibz. Ex quo habitu confestim rex contēplat' hominē dei
ait. helyas thesbitet est. Zone uidelicet iudicio et hirsuti montiqz corporis spē

virtutū dei indubitant agnoscere eo quod istud ei intus tot virtutū populi milia amozanti
cultus proprii uelud quoddam impressū speciale signū perpetuo cohereret. De iohanne
quoque quod uetus nouique testamenti. uelud quidam sacratissimi limes finis inuicemque per
cessit. ita euangelio narrante cognoscimus. Ipse autem iohannes habebat. uerimentū de pilis
camelorum et zonā pelliceam circa lumbos suos. Perno etiam in eui custodiā carceris
ab herode detruso. ad necē die postera perducendo. angelo assistente percipit. percinge
et calceas te caligas tuas. Quod ut faceret nequaquam eum mouit. angelus dei nisi uidisset
eum ob refectionē nocturne quietis paulisper defecta membra soluta cinguli obstric
tione laxasse. Paulū quoque ascendente iherosolimā et perueniens iuncla mittendū
agabus propheta reperiens cesariē. sublato eius cingulo ligans manus suas et pedes ut gestu
corporis sui passionis eius iniurias peragueret ait. Hec dicit spiritus sanctus. uirū cui est zona hec.
ita amigabitur inde iherusalem. et cadent i manus gentium. Quod utique propheta proferre minime
potuisset. nisi paulus eā lumbis suis inderent solitus fuisset aptare. **Capitulum .ii.**

Aetatis quoque sit monachi. que corpus regat tantum. ac repellat uerecundam nuditatis.
et frigoris iniuriam. non que sententia uanitatis aut elationis emutuat. Item eodem
apolo predicante. habentes autem alimenta et operimenta. his contenti sumus. Opimenta inquit
eius non uerimenta. ut in quibusdam latinis exemplaribus non apparet continetur. id est que
corpus operiant tantum. non que amictus gloriā blandiant. Ita uidelicet ut nulla coloris
uel habitus nouitate inter ceteros huiusmodi propositi uiros habeant insignia. ita stu
diosius accuracionibus aliena. ut nullis rursus sint affectatis per incuriam
sordibus decorata. Postremo sic ab huius mundi separent ornatum. ut cultui suorum
dei in omnibus communia perseuerent. Quicquid enim inter famulos dei presumit. ab uno
uel paucis. nec catholice per omne corpus firmitatis tenet. aut superfluum aut datum est. et ob id
noxium indicandum. magisque uanitatis speciem quam uirtutis ostentans. Et ideo hec et
nec a ueteribus sanctis. qui huius professionis fundamenta iecerunt. neque a patribus nostris temporis.
qui eorum per successiones instituta nunc usque custodiunt tradita uiderimus exempla. ut
superflua et inutua nos quoque reserare conueniet. Quomobrem ceterum ueritatem uelud
circumspectam cunctis atque notabilem. per quod ex hoc ipso. non solum nulla spiritui emolumenta
possit asferre. sed elationis concipere uanitate. queque ad necessarium operis exercitium.
in quo monachum semper impigrum expectatumque oportet incedere. inhabilis atque inepta
sit omnimodis resistarunt. Quod si quosdam hoc amictu circūdatos audiuimus probabiles
existuisse. non ex eo nobis est monasteriorum regula sancienda. uel antiqua sanctorum patrum sunt
perturbanda decreta. quot pauci presumētes aliarum uirtutum privilegio. ne in his quidem
que non secundum catholicam regulam ab eis usurpata sunt reprehendi debere creduntur.

Generali namq; omnium constitutioni paucorum non debet imponi nec pronunciari sententia. Illis enim debemus institutis ac reglis indubitata fidem et indiscussa obediencia per omnia commodare: non qualis paucorum voluntas intulit: sed qualis uetustas tantorum temporum et inuoluntas sanctorum patrum concorditer diffinitio in posterum peragauit. nec hoc sane pronunciare nobis debet cotidiane consuetudinis exemplum. quod uel ioram sacre legis rex israel cuius hostium circumseptus scissa veste cilicium habuisse prohibetur intrinsecus: uel quod nimuite ad mitiganda dei sententia que in eos illata fuerat per prophetam cilicium aspicit uelati sunt: cum et ille ita intrinsecus latent induit eo fuisset monstrum: ut nisi cilio desuper indumento a nemine prius potuisset intelligi: et isti eo tempore opumetum cilicium ostentarent. quo cunctis super inuente urbis censione lugentibus: eodemque amictu circumdatis nullus posset ostentacionis notari: quia nisi insolens sit diuersitas non offendit equalitas.

Sunt preterea quedam in ipso egyptiorum habitu notantia ad curam corporis. **Capitulum. iij.**

quantum ad mox formam congruentia: quo simplicitatis et innocentie obseruancia etiam in ipsa uestis qualitate teneatur. Cucullis namque per paruos usque ad euias humosque dimissis confinia quibus capita tantum contegant indefinenter diebus utantur ac noctibus: scilicet innocentia et simplicitate paruulorum iugiter custodire. etiam imitatione ipsius uelaminis comoneantur. qui reuerti ad infantiam christi. cunctis horum atque monimentis cum affectu et uirtute decantant. Domine non est exaltatum cor meum. neque elati sunt oculi mei. Neque ambulauimus in magnis. neque in mirabilibus super me. Si non humili sentiebamur. exaltauimus animam meam. sicut quod ablactatum est

Aulobus quoque lineis induti. que uix ad cubitos **Capitulum super matrem suam. iij.** yma perungant. nudas de reliquo cernerunt manus. ut amputatos habere eos actus et opera mundi huius suggerat abscisio manicarum. et ab omni dissimulatione terrena mortificatos eos uelaminis linei doceat indumentum. audiantque per hoc apostolum cotidie sibi dicentem. mortificate membra uestra que sunt super terram. Illud quoque ipso habitu prestante. mortui enim estis. et uita uestra abscondita est cum christo in deo. Et uere. Uiuo autem iam non ego. uiuit uero in me christus. Aliqui quoque hic mundus crucifixus est. et ego mundo. **Capitulum. v.**

Estant etiam resticulas duplices laneo plexas subtemine. quas greci anabore uocant. nos uero succinctorias et redimicula. uel proprie rebrachiatoria possumus appellare. Que descensu per summa ceruicis. et elateribus colli diuisa utraqueque alarum sinus ambiunt. atque hinc inde succingunt. ut ostriungencia latitudinem uestimenti ad corpus strahant atque coniungant. et ita ostreclis brachius impigri ad omne opus explicitique reddant. Iuxta apostolicum preceptum studentes omni uirtute opleri. quia non solum michi. sed etiam his qui mecum sunt instruuerunt manus iste. neque gratis panem ab aliquo manducauimus. sed in labore et in fatigatione. nocte et die operantes neque uestrum grauaremur. Et si quis non uult operari nec manducet.

Post hec angusto palliolo tam amictus humilitatem quam uilitatem **Capitulum. vi.**

p̄cu compendūq; sectantes. colla parit atq; humeros tegunt. qđ mafortes tam nō
qm̄ ip̄oz nūcupat doquio. et ita planeticarū atq; birroz p̄cia simul cū ambicione de-

Altimū est pellis eoz caprina. q̄ melotis ul' pera appellat. **Cap. vi.** dīnant
q; luculi quos gestant ad imitationē eoz qui p̄fessōis hui' p̄figuratiue lineas.
iam inuēti testamento. de quib' apls. Circuierunt inquit i melotis z pellibz capnis.
egentes angustati. afflicti. quibz dign' nō erat mūd'. In solitudinib' errantes z montibz z spe-
luncis. z in cauinis terre. Qui tamē habit' pellis capne significat petulanciā carnaliū passi-
onū debere rep̄mere. q; eoz in sūma uirtutū grauitate consistē. nec quicqm̄ petuleū uet calidū
iuuentutis ac mobilitatis antique in eoz corpore residere. **Capm vii**

Dam z bacm gestasse eoz viros. etiam elyseus qui vnus ex ip̄is ē docet cū dicit ad yesi-
puenū suū. mittere eū ad suscitandū filiū mulieris. Tolle bacm meū z am̄et uade q;
pone eū sup faciem pueri. q; uiuet. Quem utiq; nō dedist. ei p̄pha gestandū. nisi eū manu
sua solit' eēt iugit' circūferre. Hui' gestacio sp̄italit' monet. nūqm̄ debere eoz int' tot oblati-
tes viciorū canes. et inuisibiles sp̄italiū neq̄ciarū bestias inhermes incedere. De quibz b̄s dd li
b̄an postulans dicit. Ne tradas dñe bestias aīam n̄ ositente tibi. s; inuenies eas retidē crucis
signaclo. ac longi p̄pullare atq; adūsū se seruientes iugi memoria dñice passiois. et imita-
cione illius mortificationis extinguere. **Capm viii**

Calciamēta uero uelud mēdicta ewangelico p̄cepto recusantes. cū i firmis corp̄is. uel
matutini hyemis rigor seu meridiani estus feruor exigent. tantūmodo gallicis suos
muniunt pedes. hoc int̄pretantes vsū eaz ul' domica p̄missione signare. ut si i hoc mū-
do constituti cum q; sollicitudinē carnis hui' om̄imodis exuti eē nō possum'. nec ab ea
penit' p̄nalem' absolui. saltem occupaciōe leui. et i p̄licatione tenui necessitate corp̄is
explicem'. neue aīe nr̄e pedes qui expediti ad sp̄itale cursū. q; p̄dicandum ewāglū pacē
semp debent esse parati. quibz post odorē ungentoz xpi currim'. Et de quibz dauid.
Cucurri inq̄t in siti. Et iheremias. Ego aut nō laboraui te sequēs. morticinis seclī hui'
cursū paciam' inuolui. de his scilicet cogitantes. que nō ad supplendū necessitatē natē
s; ad supflūā noxiāmq; p̄tinēt uoluntatē. qđ ita implebim'. si scdm aplm carnis cu-
ram nō fecim' in desideris. Quibz tamē gallicis qm̄qm̄ licito utant'. utpote dñi
mandato ocellis. nequaqm̄ tamē pedib' inherere eas p̄mittūt cū accedūt ad cele-
branda seu p̄cipienda sacrosancta mystia. illud estimātes etiā scdm littām custo-
diri debere qđ dicit' ad moysen. uel ad ihesū filiū naue. Solue corrigiā calciamēti

Hui' locū enī in quo stas terra sancta est. **Capm. ix**

et dicta sunt nequid ne p̄tēmissē de egyptiorū habitu uideam'. ceterum
a nobis tenenda sūt illa tantūmodo. que uel loq̄z situs. uel p̄uincie usus

admittit. Nam neq; gallicis nos neq; collobus. seu una tunica ee otentol hyemis pmit-
tit aspitat. q; parvissimi cuculli uelanie. uel melotis gestacio. derisu poeti qui edificaco-
nem ullam videntib; opabit. Quazpe illa tm que supius omemorauim; queq; sunt
q; humilitati pfectiois me z qualitati aeru agnencia. nobis quoq; affectanda censemus.
ut omis summa nra uestit. no in nouitate habit qui possit offidiclin homib; seeli huius

Capm decim.

Hus itaq; uestimentis niles xpi induit. nouit prius ob id se cingli constrictione
muniti. ut ad cunctos usus et opa monasti no solu mte prompt. s; ipso habitu semp ex-
pedi incedat. Tanto namq; feruencior circa spirale ptem ac diuinay rex sciencia cordis
puritate phabit. qsto fuit erga obedie studiū opsq; deuocior. Secūdo agnoscat etiā
i ipso habitu cingli inee no pui qd ase expetit lacrimetū. Accinctio enī lumbor et
habit pellic emortue. significat eū mortificationē circūferre membroy. in quib; libidō
z luxurie seminaria otinent. ewangelicū illd mandatū quo dr. sint lumbi ur̄. aplica
inpretacione ingeri sibi semp intelligēs. mortificate membra ur̄a sūt q sup tr̄a. fornicaco
nē. imūdiā. libidēm. occupā. malam. Ideoq; illos tantū modo legim; inscriptis sc̄is
cingulo fuisse pinctos in quib; seminaria cot inueniūt extincta. Quig; illd beati da-
uid eloquiū ope ac uirtute decantāt. quia factus sum sicut vter i prima. eo qd erasa medul-
lit carne uitis. emortuam extioris hois cutē. spē uirtute distendant. Et idcirco in prima
significat adiecit. qd scilicet nequaquā fuit sola cordis mortificatione otenti. verū etiā
extioris hois mot. z ipsius nature incontinē otinēcie prima extrinsec; accedente
habuerint congelata. nullū iam duntaxat sedm aplm regim; peti insuo morta-
li corpore sustentel. nec gestantel caritē spiritui repugnantem. *Capla lib 4. cap. 1*

De canonico nocturnay orōnū q; psalmoz modo. *ii* De diuinitate numū
qui ad decantandos psalmos p uniuersal pūcias sit statut. *iii* De unifo-
mis regule p totā egyptū custodienda. et de electione eo qui fratrib; pponunt.
iiii Quot p egyptū et thebaydem duodenarius psalmoz numū obseruet.
v De duodenario psalmoz numū angeli tradicione suscepto. *vi* De duodecim orō-
nū consuetudinē. *vii* De disciplina orandi. *viii* De subsequente orōne post psal-
mū. *ix* De orōnis statu sup quo in collacione senioz plenior reseruet instructio. *x*
Cum qsto silencio et breuitate orōnes apud egyptios colligant. *xi* Qua disci-
plina apud egyptios psalmū dicant. *xii* Cui uno psallente ceti in senaxi sedent
uel quali post hec studio isti pcellulas suas usq; ad lucē uigilias suas extendant.
xiii Quare post missam nocturnā dormire nō oportet. *xiv* Quēadmodū icellu-
lis suis opus manū et orōnes parit exerceant. *xv* Qua lege modestie post orōnū

missam unusquisque ad suam cellulam redeat. et cui subdat increpacioni qualiter fecerit. *xvi* Quot nulli liceat orare cum illo qui fuit ab oratione suspensus. *xvii*

Quot is qui ad orationem fratres excuscatat hora solita eos debeat commone. *xviii* Quod a uespere sabbi usque ad uespem diei domini genua non flectant. nec totis diebus quinquagesime.

De nocturnarum orationum et psalmorum modo. i.

Divulgi igitur hoc quo diximus angelo christi miles accinctus. interim qui qui modum canonice orationum psalmorumque sit in preceptis orientis a sanctis patribus antiquis statutus agnoscat. De qualitate uero earum uel quemadmodum orare secundum apostolum siue inmissione possimus. suis in locis cum seniorum collaciones cepimus exponere.

Quere quantum dominus donauerit preferamus. *Capitulum ii.*

Ultos namque per alias apostolorum regiones per captum mentis sue. habentes quidem ut ait apostolus zelum. sed non secundum scientiam super hac re diuersos typos ac regulas sibi interstituisse. Quia uicenos seu tricenos psalmos. et hos ipsos antiphonarum prelatos melodius et adiuncti one quadam modulationis debere dici singulis noctibus censuerunt. alii etiam hunc modum excedere temptauerunt. Nonnulli decem et octo atque in hunc modum diuisis in locis diuisum canone cognouimus institutum. totumque per modum typos ac regulas usurpatas. quod etiam monasteria cellasque uidimus et conspeximus. Sunt namque quibus in ipsis quoque diurnis orationum officiis. id est tertia. sexta. nona id uisum est ut secundum horarum modum. in quibus hoc deo reddunt obsequia. per psalmorum etiam et orationum putarent numerum coequandum. Nonnullis placuit senarium numerum singulis diei ouentibus deputari. Quapropter necessarium reor antiquissimam patrum preferre in modum institutionem. que nunc usque per totam egyptum ad dei famulis custoditur. nouelli monasterii in christo rudis infancia antiquissimorum patrum uetustissimis in

Itaque per uniuersam egyptum et thebaidem ubi institutionibus inbuatur. *Capitulum iii.*
monasteria non per uniuersum renunciantis instituntur arbitrio. sed per successionem et traditiones maiorum usque in hodiernum diem permanet. uel mansura fundantur. Legittimum orationum modum in uespertinis ouentibus seu nocturnis uigiliis uidimus retentari. Non enim quisque in ouentibus fratrum. sed ne sibi quidem ipsi preesse coeclit. pulchrum non solum uniuersis facultatibus suis reddat externis. se ne sui quidem ipsi esse. et omni. uel potestate hunc agnoscat. Ita namque renunciantes huic mundo quibuscumque predictis facultatibus. necesse cenobii commoratione expere. ut in nullo sibi ex his que reliquit. aut intulit monasterio blandiatur. sic obedire cunctis. ut redeundum sibi secundum sententiam domini. ad infancia pristina nouit. nichil sibi ostensione eui uel annorum numerositate presumens. quam in seculo inanis dissipata se reputat perdidisse. sed per prudentiorum merito et tyrocinii nouitate quam se gerere in christi milicia recognoscit. subdere se etiam iunioribus non moret. Opus quoque ac sudoris consuetu

videm ita subire opellit ut propriis manibus iuxta apostoli preceptum cotidianum victum vel suis
usibus vel aduersionum necessitatibus parant et fasti vite preterite possit et delicias obliuisci.
et humilitate cordis. strictione laboris accipere. Ideoque nullus congregationi suam profuturus
eligitur prius quam idem qui proficiendus est. quid obtemperaturis oporteat impare obien
do didicerit. et quid iunioribus tradere debeat institutis seniorum fuit assecutus. Bene enim
rege vel regi sapientis esse pronuntiant. summumque domum. et gratiam spiritus sancti esse diffusiunt. Nam
namque salutaria precepta quicquam obtemperantibus prestare. nisi enim qui prius vniuersis virtutum
disciplinis fuit instructus. nec obedire quicquam seniori posse. nisi enim qui summat timore
dei et humilitatis fuit virtute perfectus. ideoque diuersitates temporum ac regum per ceteras pronuncias
certum usurpata. quod plerumque seniorum institutionis exceptis monasteriis preesse audemus. et ab
vires nos antequam discipulos proficiamus. quod libitum fuit statum. principiores monachorum inuentorum ex
igit custodiam. quam examinata maiorem seruare doctrinam. Sed quia dum orationum modum qui
potissimum debeat custodiri volumus explicare. institutis maiorem audiui provocati. narraui

Lone quam suis reservabam locis preopero excessu peruenimus. nunc itaque adpositum reuertamur.
Sic ut diximus per uniuersam egyptum et thebaidem duodenarium psalmorum numerus **Cap. iii.**

tam in uespertinis quam in nocturnis sollempnitatibus custodit. ita duxerat ut post hunc due
lectiones uetus scilicet ac noui testamenti singule subsequantur. Qui modus antiquitus constitutus.
deinde per tot secula penes cuncta illarum pronunciarum monasteriarum intematur nunc usque perdurat. quia
non humana aduentione statutus a senioribus affirmatus. sed celestis angeli magisterio patribus fuisse

Dam cum in primordiis fidei pauci quidem sed preclarissimi **delatus. Cap. v.**
monachorum nomine censerent. qui sicut abbatem memorie euangelista marcho. qui per alex

andrie urbis pontifex profuit normam suscipere uiuendi. non solum illa magnifica retinebant.
que primitus ecclesiam uel credentium turbas in actibus apostolorum legimus celebrasse. multitudinis scilicet
credentium erant cor unum et anima una. nec quisquam eorum que possidebat aliquid esse suum dice
bat. sed erant illis omnia communia. Quotquod enim possessores agrorum aut domorum erant. ne
dentes affererent precia eorum que uendebat ante pedes apostolorum. diuidebat aut singulis prout
uiuendi opus erat. uerum etiam his multo sublimiora cumlauerunt. Et secedentes
in secretiora suburbiorum agebant vitam tanto abstinentie rigore districtam. ut etiam his
qui erant religionis extrinsecus stupori esset tam ardua consuetudinis eorum consuetudo. Et
enim seruiore diuinarum scripturarum lectionibus orationumque frequentie et operum manuum diebus
ac noctibus inculabant. ut ne escarum quidem appetitum uel memoria nisi alio tempore ne
die corporis interpellaret inedia cibumque ac potum non tam desideratum quam necessarium
fuerunt. et ne hunc quidem ante solus occasum. ut tempus lucis cum spiritualium meditatio
num studiis. cura uero corporis cum nocte sociaret. alia his multo sublimiora perficerent de

quibz etiam is qui minus indigenarum relatione agnouit ecclesiastica hystoria potit edo
 ci. Ea igitur tempestate cu ecclesie illi primitiue pfectio. penes successores suos adhuc
 recenti memoria in uiolata diuinet. feruensq; paucorū fides. needū ī multitudi-
 ne dispersa repuisset. venabiles patres puigili cura postis consulentes. q̄ nā mod' cotridi-
 ano cultui p̄ uniuersū finēnitatis corp' decū debet tractari conueniunt. ut hereditatē
 pietatis ac pacis etiā successorib' suis absoluta ab omī dissensionis lre tūsmittent. uen-
 tel scilicet ne quia ī cotridianis sollempnitatib' int' uiros eiusde culte osortet dissidancia.
 uel uarietas exorta quēq; in postez erroris uel emulacionis. seu scismatis noui germē
 emittet. Cumq; p̄ suo vnusq; seruoze infirmitatis īmemor. aliene id statui debere censet.
 qd̄ contēplacione fidei ac roboris sui facillimū iudicabat. parū discuciens quid genalit'
 plenitudinē finitū possibile eet. in qua necesse ē infirmorū quoq; p̄tē maximā repperiri.
 dñs q; modo enormem psalmoz numerū instuere p̄ animi sui uirtute certarent.
 et alii quinquagenos. alii sexagenos psalmos. nōnulli uero ne hoc quicq; nūo contenti
 excedi eū debere censent. eetq; int' eos p̄ religionis reglā p̄e contencionis sancta diuistis.
 ita ut temp' uesp̄tine sollempnitatis sacratissimē succederet questionū. cotridianos ritus uole-
 tibz celebrare. vnus ī mediū psalmos dñō cantaturus exsingit. Cumq; sedentibz cunctis
 ut est moris nūc usq; in egyp̄ti p̄tibz. 7 in psallentis ūba omī cordis intēctione defixis
 vndecim psalmos oracionū intēctione distinctos. contiguīs ūsibz pauli p̄nūciacioē
 cantasset. duodecimū sub allā responsione consummans ab vnusq; oculis repente
 subtrahit. questionū parit et cerimonis finē inposuit. Exhinc venablis patrū
 senat' intelligens anglī magist'io congregacioibz finitū genale canone. non
 sine dispensacioē dñi. statutu decreuit hūc numerū tam ī uesp̄tinis qm̄ ī noctūis
 conuenticulis custodiri. quib' lectiones geminas adiungentes. id est vnā uetis testa-
 menti. et alia noui. tanq; ase traditas eas. q; uelud extra ordiarias. uolentibz tantū
 ac diuinaz scriptaz memoria possidere assidua meditatione studentibz addiderūt
 In die uero sabati uel dñico utraq; de nouo recitantes testamēto. id est vnā de
 ap̄lo uel actibz ap̄loz. q; alia de ewangliis. qd̄ etiā totis quinquagesime diebz faciūt
 hū quib' lectio cure est seu memoria scripturaz. *Capm. vi.*

Has igit' predictas orōnes hoc modo incipiunt atq; consumūt. ut finito
 psalmo nō statū ad incuruacionē genuū corruant quēadmodū faciūt in
 hac regione nōnulli. qui needū bene finito psalmo ī oracione p̄cumbere festina-
 mus ad celitatē mille quōtoq; p̄uenientes. cui dñi uolum' excedē modū qui antiq̄
 amarioribz statut' est supputantes residuoz psalmoz numerū ad finē tendere per-
 urgen. de refectione lapsi corporis lassī corpis poet' cogitantēs quā orōis utilitatem

et comoda requirentes. Apud illos & non ita est sed ante quam flectant genua paulisper
orant: et stantes in supplicatione maiorem tempus parte expendunt. Post hec itaque puncto bre
uissimo proidentes humi uelut adorantes tantum diuinam clementiam summa uelocitate consur
gunt: at rursus erecti expansis manibus eodem modo quo prius stantes orauerant suis pro
bus attentius immorantur. Humi namque diutius procumbentes non solum cogitationibus: uerum
etiam somno graui impugnantur. Quod scilicet nos uerum de ueritatem non exprimitur et cotidiana
consuetudine noscitur: qui sepe nimis hanc eandem incuruacionem membrorum non tam orationis
refectionis obtentu in terram prostrati optant diutius prolongari. **Capitulum. vii.**

Quoniam autem is qui oratione collectus est et terra surrexit omnes pariter erigunt: ita ut nullus
nec antequam inclinet ille genu flectere: nec cum terra surrexit remorari presumat: ne non
tam secutum fuisse illius conclusionem qui prece colligit: quam suam celebrasse credatur. **Capitulum. viii.**
Illud etiam quod in hac puella uidimus: ut uno canente in clausula psalmi omnes astantes acinuat
eundem more: gloria patri et filio et spiritui sancto. nullam per omnem orientem audiuimus: sed cum omnino silencio
ab eo qui cantat finito psalmo oratione succedere: hac uero glorificatione trinitatis tantummodo

Et quia nos ad orationum commendationem | solere antiphona terminari. **Capitulum. ix.**
modum consequenter institutorum ordo prouexit: quarum plenior tractatus licet in
collectiones seniorum reseruemus ipsi plenius ibidem digesturi: cum de earum qualitate seu ingi
tate uerbis eorum disserere ceperimus: necessarium tamen reorum oportunitate loci ac narrationis
ipsius: quam ita obtulit sese occasio etiam in presenti pauca perstringere: ut formantes interim
exterioris hominis motus et uelut quedam uicem orationis fundamenta iacentes: minore parte
hec labore cum ceperimus de statu interioris hominis disputare orationum quoque ei fastigia con
struamus: illud ante omnia prouidentes: ut si nos ab illa narratione quam cupimus oportune deo
uolente digerere: proueniens uite nostre finis excludit: uel incipia nobis rei presertim tam neces
sarie hoc opere relinquamus: quibus per ardore desiderii totum tardum est: ut dum nobis huius comora
tionis tribuuntur inducie: saltem quasdam tantisper orationum lineas persignemus: quibus huius
uel maxime qui in cenobiis commorantur ualeant aliter informari. Simul etiam perspicientes
huius qui foecitanti hunc tantummodo occurrunt libro: ad illum prouenire non poterunt ut instruc
tionem huius erga orationis qualitate: uel ex parte reperiant imbui: et quamadmodum sunt de habi
tu et amictu exterioris hominis instituti: ita etiam qualiter eum ad offendenda spiritualia sacrificia
debeant exhibere non nesciant. Siquidem huius libelli quos in presenti eudere domino adiun
te disponimus: ad exterioris hominis obseruacionem et institutionem cenobiorum competenter apta
buntur. In uero ad disciplinam interioris ac perfectionem cordis: et anachoritarum vitam atque doct

Quoniam igitur predictas sollempnitates quas | Capitulum | nam potius pertinebunt. **F.**
illi synaxes vocant celebrantur conueniunt: tantum acunctis prebetur silentium

ut cum in unum tam innumerosa fratrum multitudo conveniat. propter illum qui surgens
psalmum decantat in medium. nullus hominum perit ad eum credat. ac precipue cum consummat
oratio. in qua non spiritum emittit. non excreatio preterit. non tussis intersonat. non osci-
tatio sopnolenta dissutat. malis et hyantibus trahit. nulli gemit. nulla suspiria. etiam an-
tes impeditura premovent. Nulla uox absque sacerdotis prece concludentis auditur. nisi forte hec
que per excessum mentis claustra oris effugit. quoque insensibiliter cordi subreperit immoda-
to scilicet atque intolerabili spiritus feruore succenso. dum ea que ignota mens in semet ipsa non prius
continere premeffabilem quandoque gemitum ex intus pectoris sui coelauis euaporare
conatur. Illi uero qui constitit in tepeore mentis cum clamore supplicat. aut aliquid horum que
proximi effaucibus suis emittit. ac precipue orationibus preuenit. dupliciter peccare primum
ciant. Primo quod oris sue uent sit. quod eam videlicet negligent offerat. Secundo quod indulti-
plumato strepitu altius quoque qui forsitan intencius orare potuit intercipit sensum.
Ideoque precipuit eam celi fine concludi. ne forte in morantibus nobis in ea reduncia quedam
spiritus seu fleematis intrupat nostre orationis excessum. Et ideo dum adhuc feruet uelut
effaucibus inimici rapienda est. Qui procul dubio cum sit nobis semper in festo tunc
maxime assistit in festior. cum contra se offerre nos preces domino uelle prouidit. cogitationibus
seu diuersis humocibus excitatis. abduce mentem nostram a supplicationis intencione festiuas.
et per hoc eam tepescente accepto feruore contendens. Quamobrem utili censent breues quod
orationes. sed creberrimas fieri. Illud quidem ut frequenter deum deprecantes iugiter
id est coherere possimus. hoc uero ut insidiantis dyaboli iacula que infligunt nobis tunc pre-
cipue cum oramus insistit. succincta breuitate vitemus. *Capitulum .xxi.*

Et ideo ne psalmos quidem ipsos quos decantant in congregatione continuata stu-
dent pronuntiatione concludere. sed eos primum versus duobus uel tribus intercessionibus cum
orationum intencione diuisos. distinctim periclitumque consummat. Non enim multitudinem usum
se mentis intelligencia delectant. illud tota uirtute sectantes. psallam spiritum psallam et mente.
Ideoque utili habent decem uersus cum rationabili assignacione cantari. quoniam totum psalmum cum
confusione mentis effundit. que non nunquam pronuntiantis festiuacione generatur. dum residuorum
psalmorum que decantandi sunt. modum numerumque considerans non distinctioem sensum audientibus
studet pandere. sed ad finem synaxeos peruenit primum. Denique si quicquam uim uel preter-
uore spiritus. uel pro quod necesse institutus est cepit modum excedere.
psallentis progressu senioris intercidit plausu. que dant manum suam in sedili quo sedet
cunctos facit ad orationem consurgere. illud omnimodis prouident ne quod totum sedentibus
generet phreitate psalmorum. quia is qui decantat. non modo per se ipsum intelligencie fructum
amittat. sed etiam per illos incidat detrimentum. quo fastidium synaxeos innumerata
sua fecit incurie. Illo quoque apud eos omni obseruancia custodit. ut in responsione alle

nullus dicat psalmi nisi is qui in titulo suo alle supius scriptione pnotat. Predictum uo
duodenarium psalmorum numerum ita diuidit. ut si duo fuerint fratres senos psallat. si tres quater
nos. si quatuor ternos. Quo numero nunquam minus in aggregatione decantant. ac p inde quilibet
multitudo conuenit. nunquam amplius psallit in synaxi quam quatuor fratres. *Capitulum. xii.*

Hunc sane canonicum qui p dixerim duodenarium psalmorum numerum tali corporis quiete
releuat. ut has easdem aggregationum sollempnitates ex more celebrantes absque eo qui
dictum in medium psalmos surrexit cuncti sedilibus humilibus insidentes. a uoce psallentis
omni cordis intentione dependant. Ita namque ieiunio et oratione totius diei noctisque
lassescunt. ut nisi huiusmodi refectione adiuuentur. ne hunc quidem numerum stantes ex
plare possint. Nullum etenim tempus ab opis exercitatione vacum transire concedunt. quia non solum
ea que diei splendor admittit omni instantia manibus exercere contendunt. sed etiam illa opacio
non genia sollicita mente perquirunt que nec ipsi quidem noctis densissime tenebre valeant in
pedire. credentes se tanto sublimiore spiritualium contemplationum puritate mentis intuitu que
situros. quanto deuotius fuerint erga opis studium. ac laboris intenti. Et idcirco medicorem
canonicarum orationum numerum iudicant diuinitus modatum. ut ardentioribus fide spaciū quod se
uirtutis eorum infatigabilis cursus extendet seruaret. et nichilominus fessis egrisque corporibus
minime gigneret de nimietate fastidium. Ideo cum fuerint orationum canonicarum functiones ex
more finite. unquam ad suam recurrunt cellula. quā aut solus aut cum alio tantum inhabitare
permittit. que scilicet societas opationis uel disciplinæ et discipline imbucio complauit. Idem
rursus orationum officium uelut peculiare sacrificium studiosi celebrant. nec ultius quisquam
eorum inrequiem sompni resoluit. donec supruente diei splendore. nocturno operi ac me
ditationi operatio diurna succedat. *Capitulum. xiii.*

Quem laborem preter rationem illam. qua tota die industria amittentes sacrificium deo de
fructu manuum suarum offerre se credunt duabus ex causis cum omni obseruatione custodi
unt. Quod nos quoque si perfectioni studemus eadem diligencia conuenit obseruare. Prima
ne forte purificationem nostram nocturnis psalmis et orationibus acquisitam inuidus inimicus in
uidens puritati nostre cui maxime semper insidiat. et indefinenter infestus est. quada somnillu
sione contaminet. qui post illam satisfactionem quam per negligentis seu ignoracionibus nostris
obtulimus. et confessionis nostre ueniā per fletus gemitibus imploratam. solliciti nos si tempus
quietis tuerit maculare festinat. tunc seipsum fiduciam nostram deicere atque enervare con
tendens. cum feruenter nos ad deum tendere orationum nostrarum puritate prouidit. ita ut non ullum
quod per totam noctem spaciū sanciare non potuit. sub illi hunc breuissimo tempore dehone
stare conetur. Secunda uero quod tam et si nulla talis uereda dyaboli emigat illusio. intecidens
etiam per sompnum inherens monacho mox euigilantius parturit. segneque ac potius
insens menti per totum diei spaciū vigore ei obtrudat. illaque ebetet perspicaciam

seusus. et pinguedinem cordis exhauriat. que nos posset p̄ totū diē adūsus om̄is īfidias
iunui caniores robustioresq; seruare. Qm̄ obre canoicis uigiliis p̄uate ab eis subiū
gūt exēbie. ac maiore illis obseruacōe succedūt. ut 7 illa purificacio q̄ psalmis est et
orōib; acquisita nō peat. 7 intencioz sollicitudo diligenti nōl p̄ diē custoditūra p̄paret.

Et idcirco eas cū adiectione opis exēcut ue meditacōe noctūa. **xiiii.**
uelud ociosis ualeat sompnū iripe. Sicut enī nullū ferme ab eis oeu tempus
exēpit. ita ne meditationi quidē spiritali finis imponit. Nam parit exēcentes
corpis aīe q; uirtutes. extioris hōis stipendia cū emolumentis ex intioris exequant lu
briis morib; cordis et fluctuacione cogitacionū instabili. operū pondā uelut ep̄da
tenacē atq; īmoblem anchorā p̄figentes. cui uolubilitas ac puagacio cordis in
nexa intra claustra celle uelut īportu fidelissmō ualeat contineri. atq; ita spiritali
meditationi tantū et custodie cogitacionū intentā. nō modo ad consensū p̄ne cuiq;
suggestionis puigilem mentē corruē nō sinat. verū etiā ab omī supflua ociosaq; co
gitacōe custodiat. ita ut qd ex quo pendeat haut facile possit aquo discerni. id est
utrū p̄t meditationē spiritalem īcessablē manū op' exerceat. an p̄ op' ingita
tem tam p̄clarū sp̄e p̄fectū sciencieq; lumen acquirant. **Capm xv.**

Finitis igit psalmus et hora cotidiana congregacione. sicut sup' memorauim'
absoluta. nullus eoz uel ad modicū substituē. aut īnocuari audet cū alio.
Sed nec p̄ totū quidem diē spaciū cella sua p̄gredi aut desere opus qd ī ea so
lit' est exerce p̄sumit. nisi forte cū fuerint ad officiū necessariū cuiq; op' euocati.
qd ita explent foras egredi. ut nulla int' eos īnocuacio pemit' consensit. s; sic in
quisq; opus exequit' īiunctū ut psalmū uel scriptū quamlib; memorit' recensendo.
nō conspiracio noxie uel consiliis prauis. set nec ociosis quidē colloquiis ullā copiam
uel tempus impereat. oris parit et cordis officio ī meditatione spiritali ingit' occupa
to. Sūma namq; obseruacia custodit' ne quisq; cū alio ac p̄cipue īmores uel ad p̄ctū
tpis parit substituē. aut uspiam secessisse. uel manus suas īuicem tenuisse dephantur.
Siqui uō contra hui' regle disciplinā reperi fuerint aliquid ex his que īdicta sūt admisisse.
ut contumaces ac p̄uaticatores mandatorū. nō leuis rei culpe pronūciati. suspicione
etiā cōiuracōis p̄uq; consiliū carere nō poterūt. Qm̄ culpam nisi ī unū cunctis frīb;
congregatis publica diluerit penitēcia. orōm fratru nullus eoz int' p̄mittit. **xvj.**

Sane si quis p̄admissō quolib; delicto fuit ab orōne suspensus. null' enī eo
p̄sus orandi habet licenciā. antequā submissa intram p̄nā. reconciliacō
eius 7 admissi uenia corā frīb; cunctis publice fuit ab abbate concessa. Ob hoc nāq;
tali obseruacia semetipsos ab orōis eius consorcio segregāt atq; seceruūt. qd
credūt qui ab orōne suspendit' sedm apli snām tradi sathane. Et q̄scq; orōm

eius antequam recipiat a seniore. infiducia pietate p̄mot⁹ omniūcare p̄sūp̄sit. cōplētē se
dāpnacōis ei efficiat. tradēs scilicet semet ip̄m volūtate sathane. cui ille p̄ sui reatus
emendacōe fuat deputat⁹. in eo ul' maxie graui' emē iurēs. qd cū illo se ul' cū fablaciōis
p̄ orōis cōmūione miscendo. maxie illi genēt insolencie fomite. et cōtumaciā deliquit
i p̄eius nutriat. Perniciosū nāq. solaciū tribuens. cor ei mag' magisq. faciet idurari. nec
humiliari eū sūet ob qd fuerat segregat⁹. et p̄ hoc ul' in crepacionē senioris nō magnipende.
ul' dissilant de satisfactione et uenia cogitare. *Capitulum xvi.*

S aut cui religiosi cōuent⁹ omniūcio uel synaxeos cura amittit⁹. nō passim ut libitū
ē. nec put nocte fuit exp̄geciū. aut oportunitat eū sompni p̄ri seu insompni cohorat.
fies etiam ad cotidianas vigilas excucitare p̄sumit. sed quū eū cōsuetudo diurna
hora solita euigilare cōpellat. tantē sollicitate frequentq. stellarū cursū p̄stitutū congre
gatiōis temp' explorās. ad orōnū eol' inuitat officiū. ne in utroq. inueniat incautus. si
si uel oppressis sōpno statuta noctis transgrediat⁹ horā. uel eandē dormitū atq. ad sōpnū
festin' anticipet. ⁊ nō tam officio sp̄tali uel quieti oīm deseruisse. qm̄ reger sine latissimē cre

Hoc quoq. nosse debem⁹ a uespa sabbi q. luceat i diem dñicam | datur | *Capitulum xvi.*
ulq. ad uespam sequētē. apud egypciōs genua nō curuari. sed nec totis quidē quāq. gētiē
dieb. nec custodiri in eis ieiunior reglām. Quarū rerū ratio suo loco i collaciōib. senior
cū dñs inuenerit exponet. Hic p̄positū nob est causas tantūmodo breui narracoe p̄currē.
ne castigatū modū uolumē excedēs. aut fastidio legentē onēt. aut labore.

Incipiunt capitula libri. ij. Capitulum primum.

De sollempnitate hore tēie. sexte ul' none que i syrie p̄ib. obseruet. *ij.*
Quot egypciōs sine horarū discrecione p̄ totū diem cū op̄is adiectione
et orōib. iugit iustitat ⁊ psalmis. *ij.* Qd p̄ oēm orientē sollempnitas
tercie. sexte ul' none trinis tantū psalmis ⁊ orōib. finiat. et cur specialib. istis horis h
spiritalia sint officia deputata. *ij.* Qd matutina sollempnitas nō antiq. traditione
statuta sit. s. nō tpe pro causa sit ad inuenta. *v.* Qd post matutinas orōes ad sōp
nū reūti nō oporteat. *vi.* Qd nichil sit a seniorib. i mutatu ce antiquo ordie psalmoz
cū matutina statueret sollempnitas. *vii.* Quot ei q. ad diurnā orōnē anteq. p̄m̄ul fini
atur p̄s nō occurrūt oratorū intrare nō liceat. i noctis aut ulq. ad finē secundi. *viii.*

Vigile que a uespa i luceſcente sabbo celebrant. quē tps modū teneat. uel q. ordie celebrent.
ix. Quare i luceſcente die sabbi iugie statute sint. ⁊ q. p̄ oēm orientē absolucio
ieiunii indie sabbi p̄sumat. *x.* Vnde sc̄m sit ut i iurbe die sabbo ieiunetur. *xi.*
In quo dñice diei sollempnitas ab alioz dieū cōsuetudinē diuisa teneat. *xij.* Quib. dieb. cū
cena fr̄ib. exhibet⁹ accedentib. ad refectionē p̄s nō dicat⁹ sicut fieri in p̄m̄diis solet.

Ovi nam p̄egyptiū psalmoz mod⁹ habeat⁹ donante deo. q̄ntū tenui-
tal ingenū nr̄i p̄ualuit arbitre expeditū. nūc de sollempnitate t̄cie
septeuoneq; scdm̄ reglām monastioz palestine uel mesopotamie nob̄
est differendū. ut p̄fati sum⁹ in p̄logo p̄fectione egyptioz. ⁊ imitablēm
discipline rigore horz institutis modantes. Apud illos etenim hec officia
que dño saluē p̄distictōes horaz et t̄pis īterualla cū admonicione compulsoz adigi-
mur. p̄ totū diei spaciū iugit̄ cū op̄is adiectione spontanee celebrant⁹. Ita namq; ab
eis incessant̄ opacio manūū p̄uatim p̄ cellulas exercet⁹. ut psalmoz quozq; uel
cetaz scriptaz meditacio nūq̄m penit⁹ omittat⁹. Cui p̄ces ⁊ orōnes p̄ singlā mom̄-
ta miscntes. in his officiis. que nos statuto t̄pe celebrant⁹ totū diei temp⁹ assumūt.
Quamobrem exceptis uestitini nocturniq; t̄pis congregaciōibz. nulla apud eos
p̄ diem publica sollempnitas absq; die sabbo uel dñico celebrat⁹. in quibz hora t̄cia sacre
cōmunionis obtentu cōueniunt. Plus ē est id qđ incessant̄ offert⁹. qm̄ qđ p̄ t̄pis īterualla
psoluit⁹. et graci voluntariū mun⁹. qm̄ functiones que canoica cōpulsione reddunt⁹.
Pro hac dauid quoq; glorioz⁹ aliquid exultat cū dicit. Volūtarie sacrificabo tibi. ⁊ vo-
luntaria oris mei bene placita sunt tibi dñe. *Capm .ii.*

Itaq; in palestine uel mesopotamie monastiis. ac toti orientis sup̄dictaz horaz
sollempnitates tr̄inus psalmus cotidie finiunt⁹. ut q; orōnū assiduas statutis deo t̄pis
offert⁹. ⁊ necessariis opacois officiis cōsummat⁹. iusto modamē sp̄italib⁹ obsequiis
nullaten⁹ ualeant impediri. Hūc z enī t̄tibz t̄pibz etiā danielē p̄pham cotidie fene-
stris aptis incenactō p̄ces dño fuisse cognoscim⁹. Nec immerito hec sp̄alius t̄pa reli-
giosis sunt officiis deputata. In his p̄missionū p̄fectio et sūma nr̄e salutis est.
adimpleta. Hora namq; t̄cia rep̄missus olim p̄phas sp̄e scūs sup̄ ap̄los ī orō
nū constitutos officio descendisse p̄mitus cōpbat⁹. Nam cū p̄ elocutione lin-
guaz que ab eis infusione scī sp̄s p̄fluebat gens incredula iudeoz obstupescens
parit⁹ ⁊ irridens dicet eol musto repletos. stans petrus ī medio eoz. ait. Viri isra-
helite. ⁊ qui habitatis iherl̄m unūsi hoc uobis notū sit. et auribz p̄cipite ūba mea.
Non enim sicut uos estimatis hū ebru sunt. cū sit diei t̄cia. s; hoc est qđ dñm ē
p̄ p̄pham ioel. Et erit ī nouissimis diebz dicit dñs. effundam de spū meo super
omne carnē. et p̄habūt filiū v̄rī ⁊ filiē v̄rē et iuue⁹ v̄rī visiones uidebūt. ⁊ seniores
v̄rī sompnia sompnabūt. Et quidē super seruos meos ⁊ sup̄ ancillas meas ī diebz illis
effundam de spū meo ⁊ p̄habūt. Que oīa hora t̄cia vident⁹ impleta. scīq; sp̄e vatic-
natū p̄ p̄phas aduentū. eodem tempe sup̄ ap̄los cōmeasse. hora aut̄ sexta īma-
culata hostia dñs nost̄ atq; saluator oblat⁹ ē patri. crucēq; p̄toei mūdi salute
concendens. humani genis p̄cā deleuit. ⁊ expoliatis p̄ncipat⁹ at potestates

traduxit palmā. vniuersosq; nos obnoxios atq; constrictos insolublis cyrografi
 debito liberauit. tollens illud de medio. et crucis sue affigens tropheo. Eademq;
 hora petro i excessu mentis uocatio genciu p submissionē uasis ewāgelici celis
 delati. et purificatio oīm genciu animāciu i eodem consistenciū. delata ad eū
 uoce diuinit' reuelat'. dicente ei. Surge petre occide & manduca. Quod uas qua
 tuor mētis de celo submissū. nō aliud quā ewāgelicū designare mūtū designare
 cognoscit'. Licet enī quadriformi ewāgelistaz narratione distinctū. quatuor uide
 atur hīc pncipia. unū tamē ewāgelii corp' est. eiusdem scilicet xpī natūritē pūit
 ac deitātē mirabiliaq; passionēq; complectēs. Pulchre aut. nō ait linteū. sed qua
 si linteū. linteū quippe mortificationis indicū est. Quō igit' mors dñice passio
 nis. nō humane nature lege. s; p pte voluntatis subit' arbitrio. quasi linteū dicit'.
 Mortuus enī scdm carnē. nō est scdm spm mortuus. quia nec derelicta est aīa ei
 i inferno. nec caro ei uidit corrupcionē. Et rursum. Nemo inqt tollet aīam meā
 ame. s; ego pono eam ame ipō. Potestātē hēo ponē aīam meā. et potestātē hēo itū
 sumē eam. In hoc itaq; ewāgelioz uase celis destinato. idem spū scō p sēpto. omēs
 gentes que quondā extra obseruaciā legis posite habebant' in mūde. p credulitatem
 fidei confluentes ut ab ydolorū cultu salubrit' imolant'. atq; ad salutārē escām. pfi
 ciant petro purificante uoce dñice deferūt'. hora uero nona inferna penetūs
 inextricabiles tartari tenebras coruscatione sui splendoris extinxit. portasq; ereas
 ei effringens. & seras ferreas contēns. captiuitatē scōz. q clausa tenebris inmitis tene
 bat' inferni salubrit' captiuit' secū cūmduxit ad celos. igneaq; romphea submota
 antiquū incolam paradiso pia confessione restituit. Eadem quoq; hora corne
 lius centurio solita deuotione p sists. commemoracionē orōnū & elemosinarū
 suarū ante dñm scām. anglo sibi colloquente cognoscit. Palamq; hora nona ei
 uocationis genciu sacramenta pandunt'. que petro i excessu mentis hora sexta
 fuerūt reuelata. Alio quoq; loco de eodē tpe. ita i actibz aploz narrat'. Petrus aut
 et iohes ascendebāt i templū. ad horā orōis nonā. Quibz liquido cōpbat'. nō i mīto
 a scīs et aplicis uirū has horas religiosis obsequiis consecratas. a nob quoq; similē
 obseruari oportere. Qui nisi uelut lege quadā solūe hec pietatis officia. saltē
 statutis tēpibz exigant'. totū diei spaciū obliuione aut desidā. uel occupacionibz inuo
 luti absq; orōis impellacione consumunt'. De uespertinis aut sacrificiis quid dicēdū.
 que iugit' offerri etiā in ueteri testamēto lege moysayca sancunt'. Holocausta enī
 matutina & sacrificia uespertina cunctis diebz i templo. licet figalibz hostiis. etiā
 ex eo phare possum' in desinent' oblata. qd a dauid canit'. Turgat' orō mea sic
 i cēlū i cōspectu tuo. eleuacio manū mearū sacrificiū uespertinū. Quo i loco de illo quoq;

uero sacrificio uespertino sacracius intelligi potest. qđ uel uespere ad nō saluatore cenam
tibi aplis traditur. cū iniciaret ecclesie sacro sancta mystia. uel qđ ipse die postero
sacrificiū uespertinū in fine salz sedoz. deuacione manuū suaz p salute nūdi toci oblat
est patri. que extensio manuū ei in patiblo satis pprie eleuacio nūcupat. Omēs enī
nos in inferno iacentes eleuauit ad celos scđm pmissionis ei suam dicentis. Cum exal

Datus fuero a terra omnia trahā ad me ipm. Capm. . 117.
e matutina uero sollempnitate etiā illd nos instruit. qđ in ipa cottidie decantari
solet. Deus ds mīs ad te de luce uigilo. Et in matutinis meditor in te. Et pueni in ma
tutinitate qđ clamaui. Et rursum puenierūt ocli mei ad te diluculo ut meditarer eloqa tua.
In his quoqz horis etiā ille ewangelic pātfamilias oparios conduxit in uinea suā. Ita
etenim qđ ille pmo mane conduxisse describit. Qđ tempus designat matutinā nām
sollempnitatē. Deinde tertia. deinde sexta. post hec nona. adextremū undecima. in qua
lucernalis hora designat. Sciendū tamē hanc matutinā que nūc obseruat in occidentis
maxie regionibz canōica functione mō tpe in nōqz monastio pmit institutā. ubi dnt
nost ihc xpc nat ex uirgīe humane ifancie suscipe incrementa dignat est. Hām
quoqz adhuc in religione teniam et lactante infanciā suā grā confirmauit. Vsqz enim
ad illd tpe matutina hac sollempnitate que expletis nocturnis psalmis qđ oōmibz. post
modicū tps iteruallū solet in gallie monastis celebrari. cū cottidianis uigiliis pa
rit consummata. reliquas horas refectioni corporis deputatas a maioribz nris
inuenim. Verū cū hac abutentes indulgentia negligenciores quicqz inducias
sompni longi pteclaret quippe quos uel cellas pgradi. uel de suis stratis cōsurgere
ante horā tciā. nulla conuenit ulli mutaret. qđ cū oōis iactura tpe quoqz diei quo
nullis oportebat officiis inherere. soporis nimietate torperet. in his pscrtim diebz
quibz a uespertinis horis excubias usqz ad aurore uicinā celebrantibz. nascebat one
rosior lassitudo quozda illic fixatū feruēciū spū. quibz hoc negligēcie genū hant leuit
displicet ad seniores qrela delata ē. decretū ē ab eis tractatu qđ cōsultacione sollicita.
ut usqz ad ortū solis quo iā sine offensione. ul lectio parari ul opus manuū posset assu
mi. fessis corpibz refectione concessa. iuitati post hec religionis hui obseruancia. cūcti
parit e suis stratis cōsurgunt. ac tribz psalmis z oōmibz celebratis. scđm modū
qui antiquit i obseruacōe tertiē ul sextē. trine confessionis exemplo statut est. z
sompno deinceps finē z iniciū opaciōi equali modamēte siml faciūt. Qui tpus hec
ex occasione uideat inuenit. z recenti memoria p causa qua dixim statut appareat.
tamē illū nūmēz quē de signat hīs dauid. quāquī spūalem quoqz heat intellectum.
scđm hām manifestissīe supplet. Sepcies in die laude dixi. sup iudicia iusticie tue. Hc
enī adiecta sollempnitate. sepcies sine dubio spūales hos conuenit in die facientes.

sepiet i ea laudes dice pban. Deniq; cu hic idem typ de oriente pcedes huc usq;
fuit utilisste ppat. i nonnullis nre usq; porient antiquissimis monastis. que
neq; uetustissas reglas patu uiolari paciunt. minime uidet admissis. **iii.**

A vni sollemnitate raco cur statuta sit ul iuenta i hac puicia nnulli igno
rantes. expletis matutinis. hymnis. rursum reitunt. ad sompnu i illam
causam nichilomi iidentes obqm cōpescenda hec asemoribz nris sollempnitas iur
tuta est. Illa namq; hora ea consummare festinat q negligencioribz minusq;
sollicitis rursum dormiendi reddat occasio. qd omnimodis fieri nō optet.
sicut supiori libello describentes egypciōz synaxim pleni exposuim. ne purifi
catione mām confessione suplici. p ante lucanis orōibz acquisitā. uel emergens
quēda redūdancia humoꝝ nataliū polluat. ul illusio inimici corūpat. ul certe
intidens etiā puri ac simplicis sompni resectio intrūpat spē mī feruore. ac tepe
factos sompni torpore. p totū diei spaciū. inertes deinceps ignauosq; traducat.

Qd egypci ne ieiunant. quidem cū soleant certis tempibz etiā ante galloꝝ cātū
consurge. missa canoica celebrata usq; ad lucem. Post hec viglias extendūt. ut
eos supueniens lux matutina i hoc feruore spē repperiat constitutos. ac p totū diei
tempus feruētiōres sollicitioresq; custodiat. pparatos eos suscipiat ad conflictū.
et contra diuinā colluctationē dyabli noctnāz exercitacōe vigiliāz ac spitali medi
tatione firmatos. **v.**

I quī hanc eandē matutinā sollempnitatē addi debē censuerūt. de antiq; psalmoz
consuetudinē imutati. s; eodem ordie missam quo p̄us i nocturnis conuētibus
p̄petuo celebratā. Et em̄ ymnos quos i hac regione ad matutinā excerpere sollemp
nitatem i fine noctnāz uigiliāz quas post galloꝝ ante aurorā finire solent. silit
hodieq; decantāt. id est centesimū quadagesimū octauū psalmū. cui iucū est
laudate dnm decelis. i reliquos q̄ secūt. quinquagesimū uo i sexagesimū scdm.
et octogesimū nomū. huic nouelle sollempnitati fuisse deputatos. Deniq; per
yūaliā hodieq; consumatis matutinis. ymnis. quāq; gesimū psalmū i uniuersis
ecclis canit. qd non aliūde qm̄ exinde tractū esse nō dubito. **Capm. vi.**

I us uo qui i tertia. sexta. ul nona p̄ulqm̄ cept finiat p̄s ad orōnē nō oc
currit. ultius oratoriū introuit nō audet. nec se metipsū admiscē pas
sentibz. s; congregacōis missā itans p̄foribz prestolat. donec egredientibz
cunctis submissa intinam penitēcia. negligencie sue ul tarditatis impetret
ueniam. sciens nequaquā se posse desidie sue noxā alit expiare. Sed ne
in ea que quidē q̄ post tres horas erit secutura sollempnitas admittendum.
nisi p negligencia p̄senti confestim uera humilitate subintrūsat satisfacere

festinavit. In nocturnis uero conuentibus usque ad secundum psalmum prebetur tandi-
tati dilatio. Ita duntaxat. ut antequam finito eodem psalmo fratres in oratione
precumbant. semet ipsam congregationi inserere atque miscere festinet. ei-
dem proculdubio increpacioni ac penitencie quam preediximus subiiciend.
si ultra preestituta dilationis horam uel modicum retardarit. **Cap. vii.**

Sane uigilias que singulis ebdomadibus a uespere illucescente sabdato
celebrantur. idcirco seniores hyemali tempore quo noctes sunt longiores usque
ad quartum galloz cantum per monasteria modantur. ut post excubias totius noctis.
reliquis duabus ferme horis reficientes corpora sua. nequaquam per totum diei spaci-
um sompni torpore marcescant. requie breuius huius temporis pro totius noctis
refectione contenti. Quod nos quoque omni obseruatione custodire conueniet.
ut scilicet contenti sompno qui nobis post uigiliarum missam usque ad matutini
nos per psalmos. totum deinceps diem in opere ac necessariis ducamus officiis.
ne sompnum quem nocti subtraximus resumere per diem uigiliarum lassitudine et
inanitate compulsi. non tam requiem corpori subtraxisse. quam quietis
tempus et refectionem nocturnam commutasse uideamus. Nullatenus enim poterit
fragilis caro ita totius noctis quiete fraudari. ut per consequenter diem sine
dormitione mentis animeque torpore. inconcussam mentis possit seruare
uigilanciam. que impeditur ex hoc potius quam iuuabitur. nisi post uigili-
arum missam sompni quantulumcumque gustauit. Et idcirco saltem unius
horae sopor quemadmodum diximus ante lucis aduentum si fuerit imptitus
lucrabitur omnes uigiliarum horas. quas tota nocte in oratione consumpsimus. impientes
nate quod suum est. nec habentes necessitatem resumendi per diem quod nocti subtraximus.
Totum enim carni huic proculdubio reddet. quicquid ei non rationabiliter pretem subtrahere.
sed totum temptauit denegare. Et ut uerius dixerim. non superflua. sed necessaria uo-
luerit amputare. Propter quod maiore fenore necesse est uigilias compensari. si fuerint
usque ad lucem inconsolata atque irrationabili nimietate peruncte. ideoque eas distin-
guunt tripartitis officiis. ut labor hac diuersitate diuisus. delectatione quadam defectio-
nem corporis releuet. Nam cum stantes antiphonas finales concinuerint. humi post
hec uel sedibus humillimis insidentes. tres psalmos uno modulante respondent.
Qui tamen singuli a singulis fratribus incissim succedentibus sibi prebent. atque his
sub eadem quiete residendo ternas adiciunt lectiones. itaque fit ut corpus minuen-
tes labore. uigilias suas maiore intencione mentis exerceant. quas a tempore
predicationis aplice. quo religio ac fides christiana fundata est per uniuersum orientem.

idcirco statutū est illucescente sabbato debere celebrari, qđ dñs ac salua
tore nro sexta sabbati crucifixio. discipuli adhuc recenti eius passione pculsi
pugiles tota nocte manserūt. nullatenus quietis sompniū suis oculis indulgentes.
Quam obrem ex illo tpe hunc nocti deputata uigiliay sollempnitas usq; in ho
diernū diem pmissim oriente simul obseruatur. Idcirco et absolutū ieiunium post
laborem uigiliarū totidem aphicis uiris indie sabbati statuta. nō minūto psu
mūt pmissas occasus orientis. sedm illam qđ ecclesiastē siliam que licet habeat
et alium mysticū sensum tñ ab hoc qđ nō abhorret. qui utriq; dicit idē ebdoma
di pñt et octiadī eandem prem sollempnitatis impare pñcipm. ita dicentis. Ma
gnes huius septem. et quidem is octo. Non em̄ adcommuniōne festiuitatis uida
ice absolutū ista reputanda est. his pñsertim qui om̄i iudayca supstitione ali
en monstratur. s; adrefectionem quā dñm lassū corpis pñtinere. qđ per
totas anni septimanas uigūt quinq; diebz ieiunās nisi duobz saltem impōtis
refocilatum fuit facile lacescit ac deficit.

Capitulum . . viii .

Huius modatōis causam nōnulli in quibzdam occidentalibz ciuitatibz
ignorantes. et maxime in urbe. idcirco putant absolutū sabbati minime
debere pñsum. qđ apñm petrū meo die contra symonē conflictaturū. alle
tunt ieiunasse. Ex quo magis apparet hoc em̄ nō canonica cōsuetudinē
fecisse. s; pñsentis potius nēcessitate conflictis. Siquidem et ibi pñ hac eadem re.
nō gñale s; speciale uideatur petrus discipulis suis ieiunasse. Quid
unq; nō feciss; si scilicet illud canonica cōsuetudine solere suari. ict; pculdubio
et dñico die paratus indicē. si crānis ipius in eum conpegiss; et occasio. Nec
tam ex hoc statim canonica fuisse ieiunii regula pñmulganda. qđ nō gñalis
obseruatio statuerat. s; ut semel fieret ratio necessitatis extorserat.

Cap ix.

Aterim ne hoc quidem ignorandū. die dñica vnā tñm nullam ante
prandii celebrari. in qua psalmoy atq; orōnum. seu lconum. pñpñs col
lecte ul' cōmunionis dñice reuēntia sollempnitas aliquid ac pñpensius impen
dentes. In ipa etiam sextamq; pñt consummata reputant. Itaq; sic ut et de
obsequiis orōnum nichil minuat. ad rectione scilicet lconum. et nichilom
in diffēntia quādam ul' remissio uideatur fñibus indulgeri pñuēntia
dñice resurrectionis pñ ceto tpe. que et totius septimane uideat obseruatiā
relaxare. Et pñ hac ipa que intm̄scetur quadam diffēntia. eundem diem
ueluti festum pñocet rursim sollempni gēspñari. minuscq; faciat ebdomadis su
tute ieiunia huius expectatōne sentiri. Vēnp em̄ equanimius q̄libz fangato

sustinetur. & sine fastidio labor impenditur, si interiecta uicissitudo
quidam, ut operis immunitas qualiscunque succedat. **Capitulum . X .**

Denuque etiam in ipsis diebus id est sabbato. ut dominica seu feriatis reponibus.
quibus prandium prout & cena solet exhiberi psalmus ad uesperam non dicitur.
Idem nec cum accedunt ad cenam nec cum ab ipsa consurgunt ut solet fieri
in sollemnibus prandis. ut canonica ieiuniorum refectione quia & precedere &
suecudinarii psalmi solent & subsequi. sed tamen simpliciter oratione facta accedunt
ad cenam eamque rursum consurgentes ab ipsa oratione concludunt, quod si ex
ordinaria sit ista inter monachos refectio, nec omnes ad eam conuenire cogantur.
non autem peregrini qui supervenerint fratres. aut hi quos infirmitas corporis. aut ipsa
incipiunt capitula libri . iij. **Capitulum . i .** **Trinitas uoluntas**

De institutione eorum qui renunciant huic mundo, & quemadmodum apud
abennethiotes ut egyptios induantur hi qui in monasteriis suscipiuntur.

ii Quia ratione usque ad ultimum sententiam apud eos in cenobis perseverent.

iii Quo examine probetur qui in cenobio suscipiendus est. **Induantur.**

iiii Quare qui in monasterio suscipiuntur nichil secum permittant inferre.

v Cur hi qui renunciant suscepti in monasterio ipsa uestimenta deponant. & alius

vi Quia causa uestimenta renunciantium cum quibus ingressi sunt monasterium adis

vii Cur in monasterio suscepti non permittantur. **Compensatio servientur**
statim fratribus admisceri. sed exenodocho ante tradantur.

viii Quibus primum institutus iuniores exerceantur ad superandas omnes concupiscentias.

ix Quare iunioribus imperetur ut seniori suo nichil de cogitationibus suis subtrahant.

x Quanta obedientia senioribus & in naturali necessitate tribuantur.

xi Quibus modicis apud eos delicatissimis habeantur.

xii Quod ad sonitum pulsantis hostium nichil operis omittant. studio celiter adcurrere.

xiii Quam emmosum habeat si aliquis. ut nihilominus quippiam suum dixerit.

xiiii Quod licet multa pecunia de vniuersis cuiusque opere congregetur. nullus tamen presumat
excedere statum sufficientie paupertatis. **Recreantur.** & quantum apud

xv De modico apud nos studio habendi. **egypcios silentium prebeat.**

xvi De regulis diuersarum correptionum. **fratrum obsequio**

xvii Quibus auctoribus sit inuentum ut reficiendis fratribus sacre leones in cenobis

xviii Quam illicitum sit extra mensam omnine quidquam cibi potusve gustare.

xix Quemadmodum per palestina ut mesopotamia cotidiana fratribus exhibeantur obsequia

xx De rebus lentule granis ab economis reperiatis. **De spontaneo quindam . xx .**

- xxii. De egyptiorum typo qui est super cotidianis firmi statutus obsequiis.
- xxiii. De obedientia albaris iohannis. per quam usque ad yphie perfectus est gratiam. Cuius.
- xxiiii. De ligno arido quod idem albaris iohannis ad arbitrium senioris sui quasi adolens.
- xxv. De pietate ab albe iohanne uase unico ad senioris imperium. Rigare non desistit.
- xxvi. Quomodo albaris iohannes suo obedierit seniori ad uoluendum saxum quod ne multas quidem erat possibile mouere. Illo excepto senioris sui non hesitauit implere.
- xxvii. De humilitate et obedientia albis pasnuntij. qui impigro influuium puulo fit.
- xxviii. Quomodo reuelatum sit albi de pasnuntio opus eum abrahe fecisse. et quod de facto eidem albi idem pasnuntius in monasterium ad ministracione successit. Cuius.
- xxix. De obedientia fratris qui decem sportas circumsens publice distinxit ad albis imperium.
- xxx. De albis pasnuntij humilitate qui relicto cenobio celebrans cum presbitero preerat longinquum monasterium in quo uelut incipiens sciperetur desiderio subiectionis.
- xxxi. Quomodo albas pasnuntius reductus. iterum fugerit in syriam. et expe-
- xxxii. Que precepta dederit idem albas pasnuntius fratri qui in suo monasterio se uita recipiebat presentia. et ymago crucifixi.
- xxxiii. Quod sicut magna remuneratio monacho laboranti. ita et pena silberuatur qui de proposito minus fecit. et idcirco non debeat quis facile admitti.
- xxxiiii. Quod abrenuntiatio nichil sit aliud quam mortificatio. et in monasterio.
- xxxv. Quod crux nostra timor domini sit. et uicem consequenter conscendat.
- xxxvi. Quod renuntiatio nichil possit. si idem quibus renuntiamus implicamur. et ascendit.
- xxxvii. Quod diabolus noster semper insidiet. et nos eius caput obsuare magis debeamus.
- xxxviii. De renuntiantis preparatione aduersum temptationes. et de paucis imitatis.
- xxxix. Quod ordine quis ad perfectionem ualeat peruenire. per quam de timore dei ad ea.
- xl. Quod non debeat monachus exempla perfectionis amulitis expectare sed ab uno. ut paucis.
- xli. Quartum debilitatis similitudine suscipere debeat qui in cenobio commoratur.
- xlii. Quod bonum pacis sue non debeat monachus de aliorum sparte accipere sed de sua paci largimur.
- xliii. Recapitulatio expositionis per quam monachus ad perfectionem possit.
- Incipit de institutis renuntiantium. Capitulum. primum.

In canonico modo orationum atque psalmorum qui debeat induruis continentibus per monasteria custodiri ad institutum eius qui renuntiat huic mundo. narrationis nos ordine prouocare. transimus. conditio- nes impius quibus huius qui ad deum contra cupiunt recipiant in cenobis. breui quam possimus studentes sermone complecti. Quedam saltem de egyptiorum. quedam de tabennesiorum. regulis ad misceres. quod tebayde est cenobium. quantum numero

populosius cunctis. tunc iustitiam rigore districtus. Siquidem meo
plus quam quinquaginta milia fratrum ab uno reguntur abbate. itaque sit obedientia hic
in plurius numeris monachorum omni eius semper suo subditus. quanta non potest
aperire nos unus unus ut obedire pro modo ipse. ut possit. *Capitulum. 4.*

Quoniam tam longa perseverantia et humilitas atque subiectio. quemadmodum tam diu-
na producit. quare institutione formetur per quam usque ad incuriam sententia in
cenobio perseverent. opinor nos ante omnia debere perstringere. Tanta namque est
quanta nemine in monasteriis nostris ingressum non anno quidem integro tenuisse
meminimus. ut cum renuntiatio eorum proordia videmus. consequens esse intelligi-
mus. ut in tam solitaria perfectionis fastigia talium initiorum fundamenta consurgant
gaudeat ambiens quod in tanta cenobii recipi disciplina. non ante prodest. *11.*
ad mirum quam diebus decem ut eo amplius profectus excedant. inditum perseveran-
tie ac desiderium sui. propter humilitatem ac pacem demonstrant. Cumque omnium pro-
fessionem fratrum genibus prostrant. et ab universis de indulta refutatur atque despectus.
itaque qui non religionis. sed necessitatis obtemperant monasterium optet intrare. inuicem
que et exhortationibus multis affectus. expulsum dederit constantie sue. qualis fuerit
sui in reprobationibus obprobriorum tolerantia declarant. atque ita sunt explorato minus ardo-
re suscepti. diligentia summa perquirunt ne de plurimis facultatibus suis inhesteret ei et
vni numeri contagio. Sicut enim cum sub monasterii disciplina diuina esse non posse. sed
ne humilitatem quidem aut obedientiam apprehensum esse iuratur. nec illa cenobii pan-
perum ac dissectione contentum fore. si in conscientia eius quicquidumque pecunie lati-
taret. sed ubi primum exorta fuerit quibus occasione omnino superflua illius animi.
continuo de monasterio velut funda rotante fugiunt. Et idcirco ne usibus quidem ce-
nobii profuturus. suscipe ab eo pecunias adquescent. primum ne confidentia huius ob-
lationis inflat. nequaquam se pauperibus fratribus coequare dignetur. Tum ne per hanc ela-
tionem nullatenus ad humilitatem descendens. cum disciplina cenobii non potuerit
perdurare. egressus exinde ea que in principio renuntiationis spiritali flore succedunt
inulsi. tabefacti postea non sine iniuria monasterii sacilego spiritum recipere atque exigere
moliantur. Quod omnimodis observari debet. multas sunt experientias frequenter edocti. Nam
per alia minus contra monasteria simpliciter quidem scripti eorum que inulsi. queque inde o-
pe fuerint dispensata. cum ingenti post blasphemiam redhibitionem polce reprobauerunt.
Quia obrem ita nudat quibus cum receptis fuerint omni propria facultate. ut ne ipsum
quidem quo opus est indumentum habeant pro mutuo ulius. sed in ecclesia fratrum productus in
medium exuat. ipsi. ac proinde albanis induat monasterii uestimentis. ut per hoc se non solum

vniuersis rebus suis antiquis nonit spoliari vni & omni fastu depōito mūdiali ad
 paupertatē & inopiā descendisse? iamq; opib; sustentandū nō sēi arte q̄rit. n̄
 demeritate p̄stina resūat? s; de sc̄is ac p̄is mōastii largitionib; militie sue
 stipendia p̄cepturū? atq; inde se demceps uestiendū alendumq; agnoscent &
 nichil habere? & nichilomin; de castro n̄ esse solhat; sedm̄ ewageliū discat sen-
 tētiā: nec erubescat paupib; idē corpi fr̄mitatē equari? quib; summari xpc.
 & q̄ se fr̄em nō erubuit nūcupare. quū potius gl̄etur domesticis ei factū se ēē
 cōsortem. Iua v̄ que deposuit uestimēta ecōnomo consignata tā diu resūant? co-
 nec p̄fectus et cōsationis eius ac colāne v̄tutē diuisis p̄batoib; ac cōptatōib; ag-
 noscant. s; si quidem posse eum inibi durare ipe p̄cedente p̄spexerit. & me-
 dem q̄ cepit fr̄uere p̄stare? indigentib; eadem largiunt. Sin v̄ q̄dam ex
 eo inmutatōis v̄tutū ul p̄ue cuiuslib; inobediē culpam p̄cessisse dephen-
 derunt? exuentes eū mōastii quib; indut; fuerat uestimētis. & reuestitū am-
 quis q̄ fuerat seq̄strata depellūt. Nullum ecēm fas ē cū illis que accepit
 abscedere? nec quēq; pacit̄ illis adh̄ in diu quē semel ab institutōis sue re-
 gula cepisse p̄nderunt? Inde & copia nulli penit; palam discedendi cōce-
 dit. n̄ aut innoxe sui fugati captans densissimas tenebras nocte diffugiat
 aut ēte hoc ordine & p̄fessione indicat; indignus? cū confusione & nota coram
 cūctis fr̄ib; depōita mōastii ueste pellat. Cum ig; quis suscep; & hac p̄seuā-
 tia q̄ dixim; p̄bat. ac depōitis p̄ris indumentis habitu mōastiali suū accipit
 tū statū cōgregatōi fr̄m cōmisceri p̄mittit. s; deputat; seniori qui seorsum
 haur longe auestiblo mōastii cōmanet. hab; autā p̄gnos atq; adueneritū de-
 putatū? eis omne diligentiā s̄ceptionis & humanitatis impedit. Cumq; ibide
 integro āno elapsus absq; ulla q̄rela. suū circa p̄gnos exhibuit familiarū in
 bunis p̄h̄ p̄ma institutōe hūilitatis ac patientiē. atq; in ea longa exercitati-
 one p̄cognit; ad miscendū ex hoc cōgregatōi fr̄m alū tradit; seniori qui decē in
 mōib; p̄est; quos sibi creditos ab abb̄e instituit p̄r & gubnat; suū illud s; qd
 ordinatū in exodo legit; p̄ moysen? cū h̄ erit sollicitudo & eruditio p̄ncipalis.
 p̄ qm̄ inuicē induct; scandē & consequēt culmina p̄fōnis p̄ualeat? ut doceat
 eū p̄mit; suas iūcē uoluptates. Quē studiose uilius ac diligent; exercens. h̄ illi temp
 impare dēdūstria p̄cūbit; que sentit; aīo eius esse cōsata. Multas siquidē exp̄m
 as edochi cōdunt mōachū & maxie iuniores. nec uolūtātē quidē cōcupie sue restēna-
 re posse. n̄ p̄is mortificare p̄obediā suas elidit; uoluntates. Ideoq; p̄nūciat; illare
 n̄ p̄uale ut nām ut tristitia. ut sp̄m fornicatōis extinguit. s; nec hūilitatē cordis

uerā. n̄ cum sūbz imitate ppetuā. nec firmā diuinaq̄ posse retinē cōcor-
diam. s; ne incenobis q̄dem diuī pmanē eū qui p̄s uolūtates suas n̄ di-
dicit supare. Hūc igit̄ instituit eos quos imitat. uel̄ elem̄tis q̄busdam ac sūla-
bus inbue ad p̄fēom. atq; informare festinat. p̄ hoc ad liquidū dēscēdentes utū
ficta et ymaginaria. an uia sint hūilitate fundati. Ad q̄d ut facile ualeant p̄ue-
nirē cōsequēt̄ instituit nullas penit̄ cogitationes priuētes in corde. p̄uitiosa
cōfusione celare. Si cōfessum ut exorte fūit eas suo patefacē semon. Nec sup-
eati iudicio quidq̄m sue discretōi cōmūtē. s; illuc credē malū esse ut bonū q̄
discussit ac p̄nūciat̄ senioris exam̄. Ita fit ut in nullo circūuenire iuuenē calli-
dus nimis uelud mēp̄m ignariq; p̄ualeat. n̄ ulla fraude decipe. q̄ p̄uidet
n̄ sua s; senioris discretione inuiri. et suggestiones suas ut ignita iacula q̄cūq;
inter eos recit ut senior celz nō posse suadere. Alias quippe subtilissim̄ dyabo-
lus illudē ut dēde iuuenē nō potit. n̄ cū eum seu p̄ arrogānam siue p̄uēdi-
am ad cogitationū suarū uelam̄ illexit. Eūale nāq; et uident̄ iudiciū dyabolice
cogitationis esse p̄nūciat̄ si eam pfundat̄ seniori agere. Post hec tanta obser-
uātia obediē reglā custodit̄ ut iuuenes ab h̄ p̄posita sui scia ut p̄missu non
solū n̄ audeant cellam p̄gredi. s; ne ip̄i quidem omni ac uali necessitati
satisfacē sua auctoritate p̄sumat̄. sicq; uniuersa complē. quecūq; fūit ab eo p̄-
cepta. tamq̄m sint ex deo celis edita. sine ulla discussione festinat̄. ut non
unq̄m et impossibilia sebm̄et inparā. ea fide ac deuotione sapiant̄. ut tota uir-
te ac sine ulla cordis hesitatione p̄ficere ea et p̄sumare uideant̄. Et ne impossi-
bilitatem ne impossib. quidem p̄cepti. p̄ senioris reuēntia metiant̄. De quoz
obediā speciatim̄ m̄te p̄m̄t̄o dicē. exemplis eū ip̄is eam paulopost eē
suo loco disponim̄. Si dñs nobis oībz n̄is dederit cōmeatū. Nūc instituta
cetera p̄sequam̄. p̄m̄tentes illa cōrexe que in hac regione ul̄ trādi mōastis
ut ab ip̄is nequint custodiri. sicut in p̄fatucla n̄ra facturos nos esse p̄missum.
q̄d selz nec laneis indumentis utant̄ s; lineis t̄m̄. et ne ip̄is quidem duplicibz q̄bz
nigaria p̄p̄t̄is unusquisq; sue decan̄e s̄bmittant̄. cū illa quibz uestiti sunt sor-
t̄ illud q̄ arduū atq; s̄blime genus cōmēntie. Cap. m̄. q̄ diuise cōspexerit.
similit̄ p̄m̄tēs iniqua sūme reputatur delit̄e. si h̄ba sale condita q̄m balsa-
mū uocant aqua diluta ad rēfēom sūbz opponat̄. Aliq; q̄m plura hūc similia
que in hac p̄uicia nec aerum temples. nec qualitas n̄re fragilitatis. admittit.
illa t̄m̄ p̄sequat̄ q̄ nulla carnis infirmitas. nō sicut loci potit impedire.
si ea nō fragilitas anime ac reposit̄ m̄tas ademerit. Capm̄. v.

Taq; confidentes intra cubitalia sua, & operi ac meditationi studiū pariter impendentes. cum sonitu pulsantis ostium ac clausuram cellulas peruenientes audierint ad orationem scilicet eos. seu ad opus aliquod invitantis. certatim e suis cubilibz unquibz primum ita ut is qui opus scriptoris exerceat. qui reprobis fuit nichoasse vitam finitū nō audeat. s; meo dem puncto quo ad aures eius sonitū pulsantis aduenit. summa velocitate persiliens. ne tantū quidem more imponat quantū cepti apicis summet effigiem. s; imperfectas littere lineas derelinquens. nō tam operis compendia lucraue sectetur. quā obedientie iūritem exequi toto studio atq; emulatione festinet. Quia nō solum opī manū. seu locū. ul' silentio. & quieti cello. um & cunctis iūritibz ita preferunt. ut hūc iudicent omnia postponenda. & vniūsa dispendia subire contenti sint. dum in hoc bonū in nullo molasse videtur.

Illam sane virtutem inter ceteras institutiones eorū vl' cōme. *vi.* Tantū morari supfluum puto. quod scilicet ulli castellam ulli peculiarem sportellam liceat possidere. nō tale aliquid qd uel ppiū retinens. suo debeat munire signa. dō. quos ita nouim' omī ex parte nudos existerē ut pter colodum. mafortē. galliulas. meloram. ac pfiathim. nichil amplius habeant. cū malus quoq; mōstus in quibz aliqua remissius indulgent. hanc regulam uideam' distictissime nūc usq; seruari. ut ne mūdo quidem audeat quis dicere aliqd suū. magnūq; sit crīm ex ore mōachi pcessisse. codicem meū. tabulas meas. grām meū. tunicā meam. caligas meas. proq; hoc digna penitētia satisfactur' sit si casu aliquo psubreptim ul' ignorantia h'modi ūbum de eius ore effugit. Et cum tantos vniūsq; eorū cotidie de ope ac sudore ppiū reddunt conferat mōastio ut ex his sustentare nō solum suam ualeat parare. um & usibz possit exubare mltorū. in nullo tam inflat' nō s; detanto operis sui questu ac sudore blandit'. s; pter duo payimaria que eorū uix denarius ibidem distrahuntur nichil sibi met ampli' unquibz psumit. Int' quos nullū peculiare opus q; puder' dicere qdqi in nris mōastis unū fieri nesciam'. non dicam effectū. s; ne cogitatione quidem ab aliq; penit' affectat'. Cumq; tota mente cenobii suam credat esse sōam. cūctisq; rebus ut oīm dñs omīe cūā sollicitudinēq; impendat ad retinendam hominū acceptē uiriditatis iūritem quā studet ad finē usq; pfecte atq; inuolabilē custodire. ita semetipm acutis extirpare. & ex omibz iudicat alienū. ut tamq; pegrinū se gerat & incolam mūdi istius. a lūpūq; se potius mōastii reputet ac mīstrum. quā dñatūm rei cuiūq; p.

sumat. Ad hec nos miserabiles quid dicemus? qui in cenobis como-
 rantes ac sub altaris cura et sollicitudine statuti peculiare circumsimul
 clauet? omnique perfectionis nostre uicundie confusione calcata et anulos quibus
 recondita persignemus indiguit palam gestare nos non pudet? quibus non solum al-
 telle vel sponte sed ne arte quidem uel armaria ad ea que congruis. uel que egressi
 de seculo reseruamus condenda sufficiunt? quique ita nunquam pulcherrimis nullisque ra-
 bus accendimus eas dumtaxat uel prius uendicantes? ut si quis uel digito quicquam
 ex his contrectare presumpserit? tanta contra eum uindicta suppleatur? ut commotione
 cordis nostri ne alabus quidem ac tota corporis indignatione reuocare possimus. Sed
 premissis nostris uiculis et illis que nec commemorari quidem dignum est? silentio tradimus
 secundum illud eloquium. Non loquatur os meum opera hominum? uirtutes potius que apud illos
 sunt. et hec que nos quique omni studio debemus appetere? cepto narrationis ordine
 persequamur? ipsarumque regulas ac typos cursim breuiter ponamus? ut perueniret per
 hec ad quosdam actus et opera sanctorum. que studiose memorie mandare disponimus
 Hec que nostra expositione digesta sunt? uel testimonio validissimum roboremus. et
 uariis que dynamus exemplis eorum potius ac uice auctoritate firmantes. **III.**
Siquis igitur gillonem fictilem que illi baucalem nuncupant casu aliquo
 frangeret. ne aliter negligentiam suam quam publica diluitur prima. cuiusque in
 sinuam fratribus congregatis? tam diu persistat in terra uenia postulabit? donec omnium
 consuetudinem sollempnitatem impetrantis ueniam? cum iussus fuerit abbas iudicio clerici
 gerere. Eodem modo satisfaciatur quicquid ad opus aliquod accesserit. uel ad congre-
 gationem solutam tardius occurrerit? aut si decantans psalmum uel modicum titubauerit?
 similiter si supfluo. si durus. si grammatus responderit? Si negligentius
 obsequia iniuncta implerit? si uel leniter minimum? si leuiter operi. uel obedi-
 entie preterens? officia statuta segnitius fuerit executus? Si dimissa synaxi non
 concitatus ad cellam recurrere festinauerit? si cum aliquo uel ad modicum solutus. uel
 si ad punctum tempus usquam secesserit? si alius tenuerit manum? Si cum illo qui
 celle sue cohabitator non est confabulari quantumcumque presumpserit? si orauerit cum
 illo qui est ab oratione suspensus? si penam quamquam uel amicos seclarium inde-
 rit. uel colloquutus eis sine suo seniore fuerit? Si epistolam cuiusque suscipere.
 si rescribere sine suo abbate temptauerit. Huc usque et in huiusmodi ac similibus
 admissis procedit animaduersio spiritibus. Residua uero que apud nos indifferenter ad-
 missa. a nobis quoque reprobabilibus sustinentur. id est apertis omnia? manifesti contem-
 ptus? contradictiones tuncide. liba et effrenata procellio? familiaritas apud femi-

uas¹ uti¹ rixae. similitates. & uurgia¹ operis peculiaris p¹sumptio. filargine contagia. affectus atq¹ possessio rerum superfluarum. que acerbis fratribus non habentur. extraordinaria ac furtiua cibi relectio. & si similia non illa in epatione spiritali qua dymus s¹ ut plagis emendantur ut expulsionem purgantur. **Capitulum viii.**

Illud autem ut reficientibus fratribus sacre leones incenobis recitant non de egyptiorum typo p¹cessisse sed de capadocum nouimus. quos nullo dubio & non tam spiritalis exortationis causa. quam conpescendi superflue otioseque confabulationis gratia & maxime contentorum que plerumque solent in conuiuiis gnari. hoc statueret noluisse. in dentes eas aliter non posse cohiberi. Apud egyptios enim ut maxime tabennesio. ita tantum silentium ab omnibus exhibetur. ut cum in unum tanta numerofitas fuerit refectio obtentu confederit nullus ne mutire quidem audeat. preter eum qui sue decanie p¹est. Qui tam siquit mense super inferri ut auferri necessarium esse p¹uiderit sonitu potius quam uoce significat. Tamque uescientibus eis silentium huius disciplina seruat. ut cucullis ultra oculos palpebris dimissis. ne scilicet aspectus habeat copiam curiosius euagandi. nichil amplius intueant quam mesam & appositionem ut quos ex ea capiunt abos. ita ut quemadmodum. ut quare reficiat alius nullus nover. **Capitulum lxi.** **nonum**

Haequaquam ut postquam legitima communem refectionem summa cautione fuerit. ne extra mensam quicquam cibi penitus on suo quisquam indulgere presumat. ut incedentibus phortos & pomeria. cum passim blandeq¹ p¹ arbores poma pendencia non solum obiciant se pectoribus nascentium. uerum & strata prius concilianda pedibus se offerant. atque ad colligendum parata facile ad consensum concupiscentie illucere ualeant inuidentes. & oportunitate ut copia quamvis restrictos abstinentissimos ad sui desiderium puocare sacrilegium ducat non modo quod quicquam ex his degustare. uerum & manu contingere absque eo quod palam cunctis in comune reficientibus exhibetur. & ad capiendum economi dispensatione p¹ finitum obsequia publice ministrantur. **Capitulum x.**

Nequid sane de institutis cenobiorum pretermisisse uideam quod admodum cotidiana fratribus & palas regiones exhibeant obsequia memorandam breuiter puto. Per cunctam namque mesopotamiam. palistinam & cappadociam. ac totum orientem. singulis ab domadibus uicissim fratres ad huius officia sibi reddenda succedunt. ita ut secundum milium domus cenobii. multorum quorum numerus deputet. Quae explorare tanta deuotione & humilitate dignantur quanta nullus seruorum dulcissimo domino ac potentissimo exhibet famularum. ita ut istis quidem solis contenti obsequiis. que canonicis iure solummodo

et nocte surgentes illos quos specialiter hec monet cura? studio suo re-
 leuant. et ea que ab ipsis perficienda sunt furtim peruenientes implere contendunt.
 Has autem septimanas unusquisque suscipiens? usque ad cenam diei diuini ministratur?
 obsequio. Qua pacta ministerium totius hebdomadis ita concluditur? ut hi quibus
 succedendum est. conuenientibus in unum fratribus ad continuandos psalmos quos que-
 renti ex more decantant. omnibus in ordine petas abluant? hanc scilicet ab eis plabore
 totius septimane benedictionis incedem fideliter experientur? ut eos explentes mandatum
 christi emissa generaliter ab omnibus fratribus oratio persequatur? que vel pignoratibus incedat?
 vel permissis humana singulitate potius? et commendat deo uelut sacrificium pingue?
 ne? consummata eorum deuotionis obsequia? et ita secunda sabbati per matutinos im-
 nos alius rursus succedentibus utensilia in quibus ministrauerunt? ac uasa consignat.
 Que tanta cura ac sollicitudine suscipientes custodiunt ne quid imminuat ex eis
 vel perat? ut credant se et primum quibusque ualidis tamquam per sacrosanctis rationem non
 solum dispensationi presentia sed et domino reddituros. Si forte aliquid ex eis negligenter
 eorum fuit imminutum? cui discipline qui modus sit. ut quanta fide et cura
 one fuerit. vno testimonio quod exempli gratia ponam potius agnoscere. Sicut
 enim studemus satisfactio uero fertiori quo plenam uniuersorum cognitionem desideramus
 res? et que optime nostis hoc libello uobis cupitis utari? ita ueremur mensuram
 breuitatis excedere.

Capitulum . . .

xi

Septimana cuiusdam fratris. cum prius economus tria lenticule grana ia-
 cere uidisset intra que hebdomadario festinanti dum eam pararet coctionem? in-
 manis cum aqua qua diluebatur elapsa sunt. Confestim super hoc abbatem con-
 sultant? aquo uelut inuersos neglectosque sacri peculni indicat? ab oratione spens?
 est. Cuius negligentie reatus non aliter ei remissus est? nisi cum publica penitentia
 diluisset. Non solum enim sanctos non esse finos? sed et omnia que sua sunt creduntur
 domino consecrata. Propter quod siquid fuit in monasterio semel inlatum? ut sacrosan-
 ctum omni decernit reuerentia debere tractari? tantaque fide uniuersa parant atque
 dispensant? ut et ea que despectum habent paruaque reputant? ac uilia? si uel lo-
 co mouerint? uel aptius collocauerint? sigillone aqua impleunt? si ex eo auguria
 obtulerint ad bibendum? si rememini festucam de oratorio cellam submouerint? mer-
 cedem se consecratos actio tota crudelitate confidant.

Capitulum . . .

Nouimus fratres in quibus septimana cum accidisset tanta lignorum penuria ut
 non esset penitus unde soli tibi fratribus parentur? et donec empti possent de-
 ferri? ut citra comestione que pascua dicitur contenti essent abbatibus sui

set pceptum? essetq hoc vnusis placitū. nec quisq̄ possz ullum coction
is sperare pulchrum. illos uelut qui fructu ac mercede sui laboris & ob
sequi fraudarent. si in ordine uicis sue cibos fr̄ibus nō scdm consuetudi
nem paussent. tantū sibi spontanei operis ac sollicitudinis indicasse ut in
illis ardis ac silibz locis in quibz ligna nisi de fructiferis arboribz excidant
om̄imodis nequint inueniri. nec eū ut apud nos ulla reputatur fructu
siluestria. p̄centa anna discurrentes. & heremū que iūsus mare mortuū
tendit abantres. festucas tenues ac spinulas quas uentz huc illucq̄ disper
at. suo sinu ac gremio colligentes. dictam sollempnitatē ciboz spontaneis
obsequiū ppararent. ita ut desolata p̄bitōne nichil pareretur in manu.

Tanta fide hec sua munificentia fr̄ibz exhibentes. ut & cum illos honeste p
ossz ul lignoz exarsare penuria. ul abbas imperiū p suo fructu atq̄ merce
de uoluerint hac abuti licentia. *Capm . xiiij.*

Hec dicta sunt scdm typum ut p̄fati sumus totius orientis. quē & in p̄tibz
nris necessario dicim̄ obseruari. Ceterū apud egyp̄cios quibz magis cura
est operis. nō est hebdomadarum mutua necessitudo ne s̄b occasione hui offi
ci oīs ab op̄is canone impediatur. s̄z vni p̄batissimo fr̄m cellariū ul coqui
ne curā cōmittit. qui p̄petuo donec huius eius ul etas admittit. iugit̄ opus
istud exerceat. Non eū magno labore corpus fatigat. quia n̄ tanta cura
nris eos p̄andioz & ciboz ul coctionis impenditur. quippe qui maxie xero
fagus ul omofagus utuntur. & apud quos secta singulis mensibz p̄torū folia
lapsama. salfrictum oliue. piscaculi muniti. salici. quos illi menomema uo
cant. summa voluptas est. *Capm . xiiij.*

Et quō hic liber de institutōne & eius qui renūciat huius mūdo. p̄ quā scilz
int̄ductus ad hūilitatē uerā. & obedientiā p̄fectam. ceterarūq̄ uirtū
culmina possit ascendere. necessariū reor quedam seniorū gesta quibz p
hanc euituere uirtutem. exempli gr̄a sicut p̄misi explicare. de multis ad
modū pauca carpeutes. ut studentibz s̄blimiora sectari. nō solum incitām
cum ex his uite p̄fecte. s̄z & p̄p̄ia forma p̄cedat. Quā duos ul tres pro
libelli hui compendio de tam innumera patrum multitudie p̄ferentes. pone
m̄ primū abbātē iohānem qui cōmorat̄ est iuxta lyco qd̄ & apud rebayde. Quia
p̄t obedientie uirtutē usq̄ ad p̄phetie grām s̄blimat̄. sic vnūso orbi clariuit. ut &
regibz mūdi h̄ merito suo redderetur altitatis. Nam cum in extremis ut dixi
mus thebayde p̄tibz cōmanet. nō ante p̄sumebat theodosius imp̄ator ad ip̄o

rentium tyrannorum bella pcedere? quoniam illius aiaetur oraculis atque responsis.

Hic itaque beatus iohannes *Capitulum . xv .* *. bns reponantur*
ab adolescentia sua usque ad perfectam atque utilem etatem seniori suo deseruiens.
donec ille in huius uite conuersatione durauit? tanta humilitate inhesit obsequium
eius? ut ipsi quoque semper stuporem suum obedientia eius incuteret. Cuius hanc uir-
tutem uirum de uera fide ac profunda cordis simplicitate descendit? an effecticia
esset? et quodammodo coacticia? atque ad imperatam faciem preberetur? uolens mani-
festum explorare? compluribus ei et superflua unquam necessaria? ut impossibilia fre-
quentius iniungebat. Ex quibus tria ponam. primum manifestari possit uolentibus
scire? ut mentis eius? ut subiectionis integritas. Simpliciter namque designatio suo uir-
gultu senex quod olim exalsum? usibus foci fuerat preparatum? dumque coctionis retar-
dat occasio? non modo aridum sed putre iacebat reponis uetustate. Cumque hoc coram
ipso fixisset mirum? precepit adnecta aqua cotidie bis rigari? ut scilicet diurnis hu-
moribus radicatum? atque manitquam arborem ronniscens? diffusis ramis amenitatem
oculis atque uibratam in uestu feruere sub residentibus exhiberet. Quod preceptum
ueneratione solita sine ulla impossibilitatis consideratione suscipiens ad oleascent? ut coti-
dianis diebus expleret? ut aquam per duo ferme milia uidesinet apportans? nilate
nisi lignum rigare cessauit? atque per totum anni spacium? non infirmitas corporis? non festi-
uitatis sollempnitas? non occupatio necessitatis ullius? que illum et honeste excusaret
ab executione mandati? non denique penitus asperitas intercedens ab obseruatione
precepti huius potuit impedire. Cum eius hanc sedulitatem tacite senex latenter di-
ebus singulis exploraret? uidetque eum simplici cordis affectu mandatum suum uelut
diuinitus emissum? siue ulla perturbatio uultus? ut rationis discussione fuare? siue
tam humilitatis eius obedientiam copians? prout et miseris tam longum laborem quem
per totum anni spacium studio deuotionis impendat? ad aridum uirgultum accedens.
O inquit iohannes? insigne radices hec arbor an non? Cumque ille se nescire dix-
isset? senex uelut inquirens rei uirtutem? et tamquam ceptas uerum iam suis radicibus
niteretur? euulsit coram ipso leui comotatione uirgultum? sicque prius illud pre-
cepit ut deinceps rigare desineret. *Capitulum . xvi .*

Itaque cum huiusmodi exercitiis erudit? cotidie iunioris in hac parati uirtute
succresceret? et humilitatis eius emresceret gratia? atque obedientie suauis odor per
inuasitla uniuersa flaglaret? quidam fratrum probationis immo edificationis obtentu
uenientes ad senem cum subiectionem eius quam audierant mirarentur? uocatis enim te

pente senex. Ascende aut & sument leuiticam olei que sola nullo
fuit ul aduenientu usibz liquem pinguedinis tenuissimu ministrabat. de
orsum pice p fenestru. Quia ille cum ad sapientia concit pualat p fenestr
am pferens commedam dimisit aditum. parum cognat ul retractans pcep
ta ineptiam diurna necessitate infirmitate corporis. penuriam supitum heri
mi squalentis angustias ac difficultates. in qua & si pecunia speditaret. nich
omni p diti species inveniri repariq non posset. **Capm. .xvii.**

His rursum edificari cupientibz obediencie eius exemplo vocans senior. e
te inquit iohanes saxum illud huc aduolue quincius. Qui confesti
saxu mmane qd multe homi tbe moue no possent applicata nunc tunc. ne
toto ptoze toto nisu atqz conatu pualie contendebat. ut sudore omnium in
broz suor no solum totu infunderet uestimtu. sz & saxu ipm suis cinibus
humectaret. In hoc qd parum meriens impossibilitate pcepti ul facti puenientia
sens & obsequi simplicitate sinceru qua credebat senem tota fide nichil po
se incassum ac sine ratone pcepere. **Capm. .xvii.**

Huensqz abbas iohanes pauca de multis diualse sufficiat. nunc abbas
pafnutu factu dignu memoria comprehendam. Hic naqz abrenunciare de
sidans huic mudo. tam diu pro foribz moastii exaribant p dntant. donec
imobli p seuerantia sua cont omne consuetudine cenobioz cu filio puulo q
octo curit eme amor. ut susceperet eliceret. Cumqz tandem recepti fuissent.
confestim no solum diuisis pposuit tradita ueru & celle habitatione seiuncti
fuit. ne scilz iugi uisione puuli remiscetur par. ex oia sua qm remu
tans abiecat facultate. atqz affectione carnali salum sibi filium sup esse.
& queadmodu diuita se iam n esse sciebat. ita & prem se esse nesciret.
Quod ut plenius pbaratur. utru uidelz plus faceret affectione sanguinis
ac suor uiscerum caritatem. an obedienciam & mortificationem xpi qm renun
ans quisqz p eus debz amore pferre. de indulta negliebamur puulis. pa
nis potius qm uestimtis induit. sordibz qd ita oblectus ac sedatus. ut off
endere potius qm delictis patnos oculos possz. quotiens ab eo aspectus. sz
& colaphis & alapis exposu diuisum. quas plerumqz s obrutibz suis ino
centi puulo & gratis tnebat infligi. ita ut nuqm genas eius nisi lacri
marum sordentibz uestigul uidet infectas. Cumqz talit infans sub oculis
eius p singulos dies ageret. p amore nichilom xpi & obediencie uirtute. rigi
da semp & immobilia pnt uiscera pmanerunt. Non em reputabat iam si

hum suū quē secū parit obtulāt xpo: nec tūcābat de p̄sentibz eū
inuit. s; potius exultabat qd eal neq̄qm instructuose colari ēnebat? p
tūm cogitans de lacrimis eus. s; de p̄p̄ia hūilitate ac p̄fectione solhatns.
Quā districtōm mentis illi atq; immobilem rigore p̄uidens cenobū sem
or. ad conpbandū penit̄ animi eus constantiā. cū plorare quadam die in
dulz in fante? simlans se adūsus eū p̄mori. p̄cepit p̄r ut tollens eum
iactaret in flumen. Tum ille uel adnō hoc sibi esset p̄ceptum? cōfessum ce
teri cursū rāpiens filiū. ulnis p̄p̄iis usq; ad oram fluminis iactatus aduexit.
Quod p̄fecto fūore fidei et obedie eus fuisse ope p̄sumatū? n̄ p̄curati fuisset
de industria fr̄es qui sollicitate ripam fluminis obsideret? p̄iectumq; iam et qdā
modo de fluminis alueo puulum rāpissent? et p̄sumatōm p̄cepti obsequio p̄r
ac deuotione completā? ab effici op̄is atq; ab ip̄o fine renocassent? *Cap. xviii.*

Huius fidelis atq; deuotio miratūm dō fuit accepta? ut diuino statū testimo
nio p̄bata sit. Reuelatū uāq; et cōmūno semori hac eū obedīa abrahe
p̄uarthe opus impleſse. Cumq; breuē t̄p̄e transacto idem abbas cenobū deli
mūdi cōmoratōne migraret ad xpm? hūc p̄ponens cūctis fr̄ibz successorem
sui atq; abbatē monastio clereliquit. *Capm. xix.*

Non tacebim? et nobis p̄gnatū fr̄em scdm scli hui? ordinem fūme familie.
Nam p̄r comite ac diuissimo orūdus fuit? studis q̄q; libalibz nō medi
ocriter institutis. Qui relictis penitibz cū ad mōastium p̄uolass; ad cōplam
dam mentis eus hūilitatē ul? fidei ardorem? cōfessum ei a seniore p̄ceptum
est? ut decem sp̄ontas quas nēce non erat publice uenditari? tūcibz suis
oneiā distrahendas p̄ plateas circūferret adiecta conditōne qua clunius
in hoc officio retineretur? ut si forte unus eal p̄ter emerit uoluiss; non
cederet? s; sigillatim eas quētibz uendideret. Quod ille tota deuoti
one cōplent? et oīū p̄fusionis uēcūdia p̄nōre xpi ac desiderio calcata?
sp̄ontas humis suis impones. p̄ao statuto distrahxit? ac pecuniā ad mōastium
reportauit. neq̄qm p̄ritus tam uilis et insueti officiū uoluntate? nec cōsideras
indignitatē rēp̄ nataliūq; splendorem? ac uenditōis iniuriā? dum illam et
hūilitatē que et nā nobilitas p̄ obedie grām desidat obtinere. *Capm. xx.*

Coartat nos libelli modus ad finem tendere? s; obedientie bonū que m̄t ce
rās p̄marū tenet. nō patitur nos eoz gesta qui phane clariuerūt penitus
silentio p̄rre. p̄t quod unūq; conge p̄p̄antes? id; tam breuitati qm studio
sōz desideris atq; utilitatibz seruientes. unū adhuc ponendū hūilitatis exem

plum. qđ nō abincipiente s; ap̄tō atq; albate cōpletum n̄ solum
iuniores instrūe s; & seniores ad p̄fctam hūilitatis virtutē lōne sua po
tāt mītare. Vidimus itaq; albate p̄mūm qui cū esset iunioris ceno
bii p̄b̄r quod & megypto nō longe apanetisi ciuitate. & p̄p̄a reuēntia ul
tate sue ul' etatis ul' sacerdotii cūctis honorabilis ac uenerādis existet. ui
dens se p̄hoc iū hūilitatem illam qm̄ scđm̄ sue mentis ardorem cōcu
piat implere. nec habē quo iūtem desidare s̄b̄iectionis extenderet. clā
fugiens de cenobio. secessit solus in tebaydos ultimas p̄tes. ibiq; deposito ha
bitu mōachoz assūpta ueste sc̄lari cenobiū tabennensiorarum expetit. qđ
saebat cūctis ēē districtius. & in quo se ul' p̄longitudine regionis credidit
ignorandū ul' p̄magnitudine mōasterii ac mltitudine fr̄m facile posse ceta
ri. Ubi diutissime p̄foribz p̄seueras. cūctoz fr̄m genibz p̄uoluit ut susceper
fūm̄ p̄abz ambiuit. Cumq; multo des̄p̄m̄ tādē fūssz admissis. qđ salz
decrepit senex & qui omnē suam p̄uixissz etatē. ingredi cenobiū postularet.
quo tempore iā uet̄o deseruū quidē suis uoluptatibz p̄ualēt. ac ne hoc ip̄m
quidē causa religionis expetere eum assererent s; famis & inopie nēitate cō
strictū. ut sem̄ ulliq; op̄i penit̄ ap̄ro. horū cura diligentiaq; mandāt. Quā
s̄b̄alio fr̄e iunioris qui cū sibi creditiū rotinebat exercebat. sic eidem subdebat.
iūtaq; obedia desideratam hūilitatis excolebat iūtem. ut nō solum ea que ad hoc
n̄ diligētiā p̄tinebat. ūm̄ & vniūsa officia que erāt cūctis as̄p̄a n̄ indigna
atq; ab om̄ibz ducebantur honorū. tota cotidie sedulitate op̄let. cōplūta v̄ &
nocte cōsurgēs. ita furtim & nullo teste ul' sc̄lō. occultentibz tenebris efficiebat.
ut penit̄ auctore op̄is nemo dephēderet. Cumq; ibidem tēnio delitescens
p̄mūsam egypti ch̄p̄sis ubiq; fr̄ibz quēret. aq̄dam tandem uis̄ qui de e
gypti p̄tibz cōmearat. uix potuit p̄hūilitate habitū sui. ac uilitate officii qđ
gerēbat agnosca. Nam sarculo deorsum mēius laxabat holeribz t̄ram.
deinde st̄cus humeris suis aduectans. eoz radicibz ingerebat. Cumq; fr̄e
agnitiōe eius diutissima fūssz hesitāone detent. ip̄ius tandem accedens.
& nō solū multū s; & sonū uocis diligēt̄ explorans. ad pedes eius cōmū p̄
cidissz. p̄mo quidem sup̄ hoc stuporem sūmū uidentibz cūctis incussit. cur
uidelz istud fecit ei. qui apud ip̄os uelut nouici ac de sc̄lō nup̄ egressus
habebat extrēmū. Post ū m̄m̄clō sunt maiore p̄culsi. cum eius nom̄
qđ ap̄ ip̄os q̄q; magna fuāt op̄m̄ione cōp̄m̄ p̄m̄is p̄didissz. A quo vniū
si fr̄es p̄ous ignorāne ueniā postulantes. qđ cū uidelz tanto tpe m̄t̄ in

inorol et punitis deputassent? mirra ac fientem qd mundia diaboli digna
s' fuisse pulatione fraudat. qm cluissime requisita tandem aliqui se inuenisse
gaudebat. nec meruisse uita suam nulla qm arripuerat s'iectione finire.
ad ipm cenobiu reduxerunt. custodientes eu summa diligentia. ne ab eis qd
simil' quoqum elapsus auferet. Ubi cum fuisset modico tpe demorat. eo
dem rursus desiderio humilitatis. atqz ardore succensus. captans nocturna
silentia ita diffugit. ut iam n' uicinia p'ncipam s' incognitas et alienas. lo
geqz diuisas regiones expetere. Nam conscendens nauem in palestine pres
comeare curauit. credens se tutius latituru si ad illa semetipm asportall
loca n'qz ne nom quide suu fuisset auditu. Quo cum aduenisset. nrm
monastiu p'm expetiuit. qd no longe fuit aspeles in quo dñs nr exurgi
ne uasa dignat est. In quo p'modico tpe delitescens. sedm sententiam dñi ta
qm ciuitas sup morem p'orta diu ab scendi no potuit. Nam continuo quida
fr'm qui ad loca sancta de egypti p'ibz o'iom' causa conuenerat agnitu eum
summa in p'am ad suu cenobiu reuocarunt. *Capm. xxi.*

Hunc igit senem p'illa que nobis fuerat apud ipm in moastio nro familiari
tas. cum p' hec in egypto studiosissime requisissem. exhortatōm qua de
dit f'it que s'bnm p'sentia in suo cenobio recipiebat. quia puto ex hac posse
aliquid instructionis accedere. animo est opusculo hunc insere. *Hosti aut qd di
ebz p'fouibz excubans hodie sis receptus.* Cui difficultatis cam p'm
debes agnoscere. poterit em t' in hac uia qm ingredi concupiscas multu co
ferre. si ratione eius agnita ad sumu xpi cosequeter ac sicut oportet ac

Sicut namqz in mensa gla *Capm. xxii.* cessaris.
fidelit' seruientibz clno. ac sedm institutionis eius reglam ei cohentibus
repmittit infuturi. ita pene grauisime ipant' his qui tepide eam negligē
tqz sunt exsecuti. et sedm hoc q' p'fessi sunt. ul' q' ab homibz esse credunt
fructus et agnos sciant' eidem exhibē neglexit. Melius ē em sedm scip
ture suam no uone quequm qua uone et no reddere. Et maladict' qui fa
cit opus dñi negligent. Ideo igitur anobis cluissime refutat' es. no quia
tua ul' o'mium salute. n' toto desiderio cupiam' amplecti. et is qui ad xpm
p'ia cupiunt et paul' occidere no optemus. s' ne temē reapiētes. et nos
apud dñi leuitatis. et te reum grauioris supplicii facerem'. si ad p'sens fa
ale susceptus uer pondus p'fessionis hui' intelligens. ul' destitutor post hec ul'
tepid' extitisses. Quam obrem ipam cam ab remunerationis debes n'p'mus ag

nosce. qua p[er]specta quid te inuenit agere ex eius ratione manifestum instans, xxiii.

Abreu[er]atio nihil est aliud, quam crucis ac mortificationis indicium, Ideoque
nonis hodie[us] die te hunc m[un]do et actib[us] eius esse defunctum, teque
sec[un]d[u]m ap[osto]l[u]m m[un]do esse hunc crucifixum, tibiq[ue] m[un]dum hunc. Considera ergo
condiciones crucis, s[ed] cui te dem[er]e[re] sacramento oportet in hac luce c[on]sari,
quia iam n[on] tu uiuis s[ed] uiu[is] in te ille qui est p[ro] te crucifixus. Eo ergo
habitu ac figura qua p[ro] nobis in p[ar]tib[us] fuit ille suspens[us] nos q[ui] necesse est
in hac uita degere, ut scilicet sec[un]d[u]m d[omi]n[u]m affigentes de timore d[omi]ni carnes n[ost]ras,
vniuersas uoluntates ac desideria n[ost]ra concupiscentie n[on] finientia s[ed] mortifica
tione eius habeam[us] affixa, Sic e[un]d[u]m d[omi]ni p[re]ceptum implebim[us] dicentis. Qui
n[on] accipit crucem suam et seq[uitur] me n[on] est me dignus, S[ed] forte dicas, qui
p[otes]t homo crucem iugit[er] portare, uel qu[od]admodu[m] uiues quis possit esse c[ri]s
t[us], audi rationem breuiter, Capitulum. xxiii.

Quia n[ost]ra timor d[omi]ni est, Sicut ergo crucifixus quis iam n[on] p[er] animi
sui motu m[em]bra sua qu[od]a[m] mouendi uel i[n]teriori hab[ere] potestate ita et nos
uoluntates n[ost]ras ac desidia, n[on] sec[un]d[u]m id quod nobis suauis est ac delectat adp[re]sens,
s[ed] sec[un]d[u]m legem d[omi]ni quo nos illa constituit applicare debemus. Et sicut il
qui affigitur crucis p[ar]tib[us] n[on] iam c[on]templatur p[re]sentia n[on] de suis affectib[us]
cogitat n[on] p[er]cussio die sollicitudine curaq[ue] distendit, nulla possidendi con
cupiscentia p[ro]mouet, nulla supbia, nulla cont[ra]ditio, nulla emulacione succe
ditur, n[on] de p[re]sentib[us] dolet inuicem, n[on] p[re]teritum iam recordat[ur], seq[uitur] cum ad
huc sp[irit]us in corpe, amictis elem[en]tis credit esse defunctu[m] illuc p[er]mittit[ur] sui
cordis intuitu, quo se n[on] dubitat illico transire. Ita nos q[ui] timore d[omi]ni
crucifixos oportet ut om[n]ib[us], id est non solum carnalib[us] m[em]bris, uerum et ip[s]is elem[en]
tis mortu[is] et illuc habentes oculos a[n]i[m]e n[ost]re defixos, quo nos sp[er]are debe
mus mortis singulis migratores, hoc e[un]d[u]m modo mortificatas potimur vni
uersas concupiscentias et affectus habere carnales, Capitulum. xxv.

Cane ergo nequid aliquando eor[um] p[re]sumas que renuncians ab iecisti et
cont[ra] m[en]tel[em] d[omi]ni de ag[ri]s eu[an]g[eli]ce op[er]ationis reuersus, inueniaris in
uita tua qua te spoliaueras reuerti, neue ad huiusmodi t[er]renasq[ue] m[un]di
hui[us] concupiscentias ac studia reuoluaris, et cont[ra] x[risti] mandatu[m] de p[er]f[ec]t[i]o
nis recto descendens, tolle aliquid p[re]sumas ex his que renuncians abdicasti.
Cane ne penam, ne affectum p[re]stare recorderis, et ad curas seculi
huius, sollicitudinesq[ue] reuocaris, sec[un]d[u]m saluatoris sententia[m] ponens ma

in tuam super aratrum ac respiciens retro regno celorum aptus esse non possis,
Cave ne quando superbiam quam nunc incipiens ardore fidei ac plena humilitate
calcasti cum ceperis psalmorum vel confessionis huius quadam notitia degustare,
paulatim elatus resuscitatus mediteris: ac secundum apostoli sententiam que destruxisti
iterum reedifices: per uariationem constituas te metipsum. Sed potius ut in hac mi-
ditate quam coram deo et angelis eius professus es: ad finem usque perducas. In hac
quod humilitate ac patientia qua ut susciperis in modum: de cetero diebus personis
perseueras: multas lacrimas implorasti: non modo persistas: uerum et perficias atque
succrescas. Sanis enim miserum est ut cum debeas ariditatis ac primordii tui pro-
uehi et ad perfectionem tendere: et ab ipso incipias ad inferiora recedere. Non enim
qui cepit hec sed qui perseuerauit in his usque in finem hic saluus erit. **xxvi.**

Aversus enim serpens calcanea nostra semper observat: id est insidiat exitum nostrum et
usque ad finem uite nostre nos supplantare conatur. Et ideo bene cepisse
in prederit: nec pleno feruore renuntiacionis arripuisse principia: si hec cogitamus
et finis similis non imminet atque conclusit: christique humilitas atque paupertas quam nunc
coram ipso professus es: usque ad extremum uite quodammodo et arrepta arte non fuit cust-
odita. Quod ut possis implere: tu eius caput id est cogitationum principia semper
observa: ad semetipsum saltem mox ea defende. Ita enim discas periculosa minima eius contem-
ni: si nichil ex eis seniori tuo erubueris reuelare. Quapropter secundum scripturam sententiam
egressus ad seruendum domino. Ita in amore dei et ipsa quam tuam non ad requiem:
sed ad securitatem non ad delicias: sed ad reprobationem et angustias. Per multas enim tribu-
lationes oportet nos intrare in regnum dei. Angusta namque est porta et arcta uia
que ducit ad uitam: et pauci sunt qui inueniunt eam. Considera ergo te de
paucis electis esse. et ne exemplo ac tempore multitudinis refrigeres: sed in me-
rit ut pauci: ut cum paucis inueniunt in regno. Multa enim sunt uocati: per-
aucti uero electi. Et pusillus est grex cui complatur patris domus hereditas. Itaque non
leue nouit esse peccatum perfectionem professum quicquam: ea que sunt in ipso secta-
ri. Ad quem perfectionis statum uel gradibus atque ordine peruenit. **Capitulum xxvii.**

Pincipium nostre salutis: eiusdemque custodia timor domini est. Per hunc enim
et inuitum susceptionis: et interius purgationis: et licet custodiam is qui inueniuntur
ad uiam perfectionis accipiunt. Qui cum penetrant hominis mentem: correptionem omnium
rerum per: obliuione percutiunt: mundi ipsius gignunt horrorem. Contem-
ptum autem ac peruationem omnium facultatum humilitas acquirit. Humilitas uero his indicibus co-
probatur. Primo si mortificatas in se omnes habeat uoluptates. Secundo si non solum

suorum actuum. et uerum et cogitationum meorum suum celauit semper. Tercio si nichil sue discretio sit iudicio eius uniuersa imitatur ac monita eius faciens ac libenter auscultet. Quarto si in omnibus teruerit obedientie mansuetudinem. pacemque constantiam. Quinto si non solum iniuria inferat uult. sed ne ab alio quidem sibi met uestigata doleat atque teneatur. Sexto si nichil agat nichil presumat. quod non uel minus regla. uel maiorum cohortantur exempla. Septimo si omni uirtute contentus sit. et ad omnia que sibi prebent uel operum malum iudicauit et nullo igni. Octauo si semetipsum cunctis infirmis non suppetat prouidet laborum. sed intimo cordis credat affectu. Nono si lingua cohibeat. uel non sit clamoribus inuocet. Decimo si non facilis ac promptus irascatur. Talibus namque indicis et si milibus humilitas uera cluocatur. Que cum fuit inuitate possessa. confestim te ad caritatem que timore non habet gradu excelsiore perducit. per quam uniuersa que prius non sine pena formidinis obseruabas. absque ullo labore uelut nati in capis custodire. non iam contemplatione suppetat. uel timore ulli. sed amore ipsius boni et delectatione uirtutum. *Capitulum. xxviii.*

Ad quod ut facilius ualeas peruenire exempla tibi sunt imitationis ac uite perfecte in congregatione commoranti. apertis. immo ab imo. uel cluocantur. non apostoli. sed experienda. Nam per id quod examinata uita atque ad purum excocta reperit. impanas et istud ex hoc utilitatis accedit. quod ad perfectionem propriam huius id est cenobialis uite diligentius quis unius imbutus ac formatus exemplo. *xxviii.*

Que omnia ut possis consequi et sub hac regla spiritali perpetuo perducere. tria hec in congregatione necessario custodienda sunt tibi. ut scilicet secundum psalmiste sententia. ego autem tamquam surdus non audiebam. et sicut mutus non apprehensum os suum. et factus sum sicut homo non audiens. et non habens more suo redargutiones. Tu quoque uelut surdus et mutus et cecus incedas. et absque illi contemplatione quae tibi fuit ad imitationem merito perfectionis electus. uniuersa quamcumque uideris minus edificationis habentia. uelut cecus non uideris. nec animas eorum que hec agunt auctoritate uel forma. ad id quod deus est. et quod ante dampnatas traduntur. Si inobedientes. si contumaces. si detrahentes. audieris. uel secus quam traditum est aliquid admittentem. non attendas. non ad imitationem cum tali subitatis exemplo. sed ut surdus qui huius penitus non audivit uniuersa transmutas. Si tibi uel cuiquam contra ibrogant inuicem esto immobilis. et ad responsionem tali omni ut mutus auscultas. Semper hunc psalmiste usque in initio corde decantas. Dixi custodiam uas meum. ut non dehinc in lingua mea. posui on in ore custo

cliam. dum cōsistēt pētor adūsum me, obmutui & hūiliat sum. & filii abo-
m. Jerū & quartū hoc pōmibz excole q̄ hec que sup̄ dixim̄ tria oriet.
atq; cōmendet. idē ut stultū te scdm apli p̄ceptū facias in hoc mūdo. ut sis
sapiens. mē scilz discēns. mē diuinitas ex hūi que tibi sunt impata. ser-
uā oīm simplicitate ac fide obediā seip̄ exhibeas. illud cūm sanctū. illud
utile. id sapiens esse indicans. quidē ē ut lex dei. ut senioris examen idē sit.
Tali etē institutōne fundat. tū hac disciplina potis durare p̄petuo. & deceno-
bio nullis īp̄toribz inimici. nullis factionibz deuoluertis. *Capm. xx. m.*

Ergo paciā tuā n̄ debes de alioz sp̄are hūitē idē ut tūc eam tūmo-
do possideas. cū anemīe sūt utitas. Quid ut possit nō euenire tue nō
sbiacet potestati. s; potius de hūilitate tua & lōgānimitate. que intus pēdōz
arbitō. Et ut hec oīa que latōi sermone digesta sunt cordi tuo facili-
inculcent. ac renatissime tuis sensibz inherere ualeant. quodam ex hūi breui
arium colligam. p̄ quod possis breuitate & cōpendio mandatorū memorat̄ vni-
ūsa complecti. Audi ḡ paucis ordinē p̄ quē scandē ad p̄fctōm sūmā sine ul-
lo labore ac difficultate p̄ualeas. *Principium m̄e salutis ac paciē scdm scri-
pturā. timor dñi est. De timore dñi nascit̄ cōpunctio salutatis. De cōpūc-
tione cordis. p̄cedit abrenūciatō. idē iudicial & cōtēptis oīmū facultatū. De
iudicate hūilitas p̄creatur. De hūilitate gñatur mortificatō uoluntatū. Mor-
tificatōne uolūtatiū extupant̄ atq; marcescunt uniuēsa uicia. Expulsione
uiciorū uirtutes fructificant̄ atq; succrescūt. Pullulatōne uirtutū puritas
cordis acquiritur. Puritate cordis. aplice caritatis p̄fctō possidetur.* *Liber. v.*

Quod nobis iuuare deo liber *De spū castit̄ margie. incipit. Cap. i.*
iste p̄ceditur. Nam post quatuor libellos qui sup̄ institutis mo-
nasteriorū digesti sunt. nūc arripe colluctatōm aduersus octo uicia
p̄ncipalia uicis oīmibz dñō confortatē disponim̄. Idē primū castit̄ margie
que int̄p̄tat̄ gula & auaritia. Scdm fornicatōis. Tercū filargie. qd
intelligit̄ auaritia. ut ut p̄p̄ius exprimat̄ amor pecunie. Quartū irē. *Q*
*Quintū tristit̄. Sextū accidie. qd est anxietas siue tedum cordis. Septi-
mū cenodoxie qd sonat uana seu inanis gl̄a. Octauū sup̄bie q̄e me-
uantes agonem. tuis p̄tibz obeantissime p̄p̄ castor nūc impensius indigemus.
ut p̄mū naturas eorum tam minutas. tā occultas. tāq; obscuras inuesti-
gare. cōdigne deinde causas eorūdem sufficiēt exponē. t̄cio ut idonee
curatōnes eoz ac remedia possimus inferre. Quartū passionū cause quē*

admodum cū patefacte sunt traditōibz seniorū ab omnibz prius
 agnoscūt. ita p̄us qm̄ reuelent cū ab ip̄is vnūsi ualtem. & incūctis
 hōibz immoerentur. ab omnibz ignorant. Verum eas ita nos aliq̄ten
 explicare posse cōfitem̄ si m̄cessionibz nr̄is ad nos q̄q̄ ille qui p̄
 ysaiam placit & s̄mo ch̄m dīgatur. Ego ante ibo. & potentes t̄re h̄m
 liabo. Portas ereas cōterā. & uectes f̄reos confringam. Et ap̄iam t̄
 thesauros absconditos. & archana secretorū. ut quoq̄ nos ūbum dei p̄ce
 dens. p̄mū t̄re nr̄e potentes h̄mliet. idēz h̄as easdem q̄s expūgnare cu
 p̄m̄ noxias passionēs. cōnatōm sibi ac t̄p̄m̄idem tenuissimā in nr̄o mor
 tali corp̄e uendicantes faciat indagari nr̄e atq̄ expositōi succūbere.
 Et ita in nobis ignoratōis portas effringes. ac nr̄orū uectes excludē
 tū nos aūā scientia cōterēs. ad secretorū nr̄orū archana p̄ducas. ac
 scdm̄ ap̄lm̄ illūminat nos reuelet ea que sunt abscondita tenebrarū.
 & manifestet consilia cordiū. ut sic ad t̄ras nr̄orū tenebras purissimus
 oculis aīe penetrātes. patefacte eas ac p̄ducē possim̄ ad lucē. causasq̄
 earū atq̄ n̄as h̄us qui ul' caruerūt eis. ul' adhuc obligati sunt p̄a
 dere ualeam̄. & ita scdm̄ p̄ph̄am trāseuntes p̄ ignem nr̄orū chr̄issime
 n̄as exurētum mentes. cōfestim p̄ aqual q̄q̄ uirtutū exstinguetū
 scilz ea trāse. possim̄ illesi ac sp̄italibz remediis aduocati. ad refrige
 riū p̄fēom̄ puritate cordis meream̄ educi. *Capm. .ij.*

Itaq̄ p̄mū nobis inuendū ētamen est adūsus gastrimargiā qm̄ dic
 ūm̄ gule esse cōcupiam̄. Et n̄p̄mus de ieiuniorū modo & escarum
 q̄litate dicturi. rursus ad egyptiorū traditōnes ac statuta recurram̄.
 quibz s̄b̄limiorem contriētie disciplinā & p̄fēam̄ discretiōis m̄esse rō
 nem nullus ignorat. *Capm. .ij.*

Aetul nāq̄ est beati anthoni admirabilisq̄ sentētia. mōachū
 qui post cenobiale p̄positam fastigia nititur s̄b̄limioris p̄fēom̄
 attingē. & ap̄phensio discretiōis p̄p̄io iam potens & stare iudicio. &
 atq̄ ad artem anachores̄ eos p̄uenire. minime debere ab uno c̄sm̄
 ul' s̄mo unūsa ḡnā uirtutū expetē. Alius enī scientie floribz

adornat. alit pacie grauitate fundat. alius humilitatis, alit stantie
ut ite pfertur. alius simplicitatis gra decorat. hic magnan
mitatis. ille mie. iste uigilanti hic taciturnitatis. iste laboris studio
supuenit ceteros. Et idcirco monachi spiritalia mella condere cu
pientes. uelut apem pudentissima debere unquam utute ab his qui e
am familiaris possident defloze. & insin pectoris uase diligenter reco
dere. nec quid min aliq habeat discere. & hoc tantu quid ututis
possideat cōreplari. studioseque decerpere. Cunctas namque si ab uno
uolum mutuari aut difficile. aut tre nunq idonea ad mutandum
nobis exempla poterūt reppri. quia licz fidum xpm omnia factum
scdm aplm uideam mōibz. tam hoc modo possum eū. idz p partes mōibz
inuenire. De ipso em dicit. Qui factus est nobis ex deo sapia. iusticia. scitas
& redēptio. Dum ergo in alio sapia. in alio iusticia. in alio sanctitas. in
alio mansuetudo. in alio castitas. in alio humilitas. in alio sapia reppitur.
mebratam xpc p unūqueqz mōie scōz diuisus est. Concurrentibz v
vniuersis in unitatem fidei ac ututis. reddit in unū pfcām plenitudinē
salz sui corpis. & in singlorū mēbrorū cōpage ac ppetare pficiens. Donec
ergo ueniat illud tps quo sit dō omnia mōibz nūpsemi pōt hoc qd
dixim nū idz p partes ututū esse in oibz deus. licz fidum p plenti
dinē carū omnia sit in omibz. Quia licz unū religionis nre sit fi
nis. pfessiones tam diuise qbz addm tendit sicut in collatoribz semoz
pleni disputandum est. Ideoque discretiois & cōtinentie forma ab his
& nobis peculiaris expetenda a qbz ututes has p grām spc sancti
ubertius uidem affluē. non qd illius que in multos diuisa sūt sol
possit adquirē. & ut mibz bonis q capaces esse possum ad eoz nos
mutatōm qui eas speciali obtinēte tendamus. **Capm. iij.**

Taqi sup ieiunioy modo hant facile pōt uniformis regla custodi
ri. quia n robur unū cūctis corpibz in est. n sicut cete ututes ani
mi solius rigore patiant. Et idcirco quia n in sola fortitudine m
tis consistūt cū corpis em possibilitate ptiapant talem sup is diffi
mutōm traditam nobis accepim. Diuisum quidem esse refcōis tēpus
& modū & qualitatē pmpari salz corpoy statū. ul etate ul sexu. vna
tam esse omibz p cōtinentia mital & animi utute castigatōis regu
lam. Neq em cunctis possibile & ebdomadibz prelare ieiunia. &

ne triuana quidem ul' biuana media refectōm abi differre.
 Multas enī egritudine & maxime senio iam defessis. ne usq; ad oc-
 casum quidem solus ieiunium sine laboris afflictione toleratur. Non oī-
 bz infusor leguminum esul uenit enervat. nec cunctis porcorū ho-
 ierū habilis & psimonia. nec vniuersis sicci panis refectio castigata
 concedit. Alius q̄ntitate duarū librarū saturatē nō sentit. alius li-
 brā unī sine uiciarū sex edulio p̄gruat. Attam unī mōibz is con-
 tinetie finis est. ne quis iuxta mēsurā capacitatis sine saturatōis onē-
 tur ingluuiē. Non enī qualitas sola s; & q̄ntitas escarum aciem cor-
 dis obtundit ac mētem. cū carne parit impinguata uoxū miorū fo-
 mitem ignemq; succendit. *Capm. v.*

Quibuslibz esculis refectus neter seminaria luxie parit. si p̄ualet m-
 enis discretioni gubnacla modari. ciborū pondere p̄gruata. Non
 sola citipula unī mēte inebuare cōsuevit. s; cūctarū escarū mīnī-
 etas uacillantē eam ac mirabūdā reldit. oīmq; integratē ac p̄ritatē
 cōtemplatōe despohat. Sodomitis causa sbuersionis atq; luxie nō unī
 citipula s; saturatē extat panis. Audi dñm p̄pham uelū increpantem
 Quid eū p̄cauit soror tua sodoma nō quia panem suū in saturatē & ha-
 būdantia comedebat. & quia p̄ saturatē panis in extinguiblī carnis fu-
 erat ardore succensū iudicio dei celis igne & sulphurē cōcrematur. Qd
 si illos sola inuictas panis ad tā p̄mptū flagitiorū p̄cipitiū uicio facie-
 rat inpegit. quid censendū de his qui negetato corpe p̄ceptionē carni-
 um ac unī immodata librate p̄sumūt. nō quantū expetit inbecillitas. s; q̄n-
 tū animi libido suggesserit usurpantes. *Capm. vi.*

Infirmas carnis ad p̄ritatem cordis nō officat. si hec modo que fragilitas.
 nō que uoluntas exigit usurpet. Facilis uidimū uirōs qui ab esculis opu-
 lentioribz omnimodis rempa rent. qm modate usos p̄ necessitate cōcessis
 Et qui totū sibi p̄ amore cōtinentie denegarēt. qm qui eas sbmfirmi-
 tas occasione fumentes. mēsam sufficientie custodirent. habz & corpo-
 ris inbecillitas sue p̄tinentie palmā dū modo esculis defectiōm carnis in-
 dultis. adhuc indigentē se refectiōe de firmitz. tantūq; esul indulge-
 at. qm sufficē ad inuēdi usum ip̄aune discretio rigida iudicat.
 nō q̄ntum desiderū appetitus exposat. *Capm. vii.*

Esculentiores abi ut p̄ant corpus sanitatē ita castitatis nō adi-

mit p̄tate. *U*icū modatōe sumat. Quidq̄ em̄ fortitudinis esu cor-
p̄ caput. egritudinis labore ac defectione consumit. Q̄nā obrem ut nll̄
statū uirt̄ p̄symonie adiūnt ita n̄ integritati quidem s̄umato dene-
gat. Verissima & pat̄i p̄batissimaq̄ sententia. ieiunior̄ & sanietie mo-
dū in mensura p̄tatis tantū & castigatōe cōsistē. & hūc esse p̄fē uir-
tutis in cōmune oibz finē. n̄ esal qual̄ sunt sustentādi corp̄is nēitate
pellim̄. ad h̄ inappetitū eartū pōti tēpemus. Quāuis em̄ quis corp̄e s̄
infir̄m. p̄fām uirtutem. equaq̄ robustus ac sanus in oibz possidebit. si
desidia que fragilitas carnis n̄ exigit. metis rigore castiget. *Apl̄s inq̄d.*
Et carnis curā ne feceris indideris. Non ḡ curā eius oīmodis it̄dixit.
s̄ ut indideris fiet denegauit. Voluptuosam adēmit diligentia car-
nis. gubnatōm uite necessaria n̄ excludit. Illud ne indulgētiā carnis
ad desidiōz occupatōes noxias deuoluam̄. hoc v̄ ne corruptū n̄o uicio
corp̄is. sp̄itales ac necessarias functiones exple n̄ possit. *Capit̄m viii.*

*S*omma iḡ cōtinentie n̄ sola t̄p̄is m̄tōne. nec esarū qualitate t̄m̄
s̄ ante om̄ia. s̄c̄e debito iudicio colligenda est. Tantū em̄ debz
v̄nquq̄ sibi frugalitatis iudicē. q̄ntū corporee oblectatōis p̄ugna re-
poscat. Huius quidem & oīmodis obsuanda. & canonica ieiunior̄ custodia.
s̄ n̄ hanc frugi finit̄ ciboz resectio s̄secuta. ad integritatis calcem n̄ po-
t̄t puenit. Longoz nāq̄ ieiunior̄ media sanitate corp̄is s̄sequente.
lassitudinē potī ip̄alem. q̄m p̄tatem castitatis adq̄rit. Integritas m̄tis
uirtutis coher̄ medie. Non habz p̄petuā castimome p̄tatem. quisq̄ nō
iugem p̄antie equalitate. tenē cōtent̄ est. q̄ntū districta ieiunia
succedente sup̄flua remissione uacuat. & in gal̄marie uicū prius
cōlabant. Melior & rātonabilis cū modatōne cotidiana resectio. quā
p̄intualla arduū longūq̄ ieiunū. Haurit in modatā media n̄ modo
m̄tis labefactare constantia. s̄ & orōnū efficacā reddere lassitudie
corp̄is euertuatam. *Capitulum ix. De om̄i.*

*A*d integritatē m̄tis & corp̄is. s̄eruiadam. abstinentia ciboz sola n̄
sufficit. n̄ fuerint cet̄e q̄q̄ uirtutes aīe coniugate. Hūilitas iḡ pri-
mū obediētiē uirtute & op̄is cōtitione. corp̄isq̄ fatigatōne discenda est.
p̄camiaz n̄ solum uirtada possessio. s̄ & desidiū eartū indicat̄ exten-
pandū. Non em̄ sufficit eas nō haberi. qd̄ plenūq̄ solz & ex nec essitate

descendē. s; nec ipam quidem si forte allate fuerint habendi recipe
uoluntatem. Ire contendit s; furor. istae supanda delectio. cenodoxia
uana glā contēpnenda. Supbie calcandus est fastus. nūq; quoq; ipi
instabiles uagiq; discursi assidua dei memora refrenandi. rociensq; nos
est addoi cōtemplatōm lubuca cordis euagatō reducenda. quotiens sibi
lis hostis ab hoc intuitu mrem captiuare pteptans. recessibz nū cordis

I possibile namq; est extinguere ignea. *Capm. X.* Intrepit
corpi mētina. priusq; cetoz q; pncipaliū mēoz fomites ex
adant. De qbz sigillatim distinctis libellis suo loco donare dno di
serem. Nunc pōitum nobis est de castimargia id; gule. Scupiscā
cont qm nobis pmi cōflictus s; disputare. Nūq; igit potē ardē
rei cōcupiscentie stimulos inhibē. quisq; desideria gule refrenare nō
quinerit. Ināorū hōis castitas uiculis hui; sūmatōne discernit. Nūq;
eū robustioribz emulis colluctari posse confides eum quē in leui
ori cōflictu s; speis ab infirmioribz puiq; superari. Tinctariū nāq; ut
tū una natura est. licz multis diuidi spēs s; uocabula uideatur.
Itaq; sicut aurū q; una sba est. licz p multa uariāq; moniliū gna
partitiū uideat ingemo distincta. Itaq; nullam pfcē possidere p
babit. qm elisus inearū pte diuoluit. Quo em modo flagrantēs
estis cōcupiscentie. qui nō sola instigatōne corporis. s; s; mentis initio
succedit. extirpasse credendus s; qui aculeos ire cordis solius inqan
tia pūpentes mīgare nō possunt. Aut q; admodū putadus est carnis a
minēq; lasciuientes stimulos retundisse. qui supbie mēiū simplex nō
quit enīte. Aut q; admodū credendus s; in sertam carni luxūam
cōculcasse. qui pecuniaz cōcupiscentiā forinsec; sitam. atq; alienam
aurā sba nō ualuit abdicare. Qua aū ratione bellū carnis s; aīe tri
uphabit. qui pconens nō fuit morbi curare cōtiae. Quātalibz urbs
solumitate murōz s; clausarū portarū firmitate munit. posteri
le unū qm pūssime pōitōne uastabz. Quid em differt utrū p ex
cella mema s; p ampla portarū spacia. an p angustū cinneli latibla
pūssus hostis penetrabilibz ciuitatis inrepat. *Capm. XI.*

Qui in agone cōtendit nō coronabz nō legitime cōtānt. Qui nāles
appetit carnis optat extinguere. extra nām mēia collocata pmit

supare festinet. Si enim aplice sūte uim uolunt expiri. que sūnt ago-
nis mūdani leges ac disciplina p̄mū debent agnosce. ut ita demū
hanc compatione scire possimur quid nos in spiritali agone t̄antes
beat̄ apls hoc exemplo uoluerit edoce. In illis em̄ t̄amibz que scdm̄
eūdem aplm̄ corruptibilem coronā uincētibz p̄ant̄ mos iste suat̄ ut is qui
se ad glōsam coronā et immutatis p̄uilegio decoratā p̄parare cōtendit.
et p̄fct̄ cupit agonis sudare t̄amīa. p̄mū in olympiacis ac pitius t̄ami-
nibz iudolem sue iūctur̄. ac rādūm̄tōy rob̄ ostentz. In hīs siquidem
iuniores qui has disciplinas cupiūt p̄fct̄. utrū m̄eantur ul̄ debeant ad
eas admitti. tam̄ eius qui istis t̄amibz p̄fct̄. qm̄ totius ip̄i iudicio con-
pbat̄. Cumq̄ diligent̄ examināt̄ quis p̄mū repp̄t̄ fuit nlla uite resp̄sus in
famīa. deinde nō seruatur̄ iugo ignobilis. et ob hoc m̄dignis disciplina hac
ul̄ congressu eoy qui hanc p̄fct̄ fuit iudicat̄. Tercio si art̄s. si for-
titudinis digna p̄ferat̄ docum̄ta. et iunioribz coeuisq̄ dect̄ant̄. p̄ciā
parit̄ ac iūctem sue demōstrant̄ iūctur̄. ac p̄ficiēt̄ de ephēborū iuc-
tam̄e p̄fectis iam uiris et experientia longa p̄bat̄. cōgredi p̄missis sūnt p̄e-
sident̄ examīe. seq̄ nō solū p̄m̄ iūctis eoy assidua colluctatōe p̄bant̄
v̄m et frequētē m̄t̄ hos q̄q̄ uictorie palmā fuit consecut̄. Tūc demū ad
agonis p̄dara t̄amīa m̄ebit̄ p̄uenire. in quibz n̄ nisi uictoribz tantū et
is qui militariū coronaz stipendius decorati sūnt. facultas dect̄andi cōcedi.
Si intellexim̄ carnalis agonis exemplum. sp̄italis q̄q̄ t̄amīs q̄ disciplina
ul̄ ordo sit cōparatōe hūi debemus agnoscere. *Capm̄. xij.*

Oportet nos q̄q̄ p̄mū libtatem nr̄am carnis s̄b iectione mōstrare. Aq̄
em̄ quis m̄ctur̄. eius et seruus est. Et om̄s qui facit p̄catū. sūus
est p̄cti. Cumq̄ nos nulla cōcupiscentie turpis resp̄sus infamia examī t̄-
tamini p̄sident̄ m̄uenit̄. n̄ finim̄ ab eo ut sūi carnis et ignobiles. indigniq̄
olympiacis uicior̄ colluctatōibz iudicari. tūc potim̄us cōm̄ coēnos nr̄os id̄
cōcupiscentias carnis. et mors ac p̄batōnes aīe m̄ire t̄am̄. Impossibile em̄
saturū uetrem. p̄gnas m̄rion̄s hominis expiri. nec bellis robustioribz at-
t̄ptari dignū est eum qui pot̄ deici leuiore cōflictu. *Capm̄. xij.*

Prima ergo nobis est gule calcanda cōcupiscentia. et eo usq̄ extenuā-
da mens. nō solū ieiuniis. uim et uigiliis. lectione q̄q̄ et crebra cō-
pūctione cordis. in quibz se forsitan ul̄ illulam ul̄ metam remiscatur.

ingemiscens? ne honore uirorum? nunc desidio pfectum et integra
 tis accessu? donec eiusmodi curis ac meditationibus occupata pietas ac posse
 illa. ipsius scilicet cibi rationem non tam iocunditati concessam quam omnis ni
 ce sibi impositam recognoscat? magisque eam necessariam corpori quam desi
 dabilem anime sentiat attributa. Quo studio nunc et ingi copulatione deteren
 ti lasciuia carnis quod foris escarum uehementi molestat? et aculeos ei notios
 retundem? atque ita fornicatorem corporis nostri qui rege babilonio occasiones pet
 et uicia nobis ingit submittrante succedat. quibus naphthe et pyxis uite a
 cius exuram? ubertate lacrimarum et fletu cordis potumus extinguere? donec
 dei gratia spiritu sancto in in cordibus nostris insibilante. estus carnalis concupie
 scencie ualeant consapiri. Hec igitur nobis prima contentio. hec nostra uelut in
 olivaceis etiam primis probatio. gula uentrisque concupiscencia. desidio p
 fectum extinguere. Ob hoc quoque ciborum non solum superfluum appetit. uirtutum
 contemplatione calcandis? sed et ipsi uite necessarius. tamquam castitati prius non
 sine cordis anxietate sumendus est. Et ita demum uite nostre institutus est
 cursus ut ultimum magis sit tempus quo sentiamus nos ab spiritualibus studiis a
 uocari? quam quod descendere ad necessariam corporis curam et singilitate complimur.
 Cumque ad hanc necessitatem submittimus usum potum uite quam mentis desidio
 famulantes? quicquid ab ea uel a salutaribus nos studiis rethente subtrahi
 festinemus. Nequaquam enim potum escarum presentium spernere uoluptates? nisi
 mentis contemplationi diuine desira. amore uirtutum potans et plenitudine de
 lectetur. Et ita quis uelut caduca cuncta respiciet presentia? cum ad ea que
 immobilia sunt et eterna inseparabiliter defixit mentis obtutus. Adhuc in carne po
 situs fuisse comoratorum uirtutem iam corde contemplanus? uelut si quis ima
 gina uirtutum prima in se habuit quibusdam prius indicibus designata perspicacissi
 mis oculorum obtutibus cum rebus directione tendentibus ferre festinet? scies
 imensam glorie palmam et remuneratorum premia. in eorum consistere? oculorum aciem
 ab omni intuitu auertens? illuc dirigat necesse est. ut summa remuneratorum et
 premii perspicat collocata? amissurus pauldubio periculis palmam et re
 muneratorem uitam? si quicquidamque contemplationis eius acies deuertit.

Itaque uentris et gula concupiscencia hoc **Capitulum. xiiij. n. n.**
 intuitu superata? nec serui carnis. nec infames uirorum nota premia

ati uelut in olympiacis disciphinis incligim iudicabim. Supior
quoq etiam digni ee conflictu. pmissis huicemodi documtes
spiritalibz quoq nequitis cōgredi posse credim. q nō nisi uictoribus
tūc hīs qui mēte mspirali agone cōtende cōcertare dignatur. Ii
luc em z cūctor luctaminū uelut qdam solidissimū fūdamētū ut pri
mū carnaliū desidiōz īcentina pūmant. Nam null' carne pīa nō
deicta. legitime dectare potit. Et qui legitime n dectat. sine dubio
n ī agone cōstige. n corone glām uictorie grā potit obtine. Quod
si hoc fūmū supemū etiamē uel' sū carnalis paupiscētie cōpbat' z
p hoc n libtatis. n robors insignia pferēs. aspnaliū cōgssionū cōflictu
ut indignū sūqz n sine pfusionis nota. pū repellēm. Omnis em qui
facit pēm seruis z pēa. Diciturq nobis p beatū aplm. cū is mī quos forni
catio nōiat. Temptatio uos nō apphendat' n hūa. Non em nēmur men
tis robore cōquisito gūiores pgnas neqaz celestū expur' qui carne frāgi
lem resistentē spū nō sūngare nequim. Qd apli testimōm n intelligē
tes quidā. posuerūt p indicatō. optatum modū idz tēptatio uos n apphen
dāt. n hūa. qd ab ipō dīa manifestū est n aprātis. s. pūciāntis ut expbātis

Al' audire uerūm adhletam xpī *Capm. n. xv. Tassu.*
Legitimo agonis iure etiamē. Ego inquit sic curro? n quasi ī
mētum. Sic pūgnol n qī aerem nberās. s. castigo corp' meū z ser
uituti sūcio. ne aliis predicās ipē repbus efficiar. Uides ut īsemz
ipō idz īcarne sua colluctationū sūmā uelut ī uasē qdam firmissi
mo statuit' z pūetū pūgne ī sola castigatōe carnis z sūiectione sū
corpi collocarit. Ego itaqz sic curro n qī īmētū. Non currit īm
ētū. qī celestem uisū cōspiciēs. defixū habz q sibi cordis sui īdeflexi
bilit' sit dīgenda pūciat. Non currit īmētū. qui obliuiscens postio
rā adea que īpōra sūt extendit se. addestinatū psequēs brauiū sup
ne uocatōis dei ī xpō ihū q temp dīgēis sue nris obrutū. z ad eum
ōi cordis pperatōe festinās. cum fiducia pclamabat. Bonū agonem ē
tam cūm sūmā fidem suam. Et qī se nōiat p' odorem īgentoz
xpī ipen. scīe deuotione īsanguablit' cucurrisse. z spiritalis agonis ēra
men. carnis castigatōe uicisse. cum fiducia īfert z dicit. De ceteris
rēpōita z ī iusticie corona qm redet ī dñs mīlla die iustus iudex

Et nobis quoque similem spem retributiois apparet si magone cursus
altius imitari eum uelint adiectur. Non solum aut michi sed et oibz qui
diligunt aduentum eius. principes nos corone sue mercede iudicii promittas
si diligentes aduentum xpi. non illum tantum qui et uolentibus apparebit. sed et hic
qui cotidie in seculis comitatur animabus. uictoria etiam inuestigatio corporis ad
quintum. De quo aduentu dicit in ewo. Ego inquit et pater meus uenient
et mansionem apert eum facient. Et in. Ecce ego sto ad ostium et pulso.
si quis audierit uocem meam et aperuerit ianuam introibo ad illum et ce
nabo cum eo et ipse mecum. *Capitulum xvi.*

Det tamen agonei cursus tantum se continuasse describit. cum dicit. Sic curro.
non quasi inuictum. Quod specialiter refertur ad intentionem mentis et feruorem
spiritus sancti quo toto christum sequamur ardore cum sponsa decantans. Post te in odore
argentorum tuorum curram. Et in. Adhesit anima mea post te. Sed et aliud genus
colluctationis se inuicem testatur dicere. Sic pugno non quasi aerem uentilans. sed castigo
corpus meum et summi subicio. Quod ipse ad continentie dolores et corporale ieiunium
atque afflictionem carnis promittit. per hanc se pugilem quendam strenuum sue carnis
esse describens. non inuictum aduersus eam ictus continentie exercuisse designans. Sed
trophaeum pugne mortificationis sui corporis acquisisse. quo uerbis continentie casti
gato. et ieiuniorum estibus eliso. uictoris spiritum immortalitatis coronam et incorruptionis
omulit palma. Uides legitimam colluctationis ordinem. et spiritalem etiam con
templationis euentum. Quodmodum athleta et adeptus de rebellante carne uictoriam
subiecta uita quam suus pedibus ut solimus triumphator inuehit. Et idcirco
non curro inuictum. quia confidebat urbem sanctam uictorem celestem se primum ingressurum.
Sic pugnat ieiunius scilicet et afflictio carnalis non quasi aerem uentilans. id est in vanum
ictus continentie porrigens. per quos non aerem uacuum. sed illos spiritus qui in eo insunt ca
stigatione sui corporis uidebat. Qui enim dicit non quasi aerem uentilans. ostendit se tam
et si non aerem uacuum et inanem aliquis tantum in aere uentilare. Et quia hec etiam genera
superat. et diuini militum coronarum stipendium incedebat. non inuito robustorum incipit
hostium subire luctationem. ac pugnans emulans triumphans. cum fiducia proclamatur et dicit.
Iam non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et potestates. ad
uersus mundi rectores tenebrarum harum. contra spiritualia. neque in celestibus. *xvii.*

Athlete christi in corpore comoranti nunquam desit colluctationum palma. sed quanto
magis triumphorum successibus creuit. tanto ei et colluctationum robustior ordo

succedit. Subiugata carne etenim atque deuicta. quante aduersariorum co-
hortes. quanta hostium agmina aduersus victorem militem christi triumphis ei
instigata consurgunt. sed ne paucis ovis christi lentescens. incipiat ob-
lusa colluctationum suarum gloria transire. ac secitans merita dissolutus.
primorum stipendium ac triumphorum meritis defraudet. Itaque si ad hos tri-
umphorum gradus cupimus crescente uirtute conscendere. eodem nos quoque ordine
oportet priorum uirtute transire. et primum cum apostolo dicere. Sic pugno non quasi a-
erem uictor. sed castigo corpus meum et subdomino. ut hoc conflictu superato
rursus dicere cum eo possim. Non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem.
sed aduersus principatus et potestates. aduersus mundi rectores tenebrarum harum. et
spiritalia nequam in celestibus. Alio enim cogredi illis nullo modo possumus. si spirituales
pugnas nobiscum expur carnali deiectione conflictum. et conluctatione uictis elisi. Merito
quoque nobis ab apostolo cum explicatione dicitur. Temptatio nos non apprehendat nisi hominem. **Capitulum**

Item moachus ad pugnandum inchoat transire cupiens peruenit. **XVII.**
hanc in primis cautione sibi met indicat. ut non potius quidquam. nisi esset ulla ob-
lectatio deuicta ante statum legitimam. immoque rectorem horam ex-
tremam percipere sibi uisus indulgeat. sed ne rectore quidem transacta. ex-
hinc presumat. sed quantumlibet permittat. Similiter quoque canonicum sompnum qui
in suamque custodiat. Eodem namque studio iste sunt meritis amputatione lasci-
uie quo meretricationis uicium desecandum. Qui enim gula superfluos appetitus
cohibere non potuit. quomodo estus carnalis cupie ualebit extinguere. Et
qui non quiescit passionibus in pectore sitas quasque copescere. quodammodo occidas.
nulloque homini recte prouideres. modicam discretionem potius debellare. Et ideo
cum singulos monuit. et in quolibet desiderio robur anime comparatur. Que si in mini-
mis. cupitis cupiditatibus non superat. quid in maximis ac fortioribus oculisque
sustineat. unumque scia sua testis est. **Capitulum XVIII.**

Non enim nobis aduersarius et extrinsecus formidandus. in nobismetipsis hostis
inclusus est. intestinum nobis cotidie gerit bellum. Deuicto eo omnia
que forissecus sunt redolent infirma. ac militi christi uictoria pacata erunt
et subdita. Non habemus aduersarium nobis extrinsecus metuendum. si ea que in-
tra nos sunt spiritum deuicta. subdant. Nec solum nobis illud ieiunium insibili-
um ciborum ad perfectionem corporis. et corporis puritatem sufficere posse credamus. nisi fuerit
hic anime quoque ieiunium copulatum. habet namque et illa suos noxios cibos

q̄bz n̄p̄m̄guata ē sine escarum habūdantia ad luxūe p̄rupta deuol
uit. Detractio cibz est eius? osquidē psuauis? Ita ē cibz est eius licz
minime leuis. ad horā tam infelici eam esu pascens. ac p̄t̄ letali sapo
re p̄st̄nens. Inuidia cibz est mentis? inuolens eam suās corrupens?
ē p̄sp̄itate alieni successus uigilē miserā extenuare n̄ desinens. Ce
nodoria idē uana gl̄a cibz est eius? qui delcabili eum esca p̄m̄lter ad
tēpus p̄t̄ n̄ uacua. om̄iqz uirtute spoliata reddit ac nudam? cūctis eā
sp̄italibz fructibz stilem inanēqz dimittēs. ita ut nō solum īmanū la
boy faciat m̄ta depurē. uim ē supplicia maiora conquirit. Om̄is concup
iscētia ē puagatio cordis instabilis. pastus quidam est aīe noxus esca eam
mitens. exprem̄ ē celestis panis ac solidi cibi m̄posterū delinquēs. Ab hīs itaqz
q̄ntū nobis ē ut sacratissimo ieiunio p̄nētes. uilem habebim̄ comodūqz ob
uianam ieiunij corpalis. Labor em̄ carnalis sp̄c cōtōm cōnectis. acceptissimū
deo sacrificium. dignūqz sanctitatis habitaculū. p̄m̄is mūdiz recessibz exhibe
bit. Ceterum si corpali ieiunātes. p̄m̄ciosissimū aīe mētis implicem̄. mēt
nos p̄derit carnalis afflictio. p̄asione p̄e pollutus. p̄eam salz sbām delinquētibz
nobis qua efficiū habitaculū sp̄c sancti. Non em̄ tam corruptibilis caro quā
cor mūdum habitaculū deo tēplumqz sp̄c sc̄i p̄ficiat. Oportet ergo ex tōre
hōme ieiunare? m̄tōrem quoqz silr̄ abis noxus tēperare? quē p̄apue exhi
beri mūdū deo ut hospite ī se xpm̄ reape m̄leatur. beat̄ apls monet ī ū
bis. Iun̄tōre inquit hōmē habitare xpm̄ p̄ fidem ī cordibz ūis. **XX.**

Donū itaqz nos idcirco laborem cōtinēre corpalis impendē. ut ad p̄ita
tē cordis hoc possim̄ ieiunio puenire. Ceterū labor nobis impenditur ī
callū. si hūc quidem cōtēplacōe finis infatigabilr̄ sustinem̄. Finem v̄ p̄t̄ q̄
sustinem̄ afflictiones tantas. optinē neq̄amus? meliusqz fuit m̄dictis es
ca aīe tēperasse? qm̄ uolūtariū m̄nqz noxus corpali ieiunasse. In hīs em̄
simplex ē m̄oria creat̄e dei p̄ceptio est? nichil p̄semetip̄am habens peccati.
In uis v̄ p̄m̄t̄ fr̄m̄ p̄m̄ciosā deuoratio? de qua d̄r. Noli dilige detrahē? ne
eradicetis. Et de nā atqz inuidia? beat̄ iob. Eten̄ stultū m̄ficiat inuidia?
ē p̄m̄lū occidit inuidia. Simlqz notand̄ qd̄ nascitur stult̄. ē qm̄ iūdet par
m̄lū iudicetur. Ne nāqz nō m̄m̄to stult̄ p̄m̄ciat. uolūtante sibi mortem
ne stultis m̄ciat̄ m̄ducens? ē hic dum iūdet p̄m̄lū minoremqz se

par. Dum enim mundus testatur maiorem eum cui propinquare debet. **Exi**

Igitur diligendus est tibi non tantum qui concupiscentie flagrans est
 temperet nunquam succendat: uerum et qui ad parandum sit facilis. et que
 ad comedendum opportunioris uilioris preceps compendium prestat. quique sit iusta
 rationi finem usque communis. Triplex enim natura est gastrimargie: una que
 canonicam refectum horam puenire compellit. alia que tantum ueteris ingluwie
 et satietate quilibet gaudet escarum. Tercia que accuratioribus epulis et escu
 lentioribus oblectetur: ideoque aduersus eam necesse est monachum obsequantiam tibi
 esse custodire: id est ut primum legitimum tempus absolutionis expectet deinde ut
 castigatus. et tunc ut quolibetque escis uilioribus contentus sit. Quidquid autem
 extra consuetudinem presumit et munus ut uanitas et glorie atque ostentationis
 morbo pollutum. antiquissima patrum traditio notat: nec quicquam ex his quos
 merito scire ac discretionis emicuisse prouidum. uel quos admittendum gratia christi
 uelut splendidissima luminaria omnibus prelocauit: esu panis qui apert
 eos uilis habet ac facilius abstulisse cognouimus. non eorum quicquam qui hanc
 regulam electiuitatem premissis panis usu leguminum uel olerum seu pomorum
 refectum sectati sunt: inter prebatissimos habitum aliquando asserimus. sed ne dis
 cretionis quidem aut scientie gratiam consecuti. Non solum enim ceteris inuicem
 escis expecte monachum non debere electiuitatem: ne uidelicet ausus eius uelut in
 paruo cunctis exposuit inanis factus ac uacuis cenodorie morbo deperat: sed
 ne ipsam quidem ieiuniorum castigationem commune augustinum facile patere oportet
 prouocare. Verum quantum fieri potest: contemni pariter et abscondi. Aduentantibus autem
 fratribus magis humanitatis ac dilectionis offerri debet uicem: quam continentie distric
 tionem. Et cotidiana propinquantem ngorem manifestant probabiliter censuerunt: nec quod
 uoluntas utilitasque nostra seu desiderii ardor exposcat attendere. sed quod aduemen
 tis requies. uel infirmitas exigit imponere: et gratant implere. **Capitulum. xxii.**

Qum desyre patribus seniorum sacra discere cupientes. egypti prouinciam petissemus
 ibique nos tanta cordis alacritate suscipi mirarentur: ut nulla premissis sicut fue
 rat in palestina monasteriis instituti. usque ad prestatam ieiunij horam refectum re
 gula seruaretur: sed absque legitimis quibus septemque ferie quocumque proximis cotidiana
 statim solueretur: quidam seniorum prestantibus nobis cur ita indifferenter ad eos
 preterirent cotidiana ieiunia. respondit. Ieiunium semper est meum. Vos autem continuo
 dimissum meum iungit tene non potest. Et ieiunium licet uile sit ac necessarium
 tamen uoluntati munus est oblato. Opus autem caritatis impleri exigit precepti
 necessitas. Itaque suscipiens in uobis christum reficere eum debeo. Declinans

aut uos hūitatem eius obrenti pbitam. distichore ieiunio inueniet
 potō compensare. Non enim possūt filiū sponsi ieiunare? donū cum illis est
 sponus. Cum autē discessit? tūc liato ieiunabūt. *Capitulum xxij.*

Quidam senex cum reficientem me ut adhuc paululum quid ede
 rem hortaretur? iamq; me dixissem nō posse? respondit. Ego iam sex
 et diuīss aduenientibz frībz mensam posui. hortansq; singulos cū omībz
 cibos supsi et adhuc esurio? et tu p̄mīd nūc reficiens. iam te dicit nō posse.

Aduens alium in solitudine cōmorantē. qui nūquā se *Capitulum xxiii.*
 soli sibi indulgisse cibum testat est? s; si si protos quīq; dies ad eius cel
 lulam null' esibz adueniss; refcōm iugit' distulisse? donec salbōz ul' co
 munito die deuote pgregatoris obrenti pcedens ad eccliam pegrinorū
 q̄piam reppulz. quē exinde reducent ad cellam cōsorte eo refcōm corpis nō
 tā sue necessitatē obrenti. qm̄ humanitatē grā causaq; frīs assumēt.
 Itaq; ut uorūt aduentu frīm indiffent' solūe cotidiana ieiunā
 ita discedentibz eis refcōm ob illos indulta p̄mētia maiore cōpen
 sant. pceptionē abi piūssimū actione castigatōē? nec sola panis s;
 et sompni ipius diuinitatē dicitur erigentes. *xxv capitulum.*

Aput senem p̄sum in hemo uastissima cōmorantē? cū senex ioh̄s
 in gno cenobio ac multitudine frīm p̄positus adueniss;. et ab eodem ue
 lut antiquissimo sodali p̄queret quid nā p̄ omēs quadraginta ānos q̄bus
 ab eodem separat' in solitudine minime astrīb; impellat' egulz? Nūquā
 me sol ait reficientē uidit. Et ille. Nec me inquit. nātū. *Capitulum xxvi.*

Eundem senem cum alacritate rāq; ad p̄pria transmigratē. inextimo
 anhelitu p̄otum. angri frēs circūuallantes supplicat' p̄cauentur? ut
 aliquod eis memoriale mādātū uelut hēditariū q̄dam legatum reli
 quēt p̄ qd possent ad p̄fectionis culmen p̄cepti cōpendie facilius puenire.
 Iugemiscens ille nūquā ait meam feci uolūtātē? nec quēq; docui qd p
 ul' ip̄e nō feci. *Capitulum xxvij.*

Aduens senem machetē nōie. arbis frīm emū cōmorantē? hanc
 aduō grām diuinitas p̄teabz impetrassē? ut quodq; diebz ac noctibz
 ageretur collatō sp̄italis. nūquā sōpm̄ torpore penitus laxaretur.
 Siquis v̄ detractionis ūbum seu ociosum tēptat' in ferre? in sōpm̄
 p̄tin' cōcidet. ac ne usq; ad aurū quidem eius pollutōm? uirū obloqui
 potat puenire. *Capitulum. vicesimū. octauum.*

Hic idem senex cum institueret nos neminem diiudicare debere. intrin-
seca fuisse in quibus discussit vel reprehendit fratres. quod scilicet uia sibi in multis
parentur abscondi. quod harent in scedulis sagum. quod oleum benedictores
exposcentibus scilicet clarerent. et in hec omnia se incurrisse dicebat. Nam
egritudine uine contrahens. ita dum inquit eius languore distabunt. clon-
ta doloris necessitate quam seniorum omnium adhortatione compulsum. abscondi eam
permittent. Cui et infirmitatis obiectum sagum quoque habere coactus sum.
Oleum et benedictores ac supplicantes dare. et per omnes exercebar utpote iudi-
cans illud ex magna cordis presumptione descendere. circudantibus me repen-
te scilicet multis. na constitutus sum ut alias eos enade nullatenus possem
non ame summa in re obtestationibus extorsissent ut ablato ab eis uasculo ma-
nu mea in ipso crucis signaculo supponem. Itaque se credentes benedictionis
oleum consecutos. tandem me aliquando relaxarunt. Quibus in manifeste con-
piti est hanc causam ac uicis monachum obligari. in quibus de aliis iudicare
presumpserit. Oportet enim unumquemque semetipsum tantum iudicare. et circumspecte cau-
teque in omnibus custodire. non aliorum consulationem uitamque discutere. sed in modum apostoli pre-
ceptum. Tu autem quid iudicas fratrem tuum. suo domino stat aut cadit. Et nolite iudi-
care. ut non iudicemini. In quo enim iudicio iudicaueris iudicabimini. Preter hanc e-
nim quam diximus causam. et ob hoc iudicare de aliis periculosum est. quod ignor-
antes vel necessitate. vel ratione qua illi hec in quibus offendimus aut recte co-

Hic idem senex ociosarum fabularum chabolum esse fauorem. ac spirituum
collationum impugnatores semper existere uel declarauit indicium. Nam cum fr-
atres quibusdam de rebus necessariis ac spiritalibus disputaret. eosque uideret leto
quodam sapore diuini non posse ab oculis suis pondus sompni deperire. ociosam
repente fabulam intrudere. Aduersus oblectationem cum eos emiglasset confestim atque
erectas aures suas habere uidit. ingemiscens ait. Nunc uel de rebus celestibus lo-
quar. et omnium uestrum oculi letali dormitione deprimantur. at cum ociosa fabula
introuisa. et. os expugnatum corpore sompni diuini excussim. Vel ex hoc ergo per-
pendite. quis non collationis illi sunt impugnatores aut quis huius instructio in
sidiator existat. Iue etenim esse manifestissime deprehendit. qui malis ad gaudenda.
uel istam fouere. uel illam impugnare non desunt. *Capitulum. xxx.*

Nec min⁹ hoc quoq; opus fr̄s erga p̄ritatem sui cordis int̄eti? et erga
cōtemplatōm dīnam ualde solliciti. cōmemorare necessariū reor. Qu
cū ei post ānos quīdecim p̄r̄s ac m̄r̄s amicorūq; m̄ltorū dep̄n̄cia p̄nti cōplu
res epl̄e delate fuissent? accipiens gr̄adem falsachū lūtarū dūq; ap̄ semet
ip̄m uolens. q̄ntarū inq̄rit cogitatōnū causa erit in hārū l̄co? que me t
ad mane gaudiū. uel ad t̄sticial̄ instructiōnas impellent? q̄ diebz horū recor
datōe qui scripserūt int̄etōm pectoris mei appōita cōtemplatōe reuocabūt.
Post q̄ntū t̄p̄s digēda est hec mental̄ cōcepta pfusio? q̄ntoq; labore rursus
iste t̄rāquillitatis repand⁹ est stat⁹. Si semel anim⁹ lūtarū p̄ motū affectū eorūq;
reconsensio simonēs ac m̄lti q̄s tanto t̄p̄e deliquit. n̄m eos reuēse. ip̄sq; cōhita
te q̄d ac mente cepit int̄esse. quos p̄fecto corpālī deseruisse nūq; p̄derit?
si corde eos incipiat int̄ueri. ac memoriā q̄m sc̄lo hūc reuēciās quibz nēd⁹
mortuus abdicauit. reuēscens eadē rursus adnūsit. h̄ uolens in suo p̄
rore. n̄ solum nllam resoluē epl̄am definīuit? h̄ ne ip̄m quidē resignare.
ne salz eorū qui scripserūt uel nōia recensendo. uel m̄lti recordādo. asp̄e
sui int̄etione cessaret. Itaq; n̄ enim cōstrictum suscepit. igit̄ tradidit con
cēnādū. ite inq̄rit cogitatōnes p̄r̄e p̄r̄ cōcōmānū. n̄ me nllius ad illa
q̄ fugi reuocare temptetis. *Capitulum xxxi.*

Admittit et abbatē theobonū summa sc̄itate ac sc̄ia p̄ditum. nō solum in ac
tualī uita. s; et notitia scriptarū q̄m ei nō tam studiū sc̄om̄s uel lit
taturā m̄ndi cōtūlar? q̄m sola p̄ritas cordis. Siquidē nūq; ip̄m q̄q; h̄cē lig
ne p̄pauta n̄ba uel intelligere possz uel p̄loqui. Hic cū explanatōm cūdam
obscurissimē q̄stionis inq̄rēt? septē diebz ac noctibz mōrone in fanga
bilis p̄stare. dōn solutōm p̄pōite q̄stionis d̄no reuelante p̄gnosceret. *xxxii.*
Hic ergo quibuscūq; fr̄ibus admittantibz tam p̄clarum sc̄e eius lūm̄. et ab
eodem quosdam scriptarū sensus inq̄rentibz? ait. Monachū scriptarū
noticiā p̄rūge capientē? nequaq; debē labores suos erga cōmentarorū libz
impēdē? s; p̄ci annūc m̄eris indultam. et intentōm cordis. erga emūdatōm
m̄torū cētūc. Quibz expulsis cōfessum cordis oculi s̄blato uelamine passio
nū sac̄imenta scriptarū nālī cōtemplarent. Siquidem nobis n̄ ut essent in
cognita ut obscurā. que sp̄s sancti gr̄a p̄mulgata sint? s; n̄r̄o m̄cio uelamine
p̄ccorū cordis oculos obnubente reddant obscurā. Quibz rursus nālī redch

tal' sanitati: ipsa scriptarū scārum l'co ad cōtemplatōm iū scēle abunde & so-
la sufficiat: n̄ eos cōmentatorū institutōibz indigē: sicut oculi isti carnales adui-
dendū nullū egent doct'na: si in fūmte alusfusione ul' caligine cecitatis īmunes.
Ideo nāq; & tanta uarietas: erōnesq; mltiplos exortī sūt: qđ pleriq; minime ex-
ga p'gatōm m̄as adhibita diligētia p'ficientes ad m̄p'etādum eas: p'p'igie
dime ut īmūdicia sui cordis: diūsa atq; cōtraria ut fidei ut sibi uerū sentē-
tes: ueritatē lūm cōphēdere nequuerūt. *Capm. xxxxiij.*

Hic idem cū inopinatus ad mēā cellulam m̄tēpēta nocte uenissz. quid nam
rūdis adhuc anachorēta solus agēm: patina cōsitate latentē explorans? meq;
illico finita nespina sollempnitatē: macientē festum corp' iam reficē & mēdā-
tē p'liatho reppulz: p'ntēns intimo corde suspiria: mōq; me uocitans nōie: qm̄
a inquit oioh'z hora hac deo collocūt: eumq; in semetip's amplectūt ac retinēt:
& tu frigidaris tāto lūmē mēti sopore resolut' Et quō nos ad hūmōdi uariā-
tōm clūitē patin' uirtutes & grā puocarūt: necessariū reor memorabile opus ca-
ritatis qm̄ summi uiri archēbū hūanitate sum' expti: hūc uolūmū m̄dare? quo
p'nt' cōmētie op' caritatis inserta: p'pensus emutescat: pulcra uarietate disticta.
Et em̄ tūc rati deo ieiunū mūū efficiat: cū hoc fructibz caritatis fuit p'fūmātū:
Itaq; cū depalestine monast'is ad egypti oppidum qđ chiolos appliat. *xxxv.*
rudes admodū uenissē: ibiq; plurimā fōam cenobū disciplina cōstrictam:
& optimo ordine monachorū: qui & p'mus est institutū m̄rifice uidēd'. alium
quoq; ordinē qui excellentior habetur idz anachorētariū cūctoy p'comis m̄sta-
gati: sagacissimis corde m̄tē p'p'ertuū. Hū nāq; incenodas p'mū dicitissime
morantes: omne pacē ac discētis rēglām diligētē edocti: & hūilitatis p'it' ac
nuditatē uirtutē possessa: adq; ad p'ntū m̄ciōy vniūitate cōlūpta: clūissim' de
monū plus cōgressuri penetrant hēnu p'funda seētra. *¶* Hūc ergo p'p'ortū uirtos
cōpientes: circa mli flūis alueū cōmorari: in loco qui vno latē eodem flūile
alio maris uastitate circūdat' insulam reddidit: nullis aliis qm̄ monachis seē-
ta experētibz habitabilem: nec em̄ cuiq; culture aptā ēē eam salutas soli: ac
sūlitas parit' arenarū. Ad hos inq; summo desidio festinātes: ultra modū sumi
labores eoy qđ p'platione uirtutū: & amore solitudis colānt admittant. Nam
ipsius aque tanta penuria p'stringunt' ut tali diligētia eam scrupulose dis-
pensent: quali nemo frugalissimoy speciem p'ciosissimū uini cōsuat: & p'cit.
Tribz nāq; milibz ut eo amplius eam dep'dā flūis alueo necessariis usibz

aduehūt. Quod tam intualū arenosis diuisum mōtibz. laboris difficul-
tate gūssima duplicatur. *Capm. xxxv.*

His igitur uisio. cū imitatoris eoz nos ardor accēdet. p̄dictusq; archēbi-
pbanissimū mē eoz. hūanitatē nos gū ad suam cellulam p̄traxissz. explo-
rato desidio nō. cōfinē se de eodem loco uelle discedē. ac nobis cellam suam
uelut ex inde migratū offerre. sese id fecūm. & si minime assuissē
assuissē. Quā rem nos & desidio cōmoratōis accēsi. & assertionibz tāti in-
ti indubitātā fidem comodātes. libentē amplexi cellam cū omni supelle-
ali utēlibusq; suscepim. Itaq; religiosa potius circūuentione paucis
diebz quibz cōstruende celle parer impendia de loco discedens. reuēsus p̄t
het aliam sibi sūno labore cōstruē. qm̄ rursus n̄ longo p̄t tempore sup-
uenientibz frībuz eodemq; desidio cupientibz ibidem cōmorari. sūmū tūc
tūc indatio cūmuentis. cū vniūsis tradidit instrūntis. Ip̄e n̄ erga op̄
caritatis infatigabilis p̄seuāns. tēam sibi cellam in qua cōmanēt. extruē.

Op̄ p̄cium in uidet alit quocq; eiusdem uirī caritatis. *xxxvi.*
op̄ memorie tradē. q̄ nūarium p̄cium monachi n̄ solum amētie rigore
ūm & sincerissimū retinē discōm̄ affēnt. nūc eiusdemq; uirī instrūant
exemplo. hic nāq; nō ignobili omnidū familia. ad monastium qd̄ ap̄dicto oppi-
do sine q̄mor milibz distat. mūdi h̄ ac p̄ntū affectionē cōtemptra. ap̄uli
bz annis aufugit. Ubi ita uite sue om̄ne exegit etatē. ut nūq̄m p̄roisus p̄
toros quinquaginta ānos n̄ solum uicam ex quo eḡssus est. nec fuit m̄ḡllus
n̄ uidit sēne cuiq̄m quidem femine. ut ip̄ius matris sue cōspēxit multum.
Intēa pat̄ morte p̄uent. centū solidoz debm̄ dēliquit. Cūq; hic esset
ōi inq̄uētudinē p̄m̄s alienus. utpote qm̄ vniūsis facultatibz p̄ctus ēēt
extoris. ac creditōibz tāti inq̄etari nehem̄ conperit matre. Cum hic abeū
glico illo rigore quo ante hac instatu p̄spō p̄entibz cōstituit. n̄ p̄m̄ se in-
tra nonat habuisse n̄ matre. pietatis s̄idatōne mollit. ita se h̄c m̄em
credidit. etq; s̄uēntē festinante op̄sse. ut mēh̄ op̄m̄ d̄lctōne laxaret.
Intā monastū nāq; claustrā p̄dant. solū operis pensum sibi mē t̄ph
cari poposcit. & ibi p̄otū anni spaciū diebz p̄t noctibzq; desudans. de-
biti modū op̄is sudore pactū cōtōibz soluens. matre om̄i m̄q̄etudinis
inuria libāuit. ita eruens eam debm̄ s̄atīna ut mēh̄ de p̄m̄ rigore p̄e

necessitatis obtentu pareretur imminui ita districtam solutam custodiunt.
ut nequaquam pietatis opus matris visceribus denegaret quoniam per caritatem
pater de speraret. penitus rursus pietate cognoscent. **Capitulum XXXVII.**

Quoniam fuit nobis optime carus nomine symeon penitus grauius ignorans
epitulis ytalie comesset. quidam seniorum erga eum utpote peregrinum caritatis
opus quodam redibitum colore cupiens exhibere. inquit ab eo cur ociosus
sedet in cella per hoc conicies enim tam oculi puagatione quam penuria necessarium
rerum diuini diuitie non posse. etiam nunc posse impugnationes solitudinis
tolare non enim qui propriis manibus victum sibi inuenit fuit parum contentus. Quo re
spondente michi se nec posse si penale opus que illic exercebantur ascribere operari
per libraria manu. si tamen illius in egypti regione latinum codicem usui esset ha
bitus. Tum ille tandem nocturna occasione qua possit desiderium pietatis opus uel
debiti colore incitari ex deo hec inuenta est michi occasio. Nam olim quibam qui
apostolum latinum hac in manu per scriberet. Etiam habeo fratrem milicie laqueis obli
gatum et ad omne latinum instructum. cui de scripturis sanctis aliisque ad legendum edifica
tionis eius obtentu. transmittere cupio. Itaque symeone hanc occasione uel ex deo obla
ta sibi gratiam suscipere. senex quoque colorem cui preterea pietatis opus libere po
tuit implere libenter amplex. confestim non solum uniuersas ei necessitates sed obtentu in
cedum totius anni conuexum unum et imbranas et mensilia que ad scribendum necessaria erant
comportans. recepit postmodum scriptum. nullis usibus ut commodis profuturum. quippe unum
fuit in illa regione notitia lingue huius penitus ignorans. propter id quod hac solitudine. superius
fluxione incitatus. quod admodum et ille sine confusionis uicundia. multo sui laboris et operis ne
cessaria uel alimenta properet et ipse sue munificentie pietate tamquam debita necessita
te compleret eo habundantiam mercedem sibi consequens. quod ambitu maiore pe
grino fuit non solum uitae necessaria. uerum et operis instrumenta et operandi oc
casionem pariter contulisset. **Capitulum XXXVIII.**

Quod quoniam in loco ubi de ieiuniorum et continentie rigore dicere aliquot posuimus.
affectio et opera caritatis admixta uidentur. rursus ad propositum reuertentes. quod
dam puerorum etate non sensu factum memorabile. opusculo huius insensum.
Nam cum ultra omnem admirationem fuit quidam de marcore. uel rem ante in
loco illo in uisam alibi iohannem octonomo in hermo scithi detulisset. qui dispen
sationem ipsius ecclesie. reponibus beati paschalis abedem sibi creditam gubernabat.
hic confestim eas ad senem quendam qui in iunctionibus destituta mala ualitudine

30
laborabat. p duos adulescentulos misit. Siquidem decem & octo milibz
longe ab ecclia comanebat. Qui pennis acceptis cū adcellam senis p
dicti tenderent qd ibi pfacile solet & semoribz enenire? infusa repente de
sissima nebula. tūmēte recti itinis p dederūt. Cumqz tota die ac nocte
distanteret p hēni nāstare? nequaquā potuissent egrorantē cellulam
reppire? tam itinis lassitudine qm media sitiqz cōfecti. fixis genibz in
dōm offitio? spm dno rediderūt. Q. p hec uestigioz indicat diutissime
pquisit. que in locis illis arenosis tāqm nūbz mpsa. signatur. donec
ea ut leui nētoz flatu. tenuis arena discurrēt rursus opati. mūeri ff
ficiis intactas ut accepant reseruisse. eligentes scilz aīam magis qm fi
dem depōm p dē. uitamqz potius amittē palem? qm semoris uiolare m

Huc unū beati martharū pferatur **Capm xxxix.** Mandatum
nobis salutare mādatū. quo libellum ieiunioz & cōtinētie tā m
ri claudat sentētia. Ita inqz debē monachū ieiunius opam dare? ut cen
tū annis incorpore cōmoratū. ita modū animū restenare. & inuicem obli
uisci. itatiasqz respicere. dolores quoqz ac detmēta cōtempnere? tāqm cotidie
mortūm. In illo nāqz utilis & p dēnsqz discitio. equali mōachū dīstēctōne fa
ciens semp mcedere. n pmutens sboccatōne debilitati corpis de arduis ad
pmaosa pūpta deuolū. In hoc v mīgnanimitas salutaris ualeat n solum
q uident p hā mūdi p sentis despice? um & adūlis tūbulisqz n frangi? ex ea
uel pua nullaqz cōtinēti? illic habens desixū ingit sue mīl mīnūtū. quo
cotidie singulisqz mōmīs accētiendū esse se credit. **Incipit capla lib vi.**

De duplici pūgna adūsus spm fornicatōis. De spū fornicatōis.

De pūcipali correctione adūsus spm fornicatōis. ii.

Quānam ad supandm fornicatōis mīam. remediū p fāt cū pūnētia solitudo. iii.

Quid mīsit int pūnētiā & castitatē. & an utraqz siml habeant. iv.

Quod impūgnatō fornicatōis solo hūano studio nō posse uinci. v.

De peculiari grā dei mīmunē castitatis. v.

Exemplum de agone mūdiali scdm sīmonem apū. vi.

De comparatōe pūficatōis eoz qui itēno agone cām habituri sunt. vii.

Quānam semp cordis pūritatem parare dei oculis debeamus. viii.

Qz sit mūdian pfecte & integre pūritas. ix.

Quo mōdo illūso nocturna pcedat. x.

Quod carnis puritas sine mundicia corporis nequeat obtineri. *xi*

Que sit purgationis carnalis prima custodia. *xii*

Quod non laudem studeamus texere castitatis. sed effectum eius exponere. *xiii*

Quod specialiter castitatis uirtus ab apostolo scilicet monacha nuncupetur. *xiiii*

De alio apostoli testimonio super eadem scilicet monacha castitatis. *xv*

Quod spes sublimioris premii debeat custodiam castitatis augere. *xvi*

Quod sicut absque humilitate castitas obtineri non potest. ita sine castitate scientia. *xvii*

Sententia sancti basilii de qualitate uirginitatis sine. *xviii*

Qui finis uel integritas ac puritas sit. *xix* *Primum mentis excoctio. xx*

Quoniam admodum perfecte puritas statim retinere possumus. *xx*

Usque ad quem modum possit integritas corporis in preputio. ut quod indicium sit ad preputium

Remedia curacionis. quibus perfecta possit cordis et corporis nostri puritas permanere. *xxi*

Secundum nobis traditionem patrum Incipit de spiritu fornicationis.

Saduersus spiritum fornicationis? Etiam est longum preceptum ac diuturnum. et perperam
atque ad preputium deuictum? immane bellum. Et quod eum apostolus publicanus tempore
impugnare incipiat hominum genus. non nisi prius tota uicia superent. extingui
tur. Duplex namque est obpugnatio. gemino armata uicio. coarsurgens ad
preputium. Et ideo similis ei gemina et acie resistendum. Siquidem ut morbo
carnalis atque coarctatus uirtus adquirit. ita non utique prius dimicantibus nequit de
bellari. Nec enim sufficit solum corporale ieiunium adcoquenda ut possidendam perfecte
castitatem puritatem. non precessit coarctatio spiritus. et oratio contra hunc immundissimum spiritum ple
uans. Deinde continuata meditatio scripturarum. hunc non solum spiritalis aduersus la
bor et opusque manuum. instabiles cordis peragitationes coercens ac reuocans. Et
ante omnia fundata sunt humilitas nostra. sine qua nulli penitus uicium potest uicium

Principaliter enim uicium huius correctio *Capitulum. ii.* *Triumphus adquirit.*

P de cordis perfectione descendit. ex quo et huius morbi uirtus christi uoce preputii
re signatur. De corde inquit exierunt cogitationes male. homicidia adulteria forni
cationes furti. falsa testimonio. et cetera. Illud ergo est preputium expiandum. unde for
uita mortisque manare cognoscatur. Dicente salomone. omni custodia sua tuum cor
ex his enim sunt exitus uite. raro enim eius arbitrio atque impio famulatur. Et ideo

co summo studio parsimonia ieiuniorum sectanda est. ne escaſu habundantia reſecta caro. p̄ceptis aīe ſalutaribz aduſata. rectorem ſuū ſp̄m deiciat inſo-
teſcent. Cet̄m ſi omnē ſūmam in caſtigatōe carū corp̄is collocem. aīa n̄ ſit
atēis mēt̄is ieiunare. ſi meditatōe dīna & ſp̄italibz ſtudiis occupata. neq̄q̄
ad illuc ſbluſſimū & inſegritat̄is faſtigium potūmus aſcendē. illo qđ in nobis ē
p̄ncipale. p̄itātē n̄r corp̄is inſeſtante. Oportet ḡ nos mūdare p̄iur uicta
ſuam dñi id qđ mēt̄is eſt calicis & pabliſ. ut fiat & id qđ deſoris eſt mūdum. eo

De in cet̄a uicia & uſu hōm̄ & exercitiis cottidiano purgari **Capm. iij.**
ſolent. & qđam ipſius lapſus offeſſione curari. ut puta uē. iſticie impacē.
languor meditatōe cordis ac p̄ingui ſollicitudinē. fr̄m & frequētia & aſſidua p̄uo
catōe ſanat. Dūq̄ cōmota manifeſtant̄ ſepius. & crebrius arguūt. oculi p̄ue
niūt ad ſalutem. Hic & morbz corp̄is afflictoe. & cōtione cordis. ſolitudinē quoq̄
ac remotōe indiget. ut poſſit ad inſegritū ſanitat̄is ſtatū. p̄ncioſa eſtūm febr̄i de
pōita puenire. Sicut plerūq̄ c̄ra eḡitudine laborantibz. utile eſt cū noxiū. ne
oculor̄ quidē ip̄or̄ obtutibz offerant̄. ne qđ aſp̄it occaſione deſidūm eiſ letale
ſignat̄. ita plūm̄ oſert ad depellendū hūc ſp̄italē morbum. quieſ ac ſolitu
do. ut mēt̄is egrā. imo diuſſa figur̄ m̄pellata. ad p̄iorem puenient̄ ſiplatōis i
tutū. facilius peſtiferū ſcupie ſomitē radiat̄ poſſit eſuere. **Capm. . iij.**

Demo tam̄ ex hoc negare nos p̄uer. & in cōgregatōe fr̄m p̄uol̄ inueniri
cōtinet̄. qđ p̄facile poſſe ſi p̄ſtem. Aluit enī eſt cōtinetem ēē. id ē enī p̄atti
Aluit caſum. & ut ita dicā in affectum inſegritat̄ ul̄ in corruption̄ trāſire. qđ
d̄. a t̄ non. que ſit illis ſolis t̄buit. maxie qui ſigmes ut carne ut mente p̄duat̄
ut it̄q̄ ioh̄s mono teſtāmto. inuēt̄ helias quoq̄ iherimas & daniel fuiſſe noſ
cunt. In quor̄ gradu hū quoq̄ n̄ m̄m̄to reputabunt̄ qui p̄ exp̄m̄ta corrup
tōis. ad ſimilem p̄itatis ſtatū. p̄ laborem longū & in diuſſam inſegritatē mēt̄is &
corp̄is puenierūt. & aculeos carnis n̄ tam imp̄gnatōe ſcupiſcentie turpiſ. quā
nē t̄m̄modo motu ſentit̄. Q̄ nē ſtatū dicā difficillime poſſe int̄ hōm̄ turbas
app̄hendi. H̄cū v̄ & impoſſibile ſit v̄n̄quāq̄ n̄ n̄ra ſūa exſpectet agnoſcē. ſi cō
ſcie ſue cōtinetur examine. Cet̄m cōtinentes multos exiſtē n̄ dubitā. qui in
p̄gnatōm carnis qm̄ ul̄ raro ut cottidie ſuſtinēt. ſen met̄i iehēne. ſen deſid̄o
reḡni celor̄ exingūt atq̄ cōpeſcūt. quos ſemores ſicut p̄nūciant poſſe n̄ pe
m̄ in cōtinentibz obitū uiſor̄. ita ſecuros & in ſanciatos ſemp̄ exiſtē n̄ poſſe de
ſinūt. Necelle ē enī quēq̄ in colluctatōe poſſim̄ qm̄us frequē aduſarū

enitatu.

uicac ac super? & ipm tam aliquando turbare. *Capitulum . v .*

Ova propt? si nobis cordi est agone spiritalem cu aplo legitime dectare? huc mundissimu spm superare omi mris intentione u nris uiribz asidentes. fz opitulatione dni festinem. Tam diu naqz hoc iudicio aiam necesse est impugnari don se bellum gere sup mtes suas agnoscat? nec labore ut studio pprio. uictoriam obtine se posse. n dni sint auxilio & prectione suffulta. *Capm . vi .*

Et reuera cum uouibz uirtutu pfectibz. & cunctoz expugnacione mtoz. dni sit gra atqz uictoria. in hoc pcpue peculiariz bnficiu dei. ac speciale donu expu rti sententia. & expunicto pgarionis ipius manifestissime declaratur. his qui eam meruerit posside. Q uodam eni exur decarne & in corpore pmoarenti. & ultra nam est fragili carne circudata. carnis aculeos no sentit. Et idcirco impossi ble est hominem suis ut ita dixim pens ad tam pcellsum celesteqz pmiu sbuola re? n eum gra dni dehte oeno munie castitatis ad uexit. Nulla etenim uirtute ta ppe carnales hoies spitalibz anglis imitacione pnsationis equatur? qui mto & gra castitatis? pqui adhuc mra degentes. hnt scdm aplm municiu mcelis. Q uod depota corruptela carnali habitos scos pmutat in futuru. hic iam in carne fragili possidentes. *Capm . vii .*

Audi quid dicat apls. Omis qui i agone attendit? ab omibz se abstinet. A quibz oibz dixit mqranti? ut possit nos spualis agons instetio copacione carnalis acquiri. Illi etenim qui in hoc agone uisibili student legitime dectare? mredi omibz escis quas desidii libido suggessit. n hnt facultate? fz illis tm qz eorudem etamnuu statuit disciplina. Et n solum mredictis escis & eberate. oiqz crapula eos necesse est abstinere? n n & cuncta inercia & ocio atqz desidria? ut coti dianus execacis nigrqz meditacione iud eoz possit accescere. Et ita omi solham que ac cticia. negociisqz secularibz. affectu & ope pugnati efficiunt? alieni? ut p? exercitium discipline nichil aliud nouit. n illi mundiali cure penit? implicent. ab eo tm qui etam p fider spantes cotidianu mict? sbam? et torione glam. Condigna qz pnia uictorie laude coquunt. atqz in tm se micos ab omi cotius pollutione custodiunt? ut cum se pamt agonu etamni. nequa forsitan p sompnu nocturna delusi fallacia. uires minuatur mto tpe coquisitas? lammis plumbis renu coregant loca? quo salz metalli rigor genitalibz mbris applicat? obscenos humores ualeat inhibere? melli gentes se pauldubio esse uincendos. n iam posse pportum etam depris ui bz ad imple si pnsam pudicie soliditate fallax noxie uoluptatis ymago *Corrupt.*

taque si agonus mundialis intellexim disciplina cui exemplo bz . vii .
 aplos nos uoluit erudire. docens quia in illa sit obsuato. quia diligetia.
 quia custodia. quid nos aueniet face. qua pitate oportebit custodire nri
 corpis atqz aie castitate. quos necesse est cotidie sac sanctis agni caribus
 uesci. qd nemine in mundum attinge & uetis legis pcepta pntur. Iuleum
 co naqz ita pcepit. Omnis mundus manducab carnes. Et aia qamqz comedit
 de caribus sacrifici salutaris qd est clu. iniqua e immundicia pibit coram dno.
 Quamum est ig integrans mun sine quo & illi qui erant sbneti testamto.
 sacrifici tipias n potant mtesse. & qui mundi hui corruptibilem corona capi
 ut adipisci nequeunt coronari. **Capitulum. viii.**

taque om custodia. cordis nri sunt latebre pmit expiande. Quod em illi mcor
 pous pitate cupit assequi. nos debend. & marchanis sac posside. m q dñs arbit
 atqz agonetetha residens. pugna cursus & etamus nri iugit spectat. ut ea que
 in ppanilo horrendi ad mte ne mtrinsed quidem coalesce incauta cogitade
 padam. & mqbz huana agnitione cofundim. ne oclia quide conidentia pollua
 ni. Que licz possit hom pite notia. scy tam angloy. ipiusqz dei opus sci
 entia qm nulla sbfuguit seeta. latere non potit. **Capitulum. viii.**

Quis pitalis hoc erit euident indicu ac plena pbatio. si ut nulla ymago
 decipies. quietis nobis & insoporem laxatis occurrat. ut ete mepellans nulos
 capite mos ualeat excitare. Licz em ad plena peti noxam talis amotio mini
 me reputet. tam uedui pte nris indicu est. nec adpuit excocti mci ma
 nifestatio. cu pfallaces ymagines huiusmodi opatur illusio. **Capitulum. x.**

Qualitas em cogitatu q distentibz diei negligent custodit pbatur quere
 noctna. Et idcirco cu mtesit aliqua illusio. no culpa sompni edenda est
 sz negligentia ipis pcedentis. & manifestatio morbi latentis mtrinsed. Que
 n prmit noctis hora prurur. sz mtrins aie recoditu sibus. ad entis supfiat
 sopni refcone pduy arguens occultas estua febres. qd p totu diei spatu nox
 us cogitatuibz passi cotaxim. vt solent male qqz ualitudines corporz no ea
 colligi tepestare in qua uident emgere. sz negligentia pita ipis adquisite. qui
 passus quis impudente ofas cotariis noxios humores subimet letalesqz cotax.
 deoqz huan gnis creator & coctor dñs apificu sui **Capitulum. xi.**

nam p omibz emdatomqz cognoscens. illic cam adhibuit medicine. unde cau
 sal morbi pnapali nonat emanare. Quicqz mequies uidit mliere ad coai
 piscenda eam iam mechat & eam mcorde suo. Petulantes oculos notant.

n̄ tam eos arguit. qm̄ illū mīiorem sensum qui officio eoz male
ad uidendū. Cor nāq; est egrum. & sanāū libidinis reſo. qđ ad cōcupiſcē
dū uidet. Beneficiū intuit⁹ recte ſubinet acceſſum. ſuo uicio
ad opm̄ p̄uoz mūltā cōtorquēs. & in ſemetipſo retrōdū cōcupiſcētie mor
bū. cōtemplatiōis occōne p̄ducens. Idcirco ḡ huc p̄cipitur ſalutare m̄a
dātū. cui uicio poſſim⁹ languor uisus occaſione p̄cedit. Non em̄ dicit. Oī
custodia ſua oculos tuos. qđ utiq; oportuit p̄ncipalr̄ custodiri. ſi exiſt cō
cupiſcē p̄uiter affectus. Nūq; em̄ amplius oculi qm̄ ſimplex aīe p̄bent inſionis
officiū. ſ; dicit. Om̄ custodia ſua tū cor. illi potiffimū impōta mediana.
qđ utiq; abuti pot̄ odoz mūltio. *Capm. . xiiij.*

Hec iḡ erit p̄gatiōis huius prima custodia. ut cum m̄a n̄re memoria
ſexus feminei p̄ ſubilem ſuggeſtiōe dyabolice calliditatis obrepiſit. pri
mū recordatiōe p̄miſſa. mat̄. ſororū ut p̄entū. ſeu ēre feminarū ſcārū
q̄ntocū eam de n̄ris reſeſſibz extrūdē ſeſtinem⁹. ne ſi fuerim⁹ mea dūitatis
imoratiō occaſione ſexus ſeml̄ m̄deptis. illex malez ad eaſ p̄ſonas exinde ſc
tū deſoluat ac p̄cipitet m̄tem. p̄ quas noxias cogitatiōes poſſit m̄ſere.
Quā obrem illud p̄cepti iugit̄ meminiſſe debemus. om̄ custodia ſua tū
cor. Et ſcđm̄ dei p̄ncipale m̄datū ſollicite ſp̄entis obſuare noxiū caput.
idz cogitatiōnū malarū p̄ncipia. quibz ſp̄ere m̄aiam n̄ram dyabolus
tēptat. nec ſimam⁹ p̄ negligentia penetrare in cor n̄m. reliqū em̄ corp⁹
idz oblectatiōis aſſenſum. Qm̄ pauldubio ſi ſiūt m̄tromiſſus. morſu m̄tu
lento m̄tem m̄tinet captiuitatē. Eūgentes & p̄ccōres t̄re n̄re. idz ſen
ſus carnales in matutinis ſui ord̄ nos aporet extingūe. & dū adhuc p̄mili
ſunt. aliūde filios babilonis adpetam. Qm̄ niſi dnm̄ tēntum ſunt ſiūt
necati. adnla p̄ combennā m̄p̄miciam n̄ram ualidiores inſurgēt. aut ēre
n̄ ſine m̄gno gemitu & labore n̄cent. Dum em̄ fortis ſp̄e ſc̄lz n̄r domum
ſuā custodit armar⁹ reſeſſus cordis ſui dei timore p̄muniēs. in pace erit om̄s
ſc̄la em̄ idz emolūm̄ta labor ac ūtutes longo tpe cōquiſite. Si aut̄ fortior
ſup̄ueniēs m̄ct̄ eum. idz dyabolus. cogitatiōnū aſenſu. arma em̄s dūq̄net
in quibz cōfidebat. idz memoriā ſcriptarū ut timore dei. Et ſp̄olia em̄s
dūidet. ūtū ſc̄lz m̄ta p̄ cōtūta m̄cia queq; diſſipens. *Capm. xv.*

Et ut cūcta p̄ream que in ſanctis ſcriptis ob laudem ūtūis huius in
ſerta ſunt. Non em̄ p̄dūm̄ est in laudem tēxere caſtitati. ſ; de q̄
itate ip̄ius ut q̄admodū adq̄uiri & custodiri debeat. qui ne ſit ſim⁹

quis? patrum traditibus explicare. Unam tamen ponam apostoli beati suam quae
pareat qualiter illam thessalonicensibus scribens utitur pauliter uniusque. tali eam
ubi nobilitate commendans. *Capitulum xv.*

Hec est inquit voluntas dei sanctificatio vestra. Et ne forte dubium nobis relin-
quatur ut obscurum quid ista sanctificationem voluit appellare. nam iusticiam an-
ticitate. an humilitate. an pacem. In omnibus enim virtutibus creditur adquiri sanctifica-
tio. Infertur et manifeste designat quid ipse sanctificationem voluit appellare. Hec est
voluntas dei sanctificatio vestra ut abstineatis vos inquit a fornicatione. ut sciat unus-
quisque vestrum nas suum possidere in honore et sanctificatione. non in passione desiderii sicut et
gentes quae ignorant dominum. Vide quibus eam laudibus persequatur honore vestri id est cor-
poris vestri. et sanctificationem appellans eam. Igitur ecclesiasticus qui in passione desiderii est. in
ignominia et immundicia consistit. et alienus a sanctificatione nascitur. Tunc quoque per pauca
infertur. rursus eam sanctimoniam pronuntians. Non enim vocavit nos deus in ignominiam.
sed in sanctimoniam. Itaque qui habet spiritum. non hominem spiritus sed dominum. qui et dedit spiritum suum
sanctum in nobis. auctoritate precepto suo iniolabilem tenet dicens. Qui habet spiritum id est
que de sanctimoniam profanitas sunt. non hominem spiritus. hoc est me qui habet precipio. sed dominum qui
in me loquitur. qui et spiritum suo sancto cor vestrum habitaculum deputavit. Perinde simpliciter
ubi ac prout quibus eam precor. quibus extulit laudibus. prout istum hunc sanctifica-
tionem ipse tribuendo. Deinde per haec asserens nas nostrum corporis immundicia liberandum.
Tertio. quod abiecta ignominia et contumelia in honore sit et sanctificatione mensurum.
Postremo. que summa est perfecti prout ac beatitudinis remunerationis. per haec habita-
tione prout sanctum spiritum fore designavit. *Capitulum xvi.*

Et licet ad finem libelli tendat oratio. aliter adhuc simile hunc praefatum eius
apostoli testimonium ponit. Adhebreos namque scribens. pacem inquit sectamini cum omnibus
et sanctimoniam. sine qua nemo videbit dominum. hic quoque evidenter sunt sanctimoniam quae
solet integritate mentis. ut puritatem corporis appellare. pronuntians dominum penitus videri
non posse. Similiter et hic infertur. eundem sensum explanans ne quis fornicator aut
itaque quoniam solum celestis. *Capitulum xvii.*

Testamentis ut esau.
est prout. castitatis. raro gratioribus adulterior insidius lacessitur. Et ideo
pensum nobis est non solum continentia corporis. nam et continentia cordis assidue oratio
vultu gemmibus adhibenda. non cibum carnis vestrae quae rex babilonis centum fug-
gestionum carnalium succedere non desinit. descendente in corda nostra tunc sanctus spiritus ex-
uat. Ut enim hanc semorem autem apprehendi non posse nisi prout habitans in corde
fundamenta sunt collocata. ita nec quod forte quidem de sanctae prout posse

definiunt. donec penetrabilibus animae nostrae radicibus in eam huiusmodi insederit. Et possibile quidem esse integritatem sine seculo gratia reperi. Impossibile uero sciam spiritalem sine integritatis castimonia possideri. quia et diuisa sunt dona. et non omnibus una gratia spiritus sancti tribuitur. sed ad quoniam se unquam studio ut industria sua dignum apud quoslibet probauerit. Denique cum in omnibus apostolis sanctis uisus integritatis perfectus fuisse credatur habundantius tamen sanctae domus exubant in paulo? quia se ad hanc apostoli tollere studio atque industria praeparauit. *Capitulum. XXVII.*

Pertur sancti basylii caesariensis episcopi distincta sententia. Et mulierem inquit ignoro? et uirgo non sum. In tantum intellexi incorruptio carnis. non tam multis esse abstinentia quam integritate cordis? quae uero incorrupta perpetuo castimonia corporis ut amore dei ut castitatis amore custodit. *Capitulum. XXVIII.*

Itaque hic est integritatis finis. ac perfecta probatio. si quiescentibus nobis titillatio uoluptatis nulla subrepsit. ac per necessitatem uero nobis in conscientia concubinae egeretur obscene. Quasi sicut abscedere per omnia et in perpetuum amputare super uiam est. ita reuocare ad inenitabilem iustitiamque uero necessitate? summe uitium? quod pulsare moachum duobus inpositis mensibus solis. Quod tamen dum sit secundum nostram experientiam. non secundum sententiam seniorum. a quibus et haec memoriae typis inducere admodum iudicabant angustiae. ne si hoc modo quod ab ipso preceptum uolumus exponere et forte qui per negligentiam suam. ut remissioni studio perire hanc uiam ex parte sunt? incredibilia ut impossibilia de scripsisse credamus.

Quem statim ita tenere perpetuo possumus. ac nunquam natalem *Capitulum. XXIX.*
modum nec tempus excedere superius praehensum? si dum non solum sector ac tum nostrorum. uim et cogitationum ciuitatum diurnam per nocturnamque inspicere esse et conscientiam cogitemus? ac pro omnibus quae in uero corde uisuntur. sicut per factis et opibus nostris rationem nos ei reddendos esse credamus. *XXXI.*

Hoc uisus igitur festinandum nobis est? et eo uisus aduersus animae motum ut carnis in continua pugnationem? donec ista carnis conditio necessitate uero expleat. non suscitaret uoluptatem concubinae. exubantia sine ullo periculo uoxaque pellens. non pugna suscitans castitatem. Etiam mens dum ad huc dormiens ymaginem uisione deludet? uenit se uidentem ad integritatem perfectam castitatis

Tantum illusiones haec ne dormientibus quidem nobis. *XXXII.* Per octiduum. ibi ripera ualeant? equale modumque est semper tenendum ieiunium. Quisquam enim insaniam distinctio excessit? necesse est ut modum qui remissionis excedat. Quia inaequalitate de re. ob hoc tranquillitatis planissimo statu sine dubio re-

nocabitur nunc quidem nimia in amicitia defectus. ut autem cibo penesiore dist
entur. Cum in mutando siquidem restitui. qualitate quod pietatis nostre necesse est
mutari. Deinde ingus humilitas. ac pacia cordis adhibenda speciosus est. atque
intenta aduersus nam ut ceteras passionis per diem canitio. Ubi enim furor in
libidinis quod necesse est incendium penetrare. Aure omnia vero purgat necessaria
et sollicitudo nocturna. Nam sicut pietas et custodia diei nocturnam ipsam casti
tatem. ita nocturne vigilie cordi pietatis et obseruari diuine. statum solidissimum roborem promittunt.

Quod pugnatum sit bellum filargurie et eadem non sit. Incipit capla libri vii.

in hodie naturalis ut cetera uicia. Quam perniciosus sit morbus filargurie.

Que nobis in uicinis ualibus sit utilitas. De filarguria.

Quod melle nobis quedam ualia uicia sine creatoris dicant inuicia.

De uiciis que extra naturalem motum nostrum uicio contrahuntur.

Receptus semel filargurie morbus quam difficile pellat. Et manere non possit.

Ubi initus filarguria generetur. ut quorum malorum sit eadem peccatrix.

Quod filarguria omnes uirtutes impedit. Quod moachi habent pecunias in cenobio per

Quod filargurie laborem subeat desertor monasterii. qui ante plenissimis opibus inuicabat.

Quod occasione custodiende pecunie feniarum omnibus requirantur.

Quod exemplum cuiusdam tepidi moachi filargurie laqueis obligati.

Quod consant seniores iunioribus in deuidando nostrorum.

Ubi exemplis morbus filargurie triplex esse doceatur.

Male renuncians aut renunciante. quod diffat.

Quis testimonium colore se tueatur qui exui facultatibus suis noluit.

De renunciatione apostolorum et ecclesie promittit. xxvii.

Quod si apostolos imitari uelimus non debeamus nostris diffinitibus nunc sed illorum exempla sectari.

Sententia sancti Basilii episcopi aduersus syncretum placita. xxviii.

Quod uia ignominiosum sit a filarguria supponi. Quod admodum supponda sit filarguria.

Quod possit quis et non habens pecunias filargurius iudicari. Exemplum de iuda. xxix.

Quod filarguria nisi nuditate nuda non possit. Et docet non resurrexerit quod renuncians abdicauit.

De exitu ananie et saphire et iude. quod filarguria impellente subieciunt. xxx.

Quod lepram autem infat spiritalem. Testimonia de scripturis quibus per secom desiderant.

Quod aduersus filarguriam in tona non aliter possit non nuditate adquire.

Quod admodum possit nuditas amonacho retentari. xxxi.

Quod ne remedia contra morbum filargurie. Quod non possit quis filarguriam

nunc non in cenobio perseuerare. Et quod admodum possit ibidem permanere. Am.

Tertius nobis est conflictus aduersus filarguriam. *Capm.*
 quia nos amore pecuniarum possumus apellare. *primum*
 peregrinum bellum et extra nam si aliunde in monacho su-
 ment principium qui de corrupte ac epide meritis ignavia. Et plerique in
 initio abrenuntiationis male arripere. et erga domini repido amore fidato.

Hec namque uiciorum incitantia humane inserta ne. uel ingenua uidentur in
 nobis habere principia et quodam in miscata carni. ipsique ipsemodum coeua nati-
 uitati. discretionis boni malique proueniunt. et licet prima arripiat hominem. longo
 et v moribus postius superuenies. *ii.* Et tamen labore uincuntur.

Hec extrinsecus accedens anime quanto facilius causi potest ac respici. tanto negle-
 ctus et incommittitur semel cordi. fit periculosior cunctis. distalibusque pellit. Ma-
 ior namque omnium efficit radice. multiplices fructificans fomites uiciorum. ut puta
 donue uidemus. non solum inpueris. *iii.* Et carnis simplices motus.
 in quibus adhuc innocentia boni malique prouenit discretionem uim inpueris lac-
 tantibus. Qui cum ne uicium quidem ulli libidinis in semetipsis habeant.
 motus carnis uali incitantia in melle designant. Ire quique aculeos truces.
 in ne similes inpueris iam uigere conspiciunt. et antequam pacis uirtute agno-
 scant inuicem. tamen eos commoueri. et uiciorum sentire et per uicium promethas re-
 rogatas. ac nunquam cum desint uiciorum. uoluntas tamen uiciorum nostra instigante
 non deest. flet hoc dico quo uoce nam conditio inculpam sed quo asseram
 motus hos qui procedunt ex nobis quosdam quidem utilitatis causa nobis insertos.
 quosdam uero negligencie uicio. ac male uoluntatis arbitrio extrinsecus induci. Namque
 hi quos super diximus motus carnales ob reparandam sobolem et posteritatis propage
 suscitandam. uiciorum sunt corpori nostro prudentia carnis inserta. non ad perpetuanda fla-
 gitia stuprorum et adulteria. que legis et auctoritate dampnant. Ire et aculeos
 in ne saluberrime nobis intelligimus arbitros. ut nostris uiciis et erroribus indigna-
 res. uiciorum potius ac spiritualibus studiis occupemur. omne caritatem deo. et pacem
 nostris fratribus exhibentes. Tristitiae quoque utilitas quanta sit nonnulli que in
 cetera uicia cum inuicem affertur est mutata numeratur. Est enim et secundum di-
 tamento per necessarium et secundum scholam ad modum perniciosa. ut docet apostolus dicens.
 Quae enim secundum dominum et christum perniciam ad salutem stabilem operatur. Sicut autem tristitia

Non ergo si diximus hos motus *Capm. iiij.* Et morte operatur.
 creatoris nobis insertos. ex eo culpabilis ille uidebitur sed si nequit his
 ab una malum eos ad noxia potius multa detergere. et uelimus per instructa

ofis ac fclarihus lucris. n̄ p̄salutari p̄m̄a & uitōy correctione itari.
Uel ēre si nō nobismetip̄is uile. s; cōtra m̄dcm̄ dñi m̄is fribus n̄alca
mur. Et si fūm̄ quā ad necessariū & uile m̄stium cōduti. ad necē
nolūt m̄fontiū detorque. n̄ ex hoc infamabit mat̄e cōditore. si qđ ille
ad usum bñ utendi aptū ac necessariū p̄stitit. ille hoc usus s; ad nocē

Dicimus tam̄ qđam uita sine ulla *Capm̄ v.* *Edum*
p̄cedente n̄ali occasione cōcresce. s; solus corrupte ac male uolum
tatis arbit̄o. ut est in uidiē. ip̄isq; i filargie. Q ne cū nulla habeat
i nobis de n̄ali in sanctu p̄ncipia. extrisecus cōtrahim̄. Q ne tñ qñ
tū facilia sūt ad caledm̄. & oportuna ad declinādū. tñ occupatā mentē
atq; possessam misam faciat. vixq; ad sanitatis cōcedunt remedia p̄ue
nir. Sine qđ nō mēnt̄ cārī celi mediana. qm̄ ab his sauciati sunt. quos t
ignorare ut uirare ut facillime uicē potuerit. ut ēre q; male fundati ūtu
m̄ structam. & p̄fcoionis culm̄ suscipe indigim̄ sunt. *Capm̄. vj.*

Quam obrem uilli uilis desptisq; uideat huc morbz qui sicut pot̄ p̄faci
le declinari. na si quēpiā possedit ad sanitatis remedia nix p̄uenire cō
cedit. s; exceptacm̄ n̄aq; est n̄itōy malozq; oīm̄ radix. & inextricabilis
nequie fomes efficit̄ dicere ap̄lo. Radix oīm̄ maloz filargia. idz amor
et i; cū remissam tepidamq; mōachi possedit. *vj.* *¶* pecunie.
Herem̄ p̄m̄is en̄ in exigua sūma sollicitas. uistos quosdam & uel rōna
biles ei colores obq; ut resuare s; aliq; pecunie debeat. ut pat̄e describit. Nā
rea que p̄bent̄ m̄mōastio qñt̄ n̄ esse sufficientia. & sano robustoq; corpe
nix posse tollari. quid faciendū. Si ualitudo mala em̄sit & recōditū n̄ fuit
aliq; peculiare quo sustentet̄ infirmitas. p̄statōm̄ esse p̄remiē. & negh
gentiā erga egritates maxiam. Si ip̄um aliq; nō fuit q; cura corpis ua
leat adhibi. miseri esse monend̄. Ip̄m̄ & uestim̄tū n̄ suffice q; p̄beat̄. n̄ p̄
curant̄ ūde sibi alit̄ ualeat exhibē. Postmo n̄ dñi posse i eodem loco v
mōastio cōmorari. & n̄ p̄m̄ sibi mat̄ici sup̄t̄ euectionisq; m̄smarine
m̄cedem̄ n̄ posse cū nolūt m̄smigre. & necessitate inopie coartatū labo
riofam ac misabilem absq; ullo p̄fectu uita iugit̄ tollantū. Inopem q; q
se semp ac nudū nō sine n̄pperto aliena s̄ba sustinēdū. Itaq; cū hūice
modi cogitatōibz laqant̄ m̄tem. q; lū vñ saltem denariū adquire possit
excoquat. Tum peculiare op̄ q; exerceat abbate nescio? sollicita m̄te p̄q
nt? Q uidens clam & optato tandem potit̄ nūmo? qualr̄ eū duplīcet

acutus uehementiq; torquet. Ubi enī reponat cuius enī credat ambiguus. Deinde quid ex eo enī. qualicūq; illum cōmicio ualeat duplicare. cura gmo te distendit. Cumq; illi x hoc exuoto cessit q uidior famel aēscat aurī tā roq; uehementior fuscatur? qūto x sūma luc maior apponit. Cum pecunia x enī intra longēua pmutat? sentit incūa. in firmitates diūse. atq; p hylē q n maior sūma inuēture fuit pparat. colār in sentia nō possunt. Agitur maq; infelix aīa. spemūis nexib; obligata. dum mānam male cōcretā nequiore cura cōcupiscit angē. pestem sibi qua duras mīlāmēt ipa pmutat totaq; luc cogitāde possēssa. nichil aliud respicit cordis mīnūti? qm unde pecuniā paret ualeat. p qm possit de mōalī disciplina qntocius enolare. Nullam ex hibens fidem ubi potuit nūmū spēs aliqua resurgē. Phac n mādātū n pū m. n furti facm admittē p hōrestat. Non fidem frangē. n mādūe noxio furore supplet. si quoq; alle qstus decidit. n honestatis. n hūilitatis modum tūscendē p hōrestat. Fitq; ei pōmā ut alius uenit. ita hūc aurū. x spēs luc pō. Unde b; apīs h morbi noxia uenena pspiciēs. n solum eā mādē eē oīm maloy. vīm x ydoloy sūritū pūnciā dicens. Et auaricia qd in gto dicit filar gūia. q x simlācy sūnt. Cernis ig adqntā labem uibet h p gradus singlos crescat. ut x ydoloy ut simlācy sūnt apli uoce pūnciatur. eo qd figura rei x ymagine pmissa. qm deuote sūuens dno i mādām insemēpō debu it custodire. hōm figurat mpslas auro dilige pō maluit x tueri. **viii.**

Talibus igitur decessionū pteibus mēdētis crescent. nullam deuiceps hūi tatis. nullam caritatis. nullam obedie. nō dicā iūritē. s; imbram? quidē te rīnē x tendit. indignat ad oīa x ad singlā spā mūmūat atq; suspirat. Nullaq; iam reuēntia resuata. uelō equis dīssimū ad pāpitiū ferrur. in frenis. n uictu cottidiano. n soluto mōmūto cōtent? nō se diuū hec colārūm eē testatur. dūq; n ibi solūmodo eē p clamat. n salutē suam i illo tū loco eē

Itaq; instabilitatis sue uiancū habens nūmos **Capm. ix.** Cōclusam. in quoy p lido alarū s mltar aptabit. iamq; ad mīl mīgūdū patus. insolē t ad oīmā pcepta responder. x tamqm pēgnūm extānēūq; se gerens. qcūq; indigēntia correctione pspexit. negligit atq; x temptat. Cumq; furtū poss deat reconditā pecuniā. ne calcaōmā quidē ac uestimēta se hūc cōqūntur. datq; sibi tardius indignat. ac si forte dispensatōe semous ei pūis qm nich penit hūc cognoscat aliq; hōy fuit mptū. maiorib; ne stimulis i ardesat. seq; despicia uelut extānēū pūat. n ad ullū op mān suas aco

modare cōtendit. **R**eprehendit oīa que necessario sūt mōastū appellat ual-
tas. deinde occasiones quibz offendit ut uita debeat studioso p̄quiri.
ne leuit. motus de cenobii disciplina uideat exire. **N**ec solus tam insinuat
cōtendit. ne tamq̄m suo iūdo deseruisse ēdatur. quos pometit susurritōibz
clandestinis depuare nō desinit. **Q**uod si et ip̄s aspiat itinis seu nauigatōis
ei intclust cōmeant. p̄ om̄e illud t̄p̄s suspens. anxioq̄ residens corde. iticias
sera ut exitate nō cessat. **D**iscelsus solatiū et excusatōm leuitans. nō se alit̄ cre-
dens q̄m nota ut macula mōasteriū reprimam. **Capm. x.**

Agnus itaq̄ facibz pecuniarum suarū maḡ ac magis accēsus. q̄ possesse nūq̄m
mōachū ut mōastio reside ut mūle s̄bregle institutōe p̄mittit. Cumq̄ ex
inde eū uel feralis q̄dam bestia decetu gregis sepm̄s pecus. op̄ertimū p̄cede.
destitutōne sodalū fecit. et deuoratōi facilem cōmūnū p̄uatiōne redchit
eū qui p̄us opa mōastū lema exēcere despectat. die ac nocte t̄p̄e q̄stus in
frangibilē laborare cōpellit. **N**on oīom̄ solēpma. n̄ ieiuniorū modū nō
vigiliarū reglam. custodire p̄mittit. n̄ honestatū m̄tē. s̄m̄m̄ exp̄le officia
sunt. dum in ut auaricie rabiem faciat. ut cottidianis v̄sibz possit occ̄-
rere. cupiditatis ignem dñi adquirendo exstinguendum credit accendens. **II.**

Hic iam simili p̄ ab̄sptm̄ p̄cipiū lapsi. utenocabi ruina fertim̄ ad
mortem. et nō p̄tenti soli posside quas ut nūq̄m habuerat. ut m̄to malo
restituant pecunias. inquirunt p̄m̄bma feminarū que debeant ea que male cō-
gesta ut t̄tenta sunt custodire. **T**antisq̄ se occupatōibz noxiis ac p̄m̄ciosis i-
uolunt̄ ut v̄s ad p̄fundū m̄fū deuoluti. dñi adquiescē illi ap̄lice s̄n̄e t̄m̄unt
ut habentes metū et uestiū is p̄tenti q̄ mōastū frugalitas exhibebat. s̄z no-
lentes diuites s̄i macat in p̄p̄ratōm et laq̄um dñi. et desideria multa et inuicia et
noxia que ingūt hōies m̄m̄tū et p̄dicatione. **R**adix em̄ om̄i malorū et cupidi-
tas. id̄z filargia. q̄m quidam appetetes extauerūt a fide et inseruerūt se dolonibz.

Non ignoro quēdam qui semetip̄m autumant. **Capm. xij.** Similis
mōachū sibi qd̄ et deius de p̄fōne blandit. **Q**ui receptus in cenobio cū
asuo monētur abbate. ne reuoluet ad illa q̄ renūcians abdicarat. seseq̄ de
radice om̄i malorū filargia. t̄rensq̄ laqueis expeditur. ac si mallet p̄st̄
m̄s passionibz em̄dari. quibz eū grauissime singulis mōm̄tis uidebat ne-
geni cessaret affectare ea q̄ nec antea quidē possedat. q̄ uexibus cōpedit
ad p̄gatiōm nūorū suorū sine dubio puenire n̄ possit. renūciato unlm̄ eidem
responde n̄ hesitant. **S**i tu habes plūmos n̄de sustentēs. me siml̄ h̄re aut p̄hibes.

Let autem nemini videatur ut superflua ut inhonesta. *¶* Ipsi enim. *xij.*
puls exposita grana vulnerum & origines anseque morborum sunt indagare.
in infirmis potius adhiberi congrua medicamine curatio. in validis conferri perfecta
custodia sanitatis. Nam & hec & multo huius plura admittuntur iuniorum solent
asemioribus qui innumeros diversorum casus. ac tumas experiri sunt. in collatione preferri.
Quorum multa sepe numero cognoscentes in nobis. ita senioribus exponantibus
ac revelantibus velut qui isdem ipsi quique passionibus pulsarentur absque confusionis
nostrae necundia cumbamus. cum & remedia prout & causas instantium nos minorum tanti
discernimus. que nos non fructatam vitam corporis ut obtemperamus ut premimus. Sed ne forte
delapsus liber in manus eorum qui in hoc proposito mundo instituti videntur patefaciat in
experitis defudantibus solis ac festinantibus culmen perfectius attingere. debent esse cogniti.

Triplex itaque est huius naturam morbus qui ab universis personis. *xij.*
equali detestatione damnatur. Unus hic cui superius descripsi labelem qui
detrahiens miserabiles quosque ea que ne ante quidem cum in seculo elegerint pos
sederant. cogere persuadet. Alius qui hoc que in primordio sue renuntiacionis
abiecerant. per hoc resurrexit ac rursum desiderare compellitur. Tertius qui initio malo
mucosorum tractatus. & ab inperfecta in apient. eos quos semel hoc reponere nihil in
fecit. paupertatis ac diffidentie timore perterritos. spoliare se cunctis mundi facultatibus
non sinit. easque pecunias vel substantias quas utique renuntiantes abiecerant debuerant re
surgentes. ad evangelicam perfectionem nunquam pervenire. Quorum tum ruinam
exempla. & in scripturis sanctis invenimus. non levi pena fuisse clarnata. Nam iuxta
ea que ne ante quidem possederat volens acquirere. non in gratiam prophetie possidere non me
rui. quoniam per successionem vel hereditariam a suo hunc magistro suscipere. nunquam &
contrario eterna lepra sancti helysae maledictione perfructus. Iudas autem volens resur
gere pecunias quas antea christum secutus abiecerat. non solum ad perditionem domini lapsum
apostolatus gradum perdidit. sed & vitam ipsam & omnem exitum finem non meruit. eamque
biothanati morte conclusit. Ananias & saphira suantes preter aliquantulum exhus
trati possedant apostolico ore morte multantes. *Capitulum. xv.*

De his igitur qui dicentes renuntiavisse se hunc mundo. rursus in concupiscentia
fracti. nudari tremis apibus committunt. in derisionem multorum precipit. Siquis &
homo formidolosus & corde pauidus. non egrediatur ad bellum. vadit & revertitur in domum
suam. ne pauper faciat coram fratribus suis sicut & ipse timore perterritus est. hoc
testimonio quid evidenter queso. illas manifeste manuit eos scripta professio.

ml huius si mutui sibi met usurpare si nomen qui exhortatione exemploque
corrupto. et alios ab ewangelica pfectione reuocare. et infideli i firmare fide.
Iubetur itaque eis ut discedentes epulgna reuertantur in domum suam quia non potest
quisquam duplici corde bella domini phari. Vir enim duplex animo inconstans et inobis
unus finis. et cogitantes secundum illam ewangelii pabolam enim qui cum decem milibus
pergit contra regem cum viginti milibus uenientem non posse suffragari adhuc eo
longe portio postulat pacem. id est ut ne mutui quidem renunciationis accipiant
potius quam repide eam per exequentes maiorem enim semet inuoluant. Nemo
enim non uouet. qui uouet et non reddit. Pulchre autem hic cum decem milibus et ille
cum viginti uenire describit. Amplius enim impugnatum nos uictorum numerus
est. quam uictum pro nobis dimicatum. Nemo autem potest deo stare et mammonem non
ponet quisquam manum suam super aram et aspiciens reus apud est regno dei.

Hic ergo occasionem auaricie pstone sibi met uirtute facit. *Cap. xvi*
Scripturae auctoritate quidam conantur. qui uirtuosiore meliori interpretan
tes apostoli minus domini suam corripere atque ad suum desiderium gestunt deponere.
non suam uirtutem uel meliorem scripturarum sensui coaptantes sed in scripturis pro
fido sue libidinis infectes. consentire eas suis opinionibus uolunt. Quicquid scrip
tum esse. Beatius est magis clare quam accipere. Cui interpretatio pmissima enua
ta domini putat illam esse suam qua dicit. Si uis perfectus esse uade uende omnia
et habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo. et ueni sequere me. Et hoc ar
bitrantur colore diuitias suas se abice non debere. beatos scilicet semetipsos puica
antes. si pstinis sustinere stantibus aliis quique de eorum superabundantia largiantur.
dum erubescunt pro christo gloriam cum apostolo suscipere nuditate. non ope manuum. nec
modestum plurimum uolunt esse otenta. Quibus super et ne circumuenire nouerint
semetipsos. et nequaquam renunciasse huic mundo. diuitius pstinis incubantes.
qui si professione modachi re atque ope cupiunt expuri. displicet ab iustis omnibus.
nichilque ex eis que renunciant reuerterentur. cum apostolo gloriantur infame et fici

Quasi dicitur et ille similis non potuit facultatibus. *Cap. xvi* In frigore et nuditate.
pstinis sustentari qui se non ignobilem et in huius mundi ordine fuisse testatur.
cum se asserit auaritate cuius romani dignitate platur si hoc esse adpctum co
modius indicauisset. Et illi qui ierosolimis cum essent possessores agrorum aut do
morum uidentes omnia nichilque sibi ex his penitus resnantes. assebant pcta eorum
et ponebant ante pedes apostolorum. non potuerunt necessitate corporis sui facili

abus suis sustinere. Et si hoc perfectius fuisse ab apostolis indicatum ut ipsi esse uale
probauiſſent. vniuersas fuisse abiacentes suas matuerunt labore proprio. ut colla
tione gentium sustentari. De quorum scriptu sanctus apostolus ad romanos scribens su
umque eis in hoc multum predicant. ac scribit eos ad hanc collationem prouocant. ait.
Huc vnde perficitur utrum ministrare scitis. Conplacuit enim macedonie et achaye
collationem aliquam facere in pauperes sanctorum qui sunt utrum. Conplacuit omni et debi
tores eorum sunt. quod si spiritualium eorum principes sancte sunt gentes debent et in
carnalibus ministrare eis. Ad chornithios quoque horum sollicitudinem fuisse gerentem mo
net eos ut ante aduentum suum collationem quam aduersus eos morte disponebat
solliciti pararent. De collatis autem que sunt in sanctis. sicut ordinari ecclesie ga
larie. ita et nos facite vniuersique utrum per vnam salutem thesaurizet apud semip
ipsum recondens quod ei bene placuit. ut non cum uenisset tunc collige fiant. Cum
autem uenero quicunque probauerit per epistolas. hos casumque per gratiam utrum in istum
Et ut eos ad largiorem prouocaret collationem. infert. Quod si dignum fuit ut et ego
eam mecum ibunt. Idem si talis fuit oblatio nostra. quam mea quoque mereatur persecutione de
ferri. Ad galathas quoque cum predicationis multum cum apostolis primum hoc idem se
de pactum cum iacobo petro et iohanne testatur. ut licet predicationem suscepit gentium. pauperum
tam qui erant isolimus nequaquam sollicitudinem cuiusque respiceret. qui pro christo om
nibus rebus suis renunciantes spontanea subierant paupertatem. Et cum uidisset magis
gratiam dei que data est in iacobo et cephas et iohanne qui indebant colupne esse dex
tras dederunt in societatem et barnabe ut nos inter gentes predicarem. ipsi autem in
circulatione. tamen ut pauperum memores essemus. Quia rem omnium sollicitudine se
testatur implese dicens. quod non solliciti sumus hoc ipsum facere. Qui igitur sunt beatiore
utrum nam hi qui nuper de multis gentium congregati. nec proualentes euangelicam
perfectam conscende. adhuc sunt instantes inhebant. in quibus magnus fructus
apostolis ducebat. si saltem ab idolorum cultu et fornicatione et suffocatis et sanguine re
uocati. fidem et cum suis facultatibus excepissent. an illi qui euangelice satisfaci
entes sunt. crucem domini cotidie portant. nichil de deprecis facultatibus super esse uo
luerunt. Cumque ipse beatus apostolus uiculis et carceribus obligatus. seu nexatione itinis
obligatus impeditur. et ob hec consuetam victus suam partem ut erat sollicitus suis manibus
non occurrentibus asibus se qui de macedonia ueniunt supplementum sue necessitatis alii
accepisse. Nam quod in inueniens de erat suppleuerunt fratres qui ueniunt amacedo
ma Et ad philipenses ipse refert. Scitis enim uos philipenses quod in principio eu

quā pfectus sum amacedonia illā in eccē pmutatū in rōne dati & accep-
ti nisi vos soli. q̄ & thessalonica & semel & bis in usum mī misistis. Erunt
scdm̄ istoz sūam qm̄ mente tepida pceperunt & isti beatores aplo. q̄ de
suis inveniūt eis substantius myctis. qd̄ amens quibz dice nō audebit.

Quam obrem si ewangelico pcepto nolim̄ obedire. **Cap. xviii.**
& apli at totius eccleie illius pmutue. seu p̄m qui ututibz ac p̄fcoi
eorū nris ipibz successerūt imitatores exultē. n̄ nris diffinitōibz acquiesca-
n̄. De hoc tepido ac misābili statu p̄fcoi nobis ewangelicam pollicentes.
s̄ illoz sectantes uestigia. circūuenire nosmetipsos minime studeam̄. & ita
mōastii disciplinā institutōmq̄ p̄r expectamus. ut mutare renūciemus
hunc mūdo. ne hic ex his que p̄p̄sumus infidelitate nos retinēte ser-
vantes. cottidianū uictum n̄ recondita pecunia. s̄ ope p̄p̄o cōquiramus.

Fert sūa sancti basilii cesariensis ep̄i. ad quēdam plara **Capm. xix.**
sineletū. tali quo dixim̄ tepore torpente. Qui cum se renūciasse dicet hunc
mūdo. quedam de p̄p̄is facultatibz sibi met reservant. nolens ex exercicio manū
suarū sustentari & hūilitatē uānū modicare corpis. cōtione mōastiiq̄ s̄brec-
tione conquirit. Et senatore inquit studeam̄ p̄didisti. & mōachū n̄ fecisti.

Itaq̄ si agonem sp̄italem ētare legitime cupim̄. hūc quoq̄ p̄uictosim **xx.**
hostem autis cordibz excitam̄. Quem qm̄ supare nō māgne iūris est.
m̄ ab eodem tūc ignominiosissimū pleniq̄ dēcoris. Apotente enī elidi. licet sit
indirectione dolor. & genus inamissione uictorie. tam qd̄am de adūsari robo-
re uictis nascit̄ solatio. S̄ in v̄ & iūct̄ exult. & genus colluctatōm̄ in firmū.
ultra de iectionis dolorē p̄fusio cupior. & ignomiā dēmento gravior infertur.
De quo hec erit sūma uictoria triumphusq̄ p̄petuus. ut p̄admodū dicit. ne in
uicto quidem mūno p̄sca mōachi polluantur. Impossibile nāq̄ est omni qui uict̄
inexigua stipe p̄cipie semel in corde suo radicem suscepit. nō maioris desidii
protinus incendio conflagrari. **Capm. xxi.**

Tandem nāq̄ miles xpi metor ac securus cūctaq̄ cupiditatis impūgnatōne erit
extinctus. dōn̄ mitia cupiscētie huius hic nequissimū sp̄c̄ in eius corde nō sene-
rit. Quia p̄p̄ cū in cūctis ḡnibz micioz ḡnānt̄ sp̄entis cap̄ oporteat obseruari.
in hoc quoq̄ p̄apue diligenti p̄uenit p̄caueri. Quod si finit̄ m̄m̄issimū sua
maria p̄ualescens. ip̄m sibi met nehem̄tiora suscitabit incendia. Idōq̄ n̄
solum pecuniaz cauenda est possessio. uim̄ & uoluntas ip̄a de aīo p̄uenit.

penit' excludenda. Non enim tam effectus filargie uitandus est. quam affectus ipsius iudicatus amputandus. Nichil enim poterit pecunias non habere. si uoluntas in nobis fuit possidendi. Possibile namque est et non habentem eas. nequaquam filargie morbo carere. nichilque ei posse beneficium iudicatus. quod cupiditatis uicium reserare non ualuit. paupertatis bono non uicinis merito delectatus. et necessitatis onere non sine cordis languore contentus. Quicquidmodum et corpe non pollutos euangelii cum sumo pronuntiat corde mecharos. ita pecunie quod pondere minime sarcinatos. affectu ac mente cum filargie adempnari possibile est. Occasio enim habendi eis defuit. non uoluntas. que semper aperit dominum solus magis quam necessitas coronari. Itaque festinandum nobis est. ne inuani laborum nostrorum emolumenta depeant. Misabile namque est peritum ac nuditatis exitus colasse. fructus uero earum casse uoluntatis uicio perdidisse.

Ad uoluisse quam prauose quam noxie fomes iste nisi fuit diligenter excisus. **Capitulum xxij.** Ad eius meritum qui eum accepit fructificet. et omnigenis pullulet ramusculis in corymbis. Respicit uideam apostolorum uero deputatum. qui noluit serpentis huius caput letale cedere. qualiter eum suo ueneno perimit. et concupie laqueis irretitum. ad quale abruptum precipitum cimen iniegit. ut redemptorem mundi et humane salutis auctorem. triginta argenteis persuaserit uendere. Qui nequaquam esset ad tam scelestum perditionis facinus deuolutus. si non filargie morbo finis infectus. nec diuice negationis reus sacrilegus extitisset. si prius solutus finis creditos et loculos compilare. **Capitulum xxij.**

Humane satis et euidentis exemplum huius exemplum. que semel ut diximus ante captiua re nullam permittit honestatis regulam custodire. nec ulla quatuor adiectione faciat. Finis enim rabiei huius non diutius sed nuditate acquirit. Denique cum hic ipse ob hoc loculos dispensandi pauperum deputatos sine potestate creditos accepisset. ut saltem pecuniarum habundantia faciat. concupie sue modum imponeret in tantum copia earum in habundantioris fomitem cupiditatis exarsit. ut iam non loculos clancula compilare. sed ipsum dominum nemidare maluit. Uniuersas enim diuitiarum moles. rabies cupiditatis huius exsuperat.

Denique princeps apostolorum ut eruditus exemplis. sciens habentem **Capitulum xxij.** quippe cupiditatis frenam non posse modari. non finem eius impia summa magna posse consistere. sed insola uirtute nuditatis. amantia et saphura quod fecimus super mercedem. quod quippe de sua facultate suauerat morte militauit. ut meritum quod ille ultimus et pro roatu diuice perditionis intulit. in perditione cupiditatis exciperet. Quanta in hoc quod facinorosi ac simplicis similitudo conuenit. ibi filargia perditio. hic fallitas secreta est. Ibi meritis perditur. hic mendacium cimen admittitur. Licet enim opus eorum dissimilis

uideatur effectus. unus tam finis in vtrique conficit. Ne namque refugiens paupera
se resimere que abiecit occuparet. hi ne fierent pauperes de substantia sua qui aut apostolis
offerre fideliter aut totam disponere fratribus debuissent quiddam retinere transuerterent. et ideo ut
brevi sequitur mortis dampnatio. quod utrumque imen de filargurie radicibus pullulavit.
Itaque si in eos qui non alienas occuparent substantias. sed proprias partes transuerterent. non haberet de
fidem adquirendi. sed reserandi tantum voluntate. processit tam sententia finalis quid censeri
de his qui nunquam possessas pecunias cupiunt aggregare. et nuditate coram hominibus
presentes. affectu cupiunt coram deo diuites apparere. Qui secundum similitudinem ierei spiritum ac
mente legis esse noscunt. qui mundi huius caducas pecunias occupiscent. minime le
pro oratione respicitur est. Per quam nobis evidens reliquid exemplum. omnem
animam cupiditatis labe pollutam. spiritali inter lepra respici. in mundamque aperit
domini penni maledictione reputari. *Capitulum. xxv.*

Igitur si perfectionis desiderio dimittes omnia. secutus es christum dicentem tibi vade nunc
de omnia que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo. et veni sequere me.
quid nulla super aram manu respiciens res ut eiusdem domini uoce pronuncieris non
esse aptus regno celorum. Super rectum evangelica culminis stabilit. quid descen
dens tolle aliquid de domo tua ex his modis que antea contempsisti. Constituit in
agere atque operatione iumentum. ad substantiam mundi quam renuncians te spoliasti. quid recur
rens meritis reuerentis. Si vero paupertate prouentus michi quod dimittes habuisti. multo minus
acquirere debes quod nec antea possedisti. Ob id enim ita dominus beneficiis operatur. ut ex
peditior ad eum nullis pecuniarum laqueis impeditus occurreret. Ne tamen nullus mihi
egens frangat. Nemo est enim qui non habeat quod dimittat. Vniuersis renunciantibus fa
cultatibus mundi. qui affectum possidendi eas radicibus amputauit. *Capitulum. xxvi.*

Hec est igitur de filarguria perfecta metrona. ut paruosculis cunctis stipis in corde
non resideret non finem ignem. Et quod restituendi eum non habebimus facultatem.
si quatinusque sanctille huius in nobis mariam fouimus. *Capitulum. xxvii.*

Oram uirtutem non alias recte ualebimus dilatare. non in modestis consistentes secundum apostolum
habentes uictum et uestitum et ut premitur summus. Discipline fundamenta recte festinemus.
Que alia esse non possunt. quam timor dei et humilitas. que de mansuetudine et cordis simplici
tate descendit. Humilitas uero nullatenus potest absque nuditate acquiri. qua peregrinante. nec
obedire bonum. non pacis robur. non mansuetudinis tranquillitas. non consummatio caritatis potest
apprehendi. sine quibus cor nostrum huiusmodi spiritus sancti penitus esse non potest. ita pronunciantem domino per
prophetam. Super quod requiescat spiritus meus. non super quicquam et humilem et timentem uerba mea. Sine

secūm exemplaria q̄ hebraicā expmūt intatem. Adq̄ añ respiciam n̄ ad paup
clm ⁊ contritum spū ⁊ tremētem ūba m̄a. Quia sp̄ athleta ⁊ qui spūalem agōne
legitūe etiam ad nō desiderat coronari. hanc quoq̄ focissimā bestiam ut deuorat
etm auctam ūmā dīmodis festinet exangūe. Etus qd̄ hac in suo p̄ore amōra
te. nō solum om̄genis m̄as carē nō possit. ūm ⁊ siquid ūritas h̄re n̄deatur
h̄ ueneno deperat. Nullo em̄ in pot̄ in aīa n̄a ūritū structura asūge. nisi
p̄us iacta fuerit s̄ hūilitatis in n̄o corde fundamētū que firmissime collocata.
p̄fōm̄ ⁊ caritatis culmen ualeant sustine. ita scilz ut q̄admodū dixim. p̄mū
fribz n̄is. hūilitatē n̄am intimo cordis exhibeam̄ affā. in nullo scilz ad quiescē
tes eos contristare aut ledere. *Capm xxviii.*

Dāpnatōm ergo ananīe ⁊ saphirae memonē retinentes. honestam aliq̄ ex his
reseruare que renūciantes penit̄ abdicare deuotū. Iesi quoq̄ p̄m̄es
cam̄ exemplum. qui ob filargūe culpam etno supplicio lepre multat. Et ali
quid ex his que n̄ ante possedim̄ caueam̄ adquire. finon ⁊ utē ut m̄itum
ut exitū formidantes. quicq̄m pecunie resūne qm̄ sem̄ amobis reuerim̄ to
ta ūritate intem̄. Snp̄ hec om̄ia s̄dantes conditōm singulis inteq̄ n̄ate n̄e.
caueam̄ ne dies dñi sicut fur ita in nocte sup̄nemens. maculatā ut vno obo
lo n̄am s̄ciam deprehendat. Qui os fructus n̄e renūciatōm̄ euacuat. ad
q̄ m̄es dñi deū est ad nos q̄q̄ faciat uoce dñica dīgi. Stulte hac nocte
aīa tua expent̄ are. que añ p̄parasti cū erūt. Nichilq̄ de castro cogitantes
nūq̄m nos de cenobii disciplina paciam̄ auelli. Qd̄ sine dubio nequaquā p̄m̄
tem̄ implere. s̄ ne s̄b m̄stitutionis reglā quidem p̄manē. n̄ p̄us pacie m̄itū q̄
nō aliunde qm̄ de hūilitatis fonte p̄cedit. in nobis fuit̄ firma soliditate fū
data. Iua n̄aq̄ nulli amonones nouit̄ inferre. hec ū illata sibi m̄gnam
miter tolerare. *Inapunt capla libri octau. de ira. Capm. i.*

Quod quartū etiam adūsus n̄e sit maū. ⁊ q̄nta mala ḡner s̄ p̄turbatō. i.

De is qui n̄a dicūt n̄ esse noxiā fidelinquētibz irascim̄ q̄ ⁊ t̄pe d̄s n̄asa dicat. ii.

De is que m̄to ex n̄e n̄e consuetudine nominantur. iii. Sciendum sit. iii.

Quatuor de affibz m̄bricq̄ hūanis q̄ indeminabili ⁊ i corpeo dō ascribi legim̄ sen
Lud placiditatis mōachum esse p̄ueniat. v.

De m̄ulta iracūdie amotione. ut uita. vi.

Infractūm n̄a sit nobis necessaria. vii.

Quibz de bī dant̄ exemplis n̄a salubrit̄ assumatur. viii.

De ira adūsus nosmetipsos suscipienda. ix.

De quo sole dicatur ut non occidat sup incandiam mram. *x.*

De is quoz uncundie ne occasus quidem solis istius modū ponit. *xi.*

De hic fims flicie ut ire fit. ut hoc qd pualet unquifq pfiat. *xii.*

De ne mortuam quide nā liceat rēntari. *xiii.*

De recordatōne finēna. *xiiii.*

De uetus quoq lex nra n tū de effcū s3 7 de cogitatōne euellat. *xv.*

De supstua secessione eoz qui ab in emendatis moribz n recedūt. *xvi.*

De tranquillitas cordis nri n mālū arbito. s3 mra debeat dītōne consistē. *xvii.*

De studio hēmū debeat expectē. 7 qualū mibi sit pfectus. *xviii.*

De cōpatōne estimandi sunt q tūc tūc patientes sunt cū anemē puocā

De amputanda nā scdm euāgēm. *xix.* Etum est fims causa. *xx.*

De eo qd in exō scriptum est qui nālat fū suo. ut reapiendū sit qd adie

De remediis quibz nam de cordibus nris emdicare possumus. *xxi.*

De quarto quoq etamine est ire. *Inapit de nra. Capm. i.*

Omniferum uir de recessibus aīe nre fundit eruendū. hac enī m nro
cordibz insidente. 7 oculum nris noxus tenebris obcecante. n iudiciū recte
discretōis adquirit. n honeste pēplationis intruit. n maturitatem pili polli
dere. n uite pncipes. n iusticie tenaces. s3 ne spūalis quidem ac m lūmū ca
paces potimus exisse. q turbatus est inquit p ira oculus mens. n sapie pnci
pes effici. tam 7 si sapientes omniū pncipari opmone uideam. qm nra i sum
insipientiū requiescat. s3 ne uita quidem i mortalitatis psequi potimus. qm uis
pdes uideam diffinitōe hōm iudicari. qm nra pdit 7 prudentes. n iusticie
modamina pspicari discretione cordis nalebm obtinē. licet p fā scāp cūctoꝝ opina
tōibz estimem. qm nra iusticia dei nō opatur. Ipam nāq honestatis pmutatē
q i m uis scā h solz familiaris exisē. nōm posside potimus. licz nobiles 7 honesti
nataliū progatūa putem. qm nra iusticia i honestus est. Consiliū 7 maturitē
nūlatē nalebm obtinē. qm nra pncipari opmone uideam. qm nra iusticia
agit sine consilio. s3 n quieti esse pēplationibz noxus. n potimus carē pēpl. tam 7
si nequaquā nos inqmerndines ab aliis m fāntur. qm nra iusticia pēpl. nra aī
inamandis effodit peccata. *Capm. ii.*

Dannillos audiuius hūc aīe pncipissimū morbum ita excusare tēpantes.
ut eum detestabiliore mēpatione scriptarum attenuare gestirent. dicētes n
esse noxū. si delinquentibz fribus nāscam. Siquidem ipe dō cont eos qui cūm
ut scire nolunt. ut scientes pēpl. furete atq nāscā dicat. ut ibi. Et nra

3 furore dñs in p̃lo suo. ut cum orat p̃ha dicens. Ane ne in furore tuo arguas
me? neq; in ira tua et in. Non intelligentes qđ dum hoibz occasionem peccati
fieri uolunt accedat in m̃sticiam diuine. ac fontem totius bonitatis p̃tatis. i. in

Si enim hec cū dicunt de dō **Capm. iij.** Nam carnalis passionis admisceant

caruali ac pingui scđm lictam significatōe p̃cipienda sunt. ergo idormit cū
dicit. Exurge quare obdormis dñe. de quo dicit. Ecce nō dormitabit n̄ dormiet
qui custodit isrl. Et stat ac sedet cum dñ. Celum in sedes est. ita aū scabellū p̃ m
Q in mentē celum palmo. et ita pugillo p̃cludit. Et cūplatur uino cū dicit.
Et exure sicut dormies dñs. sicut potens cūplatur uino. Q in solus h̄et
immortalitatē et lucem h̄itac inaccessibilem. ut p̃tēam ignoratōm et obliuio
nem qua de ip̃o legim̄ inscripturis sc̄is frequēt inserta. deinde linea m̄ta m̄e
broz que tamq̄m de hōme figurati et p̃p̃to de scribunt. caput sc̄i capite.
et naribus. oculis ac facie. manibus et brachijs. digitis. uero. pedibus. que
om̄ia scđm uilem lictē sonū si uolūm̄ ad m̄tē. deū liniam̄tis m̄broz et copea
figura p̃p̃tati. qđ dictū quoq; nefas est. quocq; absit anobis necesse ē estimari.

in q̄ ut hec scđm lictam nō absq; sacrilegio possit int̄ligi **Capm. iij.**
sup̄ eo qui inuisibilis. ineffabilis. in p̃phensibilis. inestimabilis. simplex et in cō
positū sc̄arū scriptarū auct̄ diffinit. ita ne furoris quidem et ire p̃turbatō illi
indemutabili n̄e. sine ingenti blasphemia potit coaptari. Nam h̄cemodi sig
nificatōm m̄broz diuinas efficiencias dñ. et in mensas op̄ationes ei. sentire de
bem. que nobis n̄ p̄ hec usitata m̄broz uocabula nequeunt m̄imari. ut puta sig
nificatōne oris collocatōm eius. que in archanos aīe sensus solet clem̄t m̄fendi.
ut qđ in p̃ibz n̄ris atq; p̃his idem locus sit agnoscam. In oculis i mensitatē
p̃spicue que uniuersa p̃lustrat ac p̃spicit. Et qđ m̄ch cum ex his que anobis
gerunt gēdaue sunt. seu cogitant̄ lateat scire possim. Manuū m̄icipatē.
p̃udentia et op̄atōm. qua om̄m ip̄e sit cātor et conditor sentiamus. Brachiū
quoq; iuuat et gubnatōis eius insignia qua cūcta sustentat. modatur et regit.
Et ut decetis taceam. canices capitis quid aliud qm̄ longeuitatē dētat. et
antiquitatē significat. qua sine ullo p̃napio est. et aū oīa ip̄a cātat excedit
uniuersa. Im ip̄ deus dei ut furore cū legim̄ non a n̄o p̃m socia eac idz fm
hūilitatē hūilitatē hūane p̃tbatōis. h̄ digne de dō qui ab oī p̃turbatōne ali
enus est sentire debemus. Salz quo p̄ hec cū indicē et ultorem aīem que inique
gerunt in h̄ m̄do. possim adūtere. et retributōre tribilem actū n̄roz his ūboz
significatōibz formidantes. cont̄ illi uolūtatē qđq̄m timeam̄ adm̄re. Iuos q̄m

time s'fuerit hūana nata quos indignari nonit & uerū offendere?
ut in nōnllis eq'ssimis iudicibz solz ab his qui aliq' reatu sue p'scie remor
dent. ira ultre timent. Non sciz qd' hec in animi eoz qui iuste iudicati
sunt. p'batōne s'fistat. s; qd' ita metuentibz ille sentit affectus. qui pro exse
cutōne legum examinatōe iusticie. & equali libritate p'cedit. Que tam q'ntalibz
animi fuit m'asuetudine ac lenitate placat. ab his qui pro suo m'ito pena ple
ctendi sunt. furor gravis. & ira seuissima iudicatur. Longum est n' p'sentis
ep'is si uoluim' oīa que de dō hūana significatōne figuraliter in scripturis d'ca
sunt. explanare. hec ad p'sentem necessitatem que cōtra furoris n'ciū p'imebāt
dixisse sufficiat. ut nulls exinde sibi met occasionem morbi mortisq' p'petue p
ignorantiā trahat. unde sanctitas & i'mortalitas uite salutisq' remedia conq'
taq' mōachus ad p'fōnem tendens & agonem

Capm. v.

Trinitur

Sp'italem legitime capiens dectare. ab omi ire furorisq' n'cio alien' existat.
& audiat quid s' uas elconis p'cipiat. Omis inquit ira & indignatō. & clamor
& blasphemia. tollat' auobis cū oī malicia. Cum dicat oīs ira tollat' auobis. nllam
penit' uel' necessariā & uilem nobis excepit. dehnquētaq' frēm si n'ce est ira
currere festinet. ut dum medelam lemon forsitā febricla laboranti p'curet in
ferre. nō semetip'm uat' deitōn morbo cecuratis inuoluar. Oportet namq' illū
qui aliud uulū sanū uult tō h'istere. ne uel' ewangeliū dicat ei. Medice p'us ci
ta teip'm. ac uidens festinā in oclō frīs sui. n'abem in oclō suo n' uidet. ut q'm
uidebit eice festucam de oclō frīs sui. qui n'abem furoris gestat in oculo suo. **vj.**

Qualibz excansa n'ciūdie moris effernens exccat oculos cordis. & acumin
um exiaalem ualidionis morbi ingens n'abem. solem iusticie nō sunt inu
er. Nichil int'ess utriū aurea lamina plūbeque. seu aulibz metalli oclōz obumibz
imponat. diffēntiam cecuratis non facit p'asuras metalloy. **Capm. vij.**

Habemus sane ire minist'ium satis comode nobis in sextū. ad qd' solum eam re
pere uile nobis est ac salubre. cū p'ia lasciuientes cordis n'ciū moris indignā
tes in finis. & ea que agere s'fundū coram hōibz ut p'loqui. in latebras ascē
dissē n'ciū pectōis indignam. angloy sciz & dei ip'us p'f'iam ubiq' & omia penet
antem. oculū eius tota formidine tremiscentes. q' nequaq' possunt p'scie n're la
te secrete. Uel ēt' cum contra hanc ip'am nam. cur nobis adūsus frēm irēp'sc
tōmonem. & uat' letales m'ligatōnes eius exradim'is. nec in abditis p'ronis n'ciū
noxias eam latebras h'ic p'mittim'is. Talit' nos n'asa ē ille p'pha docet. qui in
tū hanc esus ab egat sensibz. ut ne in m'icis quidem p'p'is. & quidē adō s' uadit
malū reddē rationem. Inasani inquit & nōhre p'care. Iue etem cū aquā de ass

ua bethlehemitica scupillz eamqz auris fortibz p medias hostiu cat-
ual suscepillz. altara pamm effudit intum. et ita uoluptuosam scupilla-
ue passionem irat exanguet. libauit eam dno. et cupiditatis sue desidi-
um n expleuit dicens. Spiciat sic in dno. ne faciam hoc. Nam sanguine
homi istoy qui pfecti sunt. et aiatum picm non bibam. Vel cu semey in
regem dd audiente eo lapides. et maledca cora omibz irrogaret. uelleqz ab
plav filius sariue pnceps militu couicu regalis ultom trauatone capitis e
exple. Et dd adius duram suggestione eius indignatoe pia amotis. hu-
litatis modu et patie rigorem in cocussa lenitate suauit dicens. Quid in
et uobis filii sariue. Amittite eu. ut maledicat. Dns em pcepit ei ut ma-
ledicet dd. Et quis est qui audeat dicere. quare sic fecit. Ecce filius nris qui egit
est de uito mo qrit aiam meam. quomaz ne filius remini. Amittite eum. Maledicat
iuxta pceptu dui. si forte respiciat dns afflictom mea. et reddat m bonu p male

Liberu itaqz uala salubrit. **Capm viij.** dictione hac hodierna
sz nobismetipis. ac suggestionibz ascendentibz pms. et no pcare. ad effm salz
eas noxiu pducentes. Deniqz huc eundem sensum euident explanat iustis sequet.
Que dicant in cordibz nris. in cubilibz nris spugnam. idz quecuqz in cordibz nris
i. gmentibz repentinis. ac lubris instigatoibz cogitatis. cosiliu modatone. omne
irreptu ac p turbatou furoris amantet. uel in cubili quetel positi. copunctione
salubrima emicare atqz configere. Deniqz bz apli usus huius iustici testimonio
cu dixisset. uasamini et nolite pcare. subiunxit. Sol no occidat sup iracundiam
nram. neqz deus locum dyablo. Si noxiu est sup iracundiam nram occide sole
iusticie. et uiri pfestum dy locu damus in corde nro. qmodo supius papit. ne
uiscamini dicens. uasamini et nolite pcare. Nonne. euident hoc dicit. Iramini
uiscis et furor nro. ne comidentibz uobis sol iusticie et incipiat p iracundia
nram uiscibz ob scartat occide. et discedente illo locu dy in uisc cordibz pbe-
atis. De quo sole p pham deus euident memorat ita dices. Timentibz au-
noim meum ouet sol iusticie. et sanitas impemms eoy. Qui rursim pccatoibz
et pssendo phis illis qui uasamini. occide di in medio die. dicente ppha. Occidit
est sol in midie. Vel ete scdm ipicu sensum meul nra fuit ratio. que p eo
qd oz cordis cogitationes. disctionesqz p lustrer. sol mto nuncupat. ut mao
n extinguat. ne eadem occidente. pibatouum teneb cu auctore suo dyablo
nuncupam nri cordis occupent sensum. et teneb ut possessi. uelut in nocte
ceca. quid nos age oporteat ignorem. Tali sensu huc apli locum instituit
senioy traditu nobis. quia nce fuit qadmodum de ira sentirent. licet

longiore simone prulund. qui eam ne ad momētū quidem cor nr̄m pene
trare pmutat. illud ewageliū om̄imodis obsuantes. qui nascat fū suo. reu
erit iudicio. Ceterū si usq; occasum solis licitū sit nascat ante furores faci
etas & ultas nr̄e comorōm poterit noxie p̄urbatōis explorere. qm̄ sol iste

Quid ū dicendū de hīs *Capm. ix.* Ad locū suū ūgar occasus.
qd quidem dicē sine m̄a & fusione nō possum. quoz implacabilitati ne hic
quidem sol occidens tinnitū ponit s; p̄ dies eam plūmos p̄relantes. atq; adū
sus eos in quos p̄mōi fūit rancorem animi reseruantēs. negant quidem
se hīs nascat. s; re ip̄a & ope indignari grauissime cōpbanr. Nam neq; eos cō
gruo simone cōpellant. ū affabilitate eis solita colloquunt. & in eo se minime
delinque putant. qd iudiciū suē comorionis ū exsp̄ant. Quam tamē qz
pferre palam & exēere. aut ū audent. aut ēte nō possunt. in suam p̄uiciem in
uis uacūdie rētrahentes. conuolūt eam in corde taciti. ac silentes. in semetip̄s
sumunt amaritudinis t̄stige. nō ūnate animi p̄m̄ expellentes. s; digētes
p̄cassu dierū. & utraq; p̄o t̄pe mitigantes *Capm. x.*

Quasi ū non hic finis vniūq; vindicte sit & habunde quis furoz p̄o
nt t̄stae satisfecit. si id qd p̄ualer nra m̄tigante complent. Quod hu
qz facere noscunt qui motus suos non appetit placiditatis. s; mopia co
hibent ultionis. Nichil enī inferre amplius hīs qbus nati sunt possunt. ū
ut cū eis affabilitate solita minime colloquunt. aut qz in effcū op̄is solūmōdo
sit nātūdia modanda. & nō potuit ab archanis nr̄i pectoris eruienda. ne tene
bus alius obscurati. ū p̄siliū salubris. ū scientie lūm̄ admittē. s; ū t̄plum
sp̄e sancti. habitante in nobis sp̄u neq̄m. ualiamus exultere. Cohibitus enī i
corde furoz altantes quidem hōmes nō ostendit. s; eque sp̄e s̄a splendidissimū
urbat. ac si placis excludit. Aut q̄admodum ut ad momētū uult eam d̄ns re
tentat. qui ne sacrificia quidē sp̄italia oīamū nūm̄ p̄mutat offerri. si ut
aliū s; uos aliquid rancoris h̄re agnoscamus. dicens. Si ergo offeres mun̄ nū
ad altare & ibi recordaris filius qd fr̄ tuus habeat aliquid ad ūsum te relinq; i
mun̄ nū ad altare & uade p̄us recordari fr̄i tuo & sic ueniēs offeres mun̄
nū. A nom̄ ergo. nō dicā indies plures. s; ut usq; occasum solis illius p̄m̄
nū p̄ fr̄m iatine t̄stigam. qui ne ullo quidem aliquid habente ad ūsum
uos. orationes nr̄as dō offerre concedim. Quib; p̄apitur ab ap̄lo. Sine m̄
missionē om̄te. & in om̄i loco tenantes p̄as man̄ sine ira & disceptatōe. Sup
ē igitur ut aut nūq̄m oriēd hūicemodi uirius retinēres in cordib; nr̄is. &
ap̄lico hūic p̄cepto sine ewaglico quo m̄desinent & ubi iubem̄ orare finis

obnoxii? aut si nosmetipsos continuemeter precem fundere ut eius mercedem persi-
mum. non orationem domino. sed rebellionis spiritum et tumultum nos eidem novum ostendit.
Et quod plerumque seu lesos fratres et strisatos prepuimus. ut esse non uicio nostro di-
centes eos offensos despicimus. aliarum medicarum et occultorum scientiarum occasiones in-
cidere uolens iudicatis accordibus nostris uelle. non solum si lesi sumus iube nos remittere
et reconciliari fratribus nostris. nullamque aduersus eos iniuriem seu lesionis memoriam retinere
sed et si illos aduersum nos seu iuste seu iniuste. hinc aliquot novum. Similiter precepit
ut mundum nostrum relinquentes. id est prestantes orationes nostras. ad eorum prius sanctitatem re-
dere festinemus. Et ita frater curatio premissa. orationum nostrarum munera illibata deferre.
Non enim ita nostris obsequiis communis omnium dominus delectatur. ut quod in uno acquirit per-
dat in alio. durante tristitia. Inculcibus namque dispendio. unum patitur detrimentum. qui eodem
modo omnium famulorum suorum salutem desiderat et exspectat. Et idcirco eque habente aliquot
aduersum nos frater. efficaciter erit uisio nostra. ac si nos aduersus eum tantum spiritum indignationis

Per quid cluitur preceptis evangelicis atque. **Capitulum XI.** — **T**amantudine resuere
aplicis memoriam. cum et uetere lex que aliquid hinc remissionis uidetur. hinc eadem prece-
ueat dicens. ne odens fratrem tuum in corde tuo. Et iterum. Non eris memor iniurie cum-
tuorum. Et rursum. Ista eorum qui memoriam retinent malefacti in morte. Quidem et ibi ne-
quiciam non in ore tantum. sed et in carnis cogitationibus resecant. cum de corde odium et iniurie
non solum recondunt. sed et ipsa memoria radicem iubetur euelli. Inedum superbia ut impa-
ciencia superat. cum inconditos mores nostros atque inordinatos uolumus emendare solitudi-
ne nos desiderare conquirimus. tamquam ibi nullis nos patientibus illico iustitiam pacis reprimat.
excusantes negligentiam nostram. causasque ammonitionis. non nostra dicentes impaciencia sed frater in

Quam in alias erroris nostri uiginti causas. nunquam. **Capitulum XII.** — **C**ao gratia
ad patientie ac perfectionis calce ualebimus peruenire. Summa igitur emendationis ac tranquill-
itatis nostre. non est malitius arbitrio collocanda. quod nequaquam nostre subiaceret potestati.
sed in nostra potius condicione consistat. Itaque ut non nascamur in debilis exaltationis perfectione. sed
exima iustitiae descendente. Que non aliena patientia sed ipsa longanimitate acquiritur. **Capitulum XIII.**

Proinde huiusmodi perfectionis. omnique uicio purgatos oportet expectare. et excoctis adpugnatis in
congregatione fratrum iustis. non pusillanimitatis per fugio. sed diuine contemplationis ob-
tentum. et desiderio inuentus solitudinis inuenire. qui non nisi in solitudine apparet
solum potest apprehendi. Quecumque enim uicia incurrita in huiusmodi detulimus obpra-
tibus non abolita sequeuntur. Solitudo namque sicut nouit emendatis moribus
contemplationem proximam reserare. et inuicem sincerissimo spiritualium sacramentorum sanctam re-
uelare. ita eorum qui nunquam emendati sunt uicia non solum finire. uim et exag-
gerare consuevit. Tandemque patientis sibi patientis quis uidetur et humilis. donec

nullius hominum commisceat consortio. Ad uacatam plurimam mori reuersurus.
cum implerentur cuiusque amotum occasio. Emigunt quippe ex eo uicia & festum
que latebant. & uelut equi in frenis citati esus repagulis otio longiore enutriti
acturus ad principem aurige proprii. Ferocemque primum. Magis enim exercitio usque
humano cessante. effrenum in uobis uicia? non fuerit ante. p̄gata. Ipamque im-
mendam pacem quam posside imaginarie promitti subis saltem per eorum reuerentia & nota
publica uidebam. desidia securitatis amittimus. *Capitulum xiiii.*

vasi v. multa inuolenta spirituum gratia. ut feraciter cum insolitudine suisque cubili-
 bus inuolantur. non innoxia persueverunt. si tam ex eo promitti possunt si innoxia quod
 nulli noceant? hoc enim eis non affectus bonitatis. sed necessitas solitudinis confert. Quod
 cum ledendi tracta fuerit copia. in semetipsum reconditum viris et aie feracitate primum
 egerunt? at demonstrant. Ideoque perfectum quoniam in sufficit et hominem nasci. Memini
 enim cum in solitudine amonantibus nobis contra calamitatem cum aut crassitudo
 eius aut exilitas disciplinetur. contrarie scalpellum cum incidenda hebeti acie
 sequitur exsecaretur? tuncque sicut si forte ex ea festinantibus nobis ad locum.
 tardius scintilla ignis emicant? ita indignationis irrepisse motum. ut non ali-
 al perturbatio mentis quam ut contra insensibiles materias. ut ete aduersus dyabolum
 maledictione plura digere? atque euaporare possemus. Quam obrem ad perfectum dum
 taxat rationem non satis proderit abesse homines in quos non moueat? cum si patientia
 pulvis non fuerit acquisita. et erga res mutas exerceat similes tractandis possit affectus? qui
 residens in corde nostro non in gem nos possidere tranquillitatis statum. non residens
 maioris carere permittit? non forte in eo putemus amonitionibus nostris. inani aliquo vel re-
 medium comparari. quod maledictionibus ut tractandis nostre minime res exanimem mutique
 respondeant? et in patientia cordis nostri ad maiorem nequaquam prouocent exardescere
 furoris insania. Quia propter si illam summam diuinum primum cupimus adipisci? de
 quo dicitur. in mundo corde quomodo ipsi dominum videbunt? non solum enim huiusmodi actibus
 amputanda est? sed et de interioribus anime radicatus amputanda. exstirpanda. xxv.

on em̄ valde proderit uacūdie cohibere furor in v̄bo. nec inefficā plad?
 si illū archam p̄toris nr̄i deus q̄ sc̄cta cordis non latent? in esse p̄sperit. Ra
 dices em̄ uiciorū potius excidi p̄cipit euāgelicus s̄mo qm̄ fructus. Qui p
 aildubio euulsis formidibz nequaquā n̄lūs pullulabūt. atq; ut mens p̄or
 uigret moūm p̄āa & s̄citate d̄m̄are? cū hec nō desup̄fiae op̄atōm̄ & actiū s̄ de
 rogationū fuerint euulsa penetrālibz. Et idarco ne hominādū p̄periretur. ut
 odiūq; succidit? sine quibz hominādū cūen n̄llōm̄ ualebit ad mirat. Qui em̄ n̄r̄s
 t̄r̄ fr̄i s̄no? reus erit iudicio. Et qui odit fr̄em suū? homicida est. In eo salz

quod cū corde cupiat intire. Cui cruore p̄a manu ul' telo aq̄ homines minime
 tridisse agnoscat. affcū ire homicida p̄miciat adūo. qui nō solum p̄ opatōis effcū. s̄
 p̄ uoluntatis ac uoti desidio. uinculq; aut p̄mū reddere aut penam. s̄m illud qd̄ ip̄e
 loquit̄ p̄ p̄ham. Ego aū opa eorū & cogitatōes eorū uenio ut p̄gregem cū omibz gen-
 tibz & linguis. Et rursum. In se cogitatōibz inuicē accusantibz aut & defendentibz. &
 die qua iudicabit̄ d̄s ocelm̄ hōim. Sciendū tū in eo qd̄ in quibusdam exemplaribz inue-
 nit̄. qui nascit̄ s̄i suo sine causa reus erit iudicio. sup̄flūū esse sine causā. & adiectū
 esse ab his qui amputandam nām p̄iustis causis minime putauerūt. Cum utiq; nullus
 qm̄libz absq; ratione cōmodū sine causa se dicat uāsa. Quā obrem apparet ab eis adiectū
 qui p̄prium nō intellexerūt scripturam. uolentis formā nācūdi & oīmmodis amputare
 nullamq; indignatōis occasiōē penit̄ reseruare. nūc dum iubem̄ nasci cū causā. &
 sine causa nascendi nobis intromittatur occasio. *Capm̄. xvi.*

Finis em̄ pacis. non nascendo iuste. s̄ impem̄ nō nascendo p̄sistit. licz aquibuscū
 hoc ip̄m qd̄ dicit̄ sine causa. ita int̄pretari sciam̄. qd̄ scilz sine causa nascatur. ut
 expēte ultionem uāro nō liceat. Melius tam̄ est ita tenē ut & nouella exempla
 ria multa & antiqua om̄ia inueniūt̄ esse p̄scripta. Quia ip̄s athletā & legitime
 dectantem. uācūdie motū radicē oportet euellē. aut morbi hec erit mediana p̄-
 fctā. ut p̄mū cireclamus nullom̄ siue in iustis seu iustis excausis licē nobis nāc-
 ci. scientes nos discretiōis lūm̄. rectiq; consiliū firmitatē. ip̄am quoq; honestatē
 & iusticie modamina p̄tinus amissuros. si p̄ncipale cordis n̄r̄i eius fuit tenebris
 ob scurati. Tum deinde p̄itātē mentis n̄re mox p̄turbandam. templūq; eam sp̄e
 scā effici om̄ino non posse. uācūdie in nobis sp̄m p̄morante. p̄ ostensio ut cogitem̄
 nequaquā licē nobis orare. si uātos fundē p̄ces addm̄. Et p̄ omibz mētum statū
 conditōis hūane p̄ oculis habentes. cotidie nos credam̄ ecoipe migramuros.
 nichilq; nobis cōtinentia. nichil ab renūciatione am̄m facultatū. nichil diuinay
 atemptū. nichil ieiunay uigiliarūq; laboribz p̄fchidm̄. quibz ip̄s uācūdiam so-
 lam & odiū. ab uniuersitat̄ iudice supplicia p̄mittuntur et̄na. *Incipit de tristitia.*

Quanto nobis et̄amine. edacis isthac stimuli retundendi sunt. que si passim
 p̄ singulos incursus. & mētos ac uarios casus obtinendi aīam n̄rām habuerit
 facultatem. ab om̄i nos p̄mōnta. singla separat diuinus p̄templatōis int̄uenit. ip̄-
 samq; mentē ab uniuerso p̄itans statū deiectam fundit̄ labefactat ac dep̄mit. non aīa
 nes ~~ex~~ explere cū cordis saluta alacritate p̄mitit. non sacrarum l̄conū sunt te-
 medus incubare. tranquillū quoq; ac m̄tem esse fr̄ibz nō patit̄. Et adiecta ep̄a-
 tionū ul' religionis officia impacientē & asp̄m reddit. aīmq; p̄dico salubri p̄silio.
 & cordis constantia p̄turbata. uelut amentē facit & ebrium sensim frangit.

obruit desperatione penali. Quam ob rem nō minore p̄spicu si spiritalis
 agom̄s etamina legitime cupim̄ de sudare? hic quoq; nobis curandū est
 moribz. Sicut enī tinea uestim̄to & iūnis ligno? ita tristitia nūc nocet cor-
 di. Satis euidēt ac p̄prie uim̄ noxi hūc ac p̄ncipiosi uici? sp̄s dñm̄ exp̄ssit.
 Vestim̄tū nāq; est tinearū attractum? nullius p̄ci ul' honesti usus potit ul'
 rūs hīc cōmerciū. Totidemq; lignū iūmbz exarātū. nō iam adornatū ul' me-
 diocri edificatū. s; ad combustionē ignis meredit̄ deputatū. ita igitur & aīa que
 edacissimis isticie moribz denotatur. mutis erit ut uestim̄to illi pontificali
 qđ uigentū sp̄s sc̄i decelo descendens prius in barbā aaron? deinde in oīa
 suam solere suscipere sancti dñs natiuitate p̄hibetur? sedm̄ illud. Sicut uigentū
 in capite qđ descendit in barbā. barbā aaron? qđ descendit in oīa uestim̄ta
 eius. S; nec ad structuram templi illius spiritalis atq; ornatū potit p̄m̄e? cū
 paul' architectus sapiens posuit fundamenta dicens. Vos estis templum dei &
 sp̄s dei habitat in uobis. Tūc qualia sint ligna sponsa describit in cantico canticorū
 Trābes in quibus nūc cypressus? nigra domorū nūc cedri. Et idcirco huiusmodi
 ad templum dei lignorū gñā eligim̄? que sunt & bone fingiantur. & imputabilia?
 queq; ne corrumpele uetustatis. nec esm̄ iūmū. ualeat sibiāte. **Capm̄ . ii .**

Nonnumquā tam̄ ire p̄cedentis uiciū s; sequi. sen p̄cipitentie. lucne cuiusdam
 m̄m̄ inepi gnare solet? cum se harum rerū quadam spe m̄te cōcepta qđ
 indit exadisse. Inidm̄ uē & nullis existentibz causis quibz ad hanc labem cor-
 rumpere p̄uocemur iūmū s; tñli instinctu? tanto merore dep̄mimur repente.
 ut ne carorū quidem ac necessariorū nūc aduentū solita suscipere affabilitate pos-
 sim? & quidq; ab eis p̄petenti fuit confabulatione placitū importunū nobis ac
 sup̄flūū iudicetur? nullaq; eis reddatur anobis grāta responsio? inuētos cordis
 nūc recessus felle amaritudinis occupante. Unde manifestissime p̄robat̄ nō semp̄
 nobis aliorū m̄as cōmōtionū similes excitari? s; potius nūc qui reconditas in
 uobis m̄p̄is habent̄ offensionū causas. ac semina uiciorū. Que cum mente nūc
 p̄p̄tationū ymbz adluerit. in gmina p̄festim̄ fructusq; prumpunt. **Capm̄ . iii .**

Nunquam enī quis altius m̄as latens p̄ccare complūtur? si repositam ma-
 tenem delictorū in suo corde nō habeat? Nec tūc subito quisq; deceptus esse cre-
 dendū est. cum cōsp̄ta mulieris forma in concupiscentie baratū turpis m̄ade-
 rit? s; potius oculos ac latentes medullis morbos occasione misus in sup̄ficiem
 tūc fuisse p̄ductos. Ideoq; creator omnium deus opifici sui curatōm p̄ omnibus
 noscens. & quia nō malus s; in nobismetipis offensionū rādis causeq; cōsistent
 ū desēda p̄cepit fructū p̄p̄na? nec mirari eos quos lesos anobis. ut aquibz

nos arbitramur offensos? Sed delinunt debet. sciens perfectum cordis non tam separatione hominum quam patientie illius adquire. Que firme possessa. sicut potest nos et cum illis qui deest pacificos conservare? ita si parata non fuerit ab illis quoque qui perfecti ac meliores nobis sunt facit magis dissidere. Occasionem enim commotionum ob quas eos quibus iungimur desistere festinamus? in commotione humana de eis non potuerunt. Et idcirco istae causas ob quas a personis separamur? non evadimus sed mutamus. **Capitulum. III**

Procurandum itaque nobis est ut nostra potius emendare incia et mores corrigere festinemus? que paucis si fuerint emendata. non dicam cum hominibus sed et cum feris ac beluis facillime nobis conveniret secundum illud. quod in libro iob est. Bestie pacare erunt tibi. Externus quippe uerimentia non debemus offendere? si ulla poterit scandala nobis de foris inferri? si in nobismetipsis inter radices eorum recepte inserere non sumus. Pax enim multa diligentibus nomen tuum. et non est scandalum.

Et aliud detestabilis istius generis. quod non correctionem vite. sed emendationem uitio? et pueriosissima desperationem anime incit delinquenti. Quod si capn fecit post fiduciam penitenti? si uidam post perditionem ad satisfactionis remedia festinare. sed ad supplicium laquei sua desperatione protinere. Ideoque uultis nobis una rem istius iudicanda est? cum hanc ut penitentie delictorum ut desiderio perfectio accensi. ut future beatitudinis contemplatione concipimus. De qua et beatus apostolus. Que similem est inquit ista penitentie ad saltem stabilem operatur. Sed autem ista morte operatur. Sed illa ista que primam ad saltem stabilem operatur. obediens est. affabilis. humilis? mansueta. suavis ac patient? utpote ut dei caritate descendens? et ad omne dolorem corporis. ac spiritus pertinet. infatigabiliter semetipsum desiderio perfectionis extendens? et quod amodo letat. et spe perfectus sui uegetata. cunctam affabilitatem et longanimitatem retinet suauitate. habent in semetipsa omnes fructus spiritus sancti? quos enumerat idem apostolus. Fructus autem spiritus est caritas. gaudium. pax. longanimitas. bonitas. benignitas. fides. mansuetudo. continentia. Huiusmodi asprum. impatient. durum. plena rancore et merore infructuosum ac desperatione penali. Eum qui complexa fuit ab industria ac salutaris dolore frangens ac renouans. utpote irrationabilis et incipiens. non solum omnium efficaciam. immo et uim quos per dixerimus fructus. spirituales euacuans? quos nominat illa conferre. Qua propter absque illa que ut per salutaris prima. ut pro studio perfectionis. seu per desiderio suscipit futurorum? omnis ista tamquam sceleris et que mortem inferat equaliter repellenda est? ac sicut fornicatoris spiritus. seu filiaris. ut ut de nostris cordibus penitus extrudenda. Hanc ergo pueriosissimam passionem ita de nostris expellere possumus. ut mentem nostram spirituali meditatione magis occupata futura spe et contemplatione repemisse beatitudinis erigamus. Hoc enim modo uniuersa

staciarū gūa siue que excedente uā descendunt. siue que amissione lucri ut de
tinent. illati nobis adueniunt. seu de irrogata gūantur iniuria. siue que inde
tōnabli mentis confusione pcedunt. seu que letalem desperationem nobis indicant
ualebim' supare. cum eternum rerū. ac futurum intuitu semp len atq' imobiles
pōtentes. n' casibus deieci p'sentibz. nec p'sp's fuim' elati. n' utiq' uelut cadu
ca. & mox transennia contemplant. *Inapit de spū Accidie. Cap. 1.*

Sextum nobis certamen est quod grēa a h' h' ataz uocant. quod nos redū
siue anxietatem cordis possum' nūcupare. Affinis h' tristitie ac solitariis m
agis expta. & inhēmo cōmorantibz in festior hostis. ac frequens maxime circa
horam sextam mōachū inquietans. ut quedam febris ingruens tpe p'stuto.
ardentissimos estus accensionū suarū solus ac statutus horis aīe inferens eg
tūm. Deniq' n' nlli semū hunc osse p'nuānt meridianū demonē. qui in psal
nonagesimo nūcupat. Quia cum misēabilem obsedit mentem. horrorem loci.
celle fastidiū. frēm quoq' qui cū eo ut emū cōmorant. tamqū negligentū ac
nim' spūaliū aspūatōm gignit atq' contemptū. Ad omē quoq' apus qd m'ia sopit
sui cubili & faat desidē & inertem. non enim in cellula residere. n' apertū sūnt m
pendere l'con. nichilq' se p'fice tanto tpe mēadem cōmorante crebrius ingemiscit.
n' h're se fructum aliquē spūalem. dōn' sūnt illi consorcio copulat. queritur atq' s
pūat. & ab omī se dolz spūali questu manem' in loco uacūq' cōsistere. utpote qui
cū posset & alios regere. ac p'desse plūmz. nllm edificauit. n' quēqm' institutione sua
dactuaq' lucrat' sit. absenna longeq' posita magnificat monastia. loca & ma ma
gis adpfectum uilia & saluti congruentia describit. Consortia quoq' ibidem frā
trū suauia & plena spūali cōsolatione depingit. Etom' vniūsa que habēt
in manibz aspa. & non solum edificatōm nllam esse m'frībz qui morant' mlo
col' h' ne ipm quidem uictum corpus absq' ingenti labore conqueri. Postremo
querit' nō posse lauare in eo loco durāte. nisi relictā cella cū qua & adhuc i
easuit remotatus p'undum erit. si nō exinde semetipm qūtoctus asportat.
De m' lassitudine corpis abiq' esuriam. quāta sextaq' hora tantā suscitāt. ut
uel' longo itine. grauissimāq' labore confectus. sibi met' lassusq' uideatur. aut
q' refectm cibi biuano ieiunio. triduanone distulit. Tum p'ea huc illucq' ang
tus circūspectat. & n' frēm sibi quēpiam aduenire suspicit. Sepulq' ing
ditur & egreditur cellam. ac solem uelut ad occasū. tardius p'perantem cre
brius inuētur. & ita quadam r'cinabli mentis confusione. uelud trā supple
tur caligine. omīq' actu spūali redditur ociosus ac uacuu. ut nllā re alia tā

re obpugnationis remedium. quoniam inlicitationis fructus cupiam. seu sompni solius solatio
posse estimet inueniri. Deinde honestas idem morbus ac necessarias suggerit
salutationes fratribus exhibendas. inlicitationes in firmos vel enim ut longius portor
Quedam et pia ac religiosa dicitur officia. nos ut illas debere penitus inquiri. et
ad salutandos eos crebrius pertinere. illam religiosam deuotamque deo femina omni
persertim penitus subsidio destituta. magnum esse pietatis frequenter inueniri. ac siquid
ei sit necessarium que propriis penitus negligitur. atque despicitur sanctissimum patris.
magisque oportet in his operam pietatis impendi. quoniam in fructuosum ac sine ulla p
fectu in cellula residere. . 11 .

Agitur itaque in felix anima talibus inimicorum machinis impedita. donec accidie
spiritu uel arietem ualidissimo fatigata. aut in sompnum discat concidere. aut ex
causa claustris suis cellule sue consolatorum impugnationis huius inlicitatione fructus con
suescat adquire. hoc quoque uita ad presens remedium. paulisper actus infirmenda.
frequenter enim aduersarius ac diuinus adtemptant. que conserto pho perbuit
communi filii erga cognoscit. salutemque non de uictoria. non de conflictu. sed de
fuga sperare prouidit. donec paulatim pertractis ecclia. actus sue professionis in
cipiat obliuisci. qui non est alius quam inueniri. et contemplatio diuine illi et excel
lentis super omnia prout. que non alibi potest nisi in silentio. et in cella per
uicinia ac meditatione conquiri. atque ita milicie sue fugitiuus ac desertor ex
miles effectus. implet se negotiis secularibus. et cum se perbuit minime placatus.
Huius egredimur inuisa incommoda. uno uiculis de dant elegant expulsi dicit.
Dormitauit inueniens anima mea peredio. id est per accidit. prout satis non corpore dicit.
sed animam dormitasse. Hec enim ab omni contemplatione. uicinis. et inueniri spiritualium
sensuum. dormitat anima. que perurbationis huius telo fuit sauciata. . 11 .

Itaque christi uel athleta qui perfectionis agonem cupit legitime delectare. huius quod
morbum de latebris anime sue festinet extrudere. et ita prout huius quod nequiss
mum accidie spiritum ubique contendat. ut neque sompni telo elusus concidat. neque
de monasterii claustris expulsus. quoniam sub pretextu coloris per fugitiuus absce
dat. Quemcumque enim in preteritis quibus cepit superare. aut tamquam et dedicationem
pacietur absque perfectione spiritus in cellula morari. aut excussum exinde instabile
de celo reddat et uagum. et ad omne opus desiderium. cellas finem inueniri faciet
ac monasteria circuite. nichilque aliud percurrere quam ubique quo colore occasio
nem refectionis. futurum ualeat percurrere. Mens enim ociosi nichil aliud cogi
tare nouit quam de estis ac uentre. donec inuenta quandoque sodalitate cuiusdam
uiri ut femine. equali tempore torpentis. rebus eorum ac necessitatibus inuoluantur.

et ita paulatim reddatur noxius cogitatioibz interit. ut tamq̃m spiritus speris
 obstrictus. inq̃m demiceps ad p̃fctōm p̃fessionis antiq̃ se naleat enodare. huc
 morbi qui de accidia spū nascitur beatus apl̃s verus ac spiritalis medicus. ut tē
 iam conspiciens serpe. ut em̃surū spū scō reuelante p̃spiciens. salutaribz p̃
 ceptoz suoz medicamētis p̃uenire festinat. Thessalonicensibz enī scribens. et p̃
 mo vt peritissimū quidam p̃fectusq̃ medicus infirmitatē susceptoz blanda leniq̃
 ūbi curatione fomentans. ac de caritate incipiens. eosq̃ in ea p̃te collaudans.
 quousq̃ letale vultū leniore remedio delinuit. de posita tumoris indignatione.
 facilius medicamina auiosiora sustineant. ita ait. **De caritate aū frānitatis.**
 nō necesse habem̃ scribē vobis. **I**p̃i enī adō docti estis. ut diligatis invicem.
Et enī facitis illud mōis fr̃es. mōnūsa macedonia. **P**remisit laudis fomenta
 lenia. fecit eoz aures ad curā salutaris ūbi placidas et paratas. **R**ursum in
 fert. **R**ogam̃ vos fr̃es. ut habundetis magis. **A**d huc eos blanda ūboy lenita
 re demulcet. ne forte necdum aptos ad p̃ceptionem p̃fecte curationis. **I**nemat.
Quid est rogat apl̃e. ut inq̃uo habundent magis. **S**alz in caritate. de qua su
 p̃ius dixat. **De caritate aū frānitatis.** nō necesse habem̃ scribē vobis. **E**t q̃
 nō ē ut dicat eis. **R**ogam̃ aū vos ut habundetis magis. **Q**ui sup̃ hac re.
 ne scribi quidem sibi aliquot indigeat. cū p̃sertim et ferā causam obq̃m
 hoc ūa non egeant dicens. **I**p̃i enī adō docti estis ut diligatis invicem. **T**er
 cū quoq̃ manus adicias. qd nō solum adō docti sunt. uetū et compleant ope
 que docent. **U**tenī facitis illud inq̃uid. nō in vno ut duobz s̃ mōis fr̃es. n̄
 i vros tūm cines. ut notoz. s̃ mōnūsa macedonia. **D**uc igitur tandem.
 quid est qd tanto ope hec p̃mittis. **I**terū infort. **R**ogam̃ aū vos fr̃es ut habu
 detis magis. **E**t inq̃ aliquando in id qd olim moliebat̃ erūpit. vt operam detis v̄
 quieti sitis. **D**ix̃ p̃rima causam. deinde infert scd̃am. **E**t ut nr̃a negocia aga
 tis. **T**erciam quoq̃. **E**t operam manibz nr̃is sicut p̃cepim̃ vobis. **Q**uartū
 et ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt. **Q**uintū. et nullus aliquid ali
 quid desideretis. **E**cce illa cunctatio qm̃ tantis p̃ferre diffidebat. quid in eis
 pectore partitiret agnoscat. **E**t opam detis ut quieti sitis. idz in nr̃is cellulis
 comorantes. n̄ dñis rumoribz qui solent ociosoz uotis ut fabulis gnari. inq̃
 eni effū. alius quoq̃ in quietudines inferatis. **E**t ut nr̃a negocia agatis. nō
 curiositate ūm actus mūdi uelitis inquirē. ac dñsōz p̃sationes exploran
 tes. opam nr̃am nō erga correctionem nr̃am seu nr̃um studia. s̃ ad de
 hōnes fr̃m uelitis impendere. **E**t operam manibz nr̃is sicut p̃cepim̃ vobis.
Cur illa fierit que monuerat sup̃ius. ne agerēt. idz ne inquieti essent. **E**t

aliena curarent negotia. ut inhoneste ambularent ad eos qui foris sunt.
ut alius quid desiderarent. **I**lle intulit dicens. Et apertim manibus meis
sicut precepimus vobis. Item ne fierent illa que superius reprehendit. oem causam
esse evidentem exposuit. Nulli enim potest ut iniquus esse. ut aliena curare negotia.
si qui opus manuum suarum non adquefacere insisteret. Quartum quoque intulit morbum qui
ex hoc ipso ocio nascitur. id est ut inhoneste non ambulent dicens. Et ut honeste a-
bulentur ad eos qui foris sunt. Nunquam potest ne aperit eos quidem qui soli homines
sunt honeste incedere qui nequaquam claustris celle et operis manuum suarum inhe-
re contentus est. sed necesse est eum inhonestum esse. dum necessaria victus re-
quirat. adulatorum quoque operam dare. novitates et rumorum sectari. causarum fa-
bularumque occasiones conquirere. per quas sibi necesse aditum pariter ac facultatem
qua diversorum domos valeat penetrare. Et nulli aliquid desiderare. Non potest non
alienis donis et munibus inhiare. qui non deleatur pio quietoque labore operis sui
cotidianam victus parare solam. Videtis tot causas tam graves ac turpes una
oculi labe generari. Denique hos ipsos quos mepla prima molli nonat palpatione verborum
qualiter in sedem uel qui non profecerint. ad remedia leniora austerioribus quibusdam et
cautis medicamentis sanare agredimur. Nullaque mentium verborum fomenta premitur. non
illam terribilem vocem et blandam. ut ibi. Rogamus autem vos fratres et denunciamus vobis in
nomine domini nostri ihesu christi ut subtrahatis vos ab omni fraude ambulante in ordinate. Ibi rogari
hic denunciat. In illa blandientis affectus. in hac obtestantis feritas. et minatio.
Denunciamus vobis fratres quia prius rogantes contempsistis audire. salutem inter
denunciantibus audite obedire. Ipseque denunciarum non nudo verbo. sed cum obtesta-
tione nominis domini nostri ihesu christi terribilem infert. ne forte simplicem uelut humana voce
placitam rursus contempnent. non magnopere ducunt obsequendam. statimque ut per-
issimum medicus putibus membris quibus leni medicamento remedium ferre non potuit.
mederi spiritalis ferri incisione precepit. Ut subtrahatis vos iniquis ab omni fraude
ambulante in ordinate et non secundum traditionem quam acceperunt a vobis. Itaque ab illis
qui uacare operi nolunt. vobis subtrahit. et uelut membra oculi corrupta putre
dime de secari. ne inextingui morbus uelut letale contagium sanas membris presen-
tibus seipso corumpat. Dicturusque de his qui operari suis manibus nolunt. et panem
suum cum silentio manducare. a quibus et preceptum subtrahendum. qualibus eos a
principio perbris in uiam attendite. In primis in ordinaros dicit. non secundum suam tra-
ditionem ambulare. aliis uerbis contumaces eos utpote qui nolent iuxta insti-
tutionem eius incedere. et inhonestos eos esse designans. id est non precessione. non
iustificationis. non ubi non ipsi oportunitate congruam honestamque sectantes. Quibus

eum uicis istis inordinatū quēq; necesse ē sibi iacere. Et nō sēdū traditōm qm
 acceperunt a nob. Et in hoc rebelles eos qd amī & contemptores notat qui traditōm qm
 acceperunt ab eo tēte contēpnant? nō mutari uelint id qd magistrū nō solum vbo do
 cuisse meminerint s; & ope nonnō p fecisse. Ipi em̄ scitis quēadmodū oporteat in
 mutari nos. Inmane cum hū reprehensionis exaggat? cum hoc eos assēt nō obser
 uare qd & memorie eorū m̄heatur & adimitandū non solum vbo instituentē didice
 rint. s; & exemplo opm p uocante suscepint? quia nō iniqui sumus int̄ nos. Cū
 se uult iniquitū iniquitū int̄ eos nō fuisse p opis exercitiū cōp̄bare? eosq; qui opari
 nolunt habundē notat. ociositatis uicio iniquos sēp existere. Neq; gratis pa
 nem manducauim ab aliquo. p singla ūba increpatōis auxilium facit. Doctor gen
 tū. p̄dicator ewanglii. dicit se nō gratis panem ab aliquo manducaisse? qui nouit
 dñm p̄cepisse. ut qui ewangliū denūciant de ewanglio uiuant. Et rursū **U**ig
 nus est oparius cibo suo. Cum unq; nō gratis qui ewangliū p̄dicabat tā
 sblime ac spirale opus exērens cibum sibi dñice uisionis auctoritate p̄sumet?
 quid nos faciem? quib; nō solum nulla p̄dicatio ūbi cōmissa est. s; ne ulla q
 dem n̄ aīe n̄re solus cura mandatur? Quia fiducia ociosis manib; gratis pa
 nem comedē audebimus? q̄ uas elcomis ewangelica sollicitudine & p̄dicatōe
 strict? sine ope manū comedē nō p̄sumit. S; in labore inquit & fangatione
 nocte & die laborantes? ne quem n̄rū grauare. Adhuc aditamenta sine castiga
 tionis exaggerat. Non em̄ simpliciter dix. nō comedim? gratis panem ab aliquo
 uicū & huc usq; stetit. Potat em̄ uideri ip̄rio ociosoq; sumptu ac recondita pe
 cunia ut aliorū licet nō istorū collatione seu mīnib; sustentari fuisse? s; in labore
 inquit & fangatione nocte & die laborantes? idz n̄rō ope specialit̄ sustentari. Et h
 inquit non p̄o n̄rā uoluntate p̄petrabam? n̄ p̄delatione. ut requies & exercitiū
 corpis inuitabat? s; ut necessitas & inopia uictus. n̄ sine ingenti fangatione corpis
 facta compellebat. Non solum namq; p totū diē spaciū. s; & noctis qd quies cor
 pis uidebatur indulgētiā. hoc opus manū p̄este sollicitudine indefinēt̄ urge
 bam. Nec tam solum se talit̄ int̄ eos cōuictū fuisse testatur? ne forte n̄ magna
 nec gūalis uideretur hec forma. si ip̄ius tñ traderetur exemplo? s; & om̄s qui e
 rant secum ad mīstium ewanglii deputati. idz siluaniū & thimoteū qui hec eadē
 cum eo strībunt assent simili ope laborasse. In eo & quo dicit. neque n̄rū grauā
 remus? n̄cūdiā eis inuictū magnam. Si em̄ ille qui ewangliū p̄dicabat. sig
 nus illis futurib; cōmendans ne grauaret quēpiam? gratis panem manducare
 n̄ audz? quom̄ illi nō estimet se grauare. qui cotidie cum ociosi uacantesq; p̄su
 mit. Non q̄ nō habuimus potestātē? s; ut nosmetipsos forma darem? nobis ad

imitandū uos? ut si forte doctrinam v̄boꝝ auibꝫ v̄ris frequentē ingestam. obliui
 omi tradideris. saltem p̄sationis exempla s̄b oculis fide uobis tradita memoretur remne
 tis. hanc lenis eoz & in hoc reprehensio. cū dicit se nulla alia qm̄ exempli gr̄a la
 bore h̄nc & fangarōm die noctiqꝫ corpis exegisse. & eos nichilom̄ erudiri nolle?
 ip̄t quos ip̄e necessitatem uan habens tū sibi fangarōnis indixit. Et quidem in
 quid cū habemus potestātē & patet nobis facultates omnium v̄rū atqꝫ s̄b
 & vtendi eis dñi n̄r nollem me h̄c p̄missum nō sum tam v̄sus hac potestate
 ne qd̄ amē bene ac liato fieret? alius noxiū preberet exemplum. Et idcirco
 ewanglium p̄dicans meis manibꝫ atqꝫ ope malim sustentari. ut vobis q̄qꝫ volen
 tibꝫ ut v̄ritas m̄cedē manū p̄fctōis ap̄erem? & p̄sationis formā m̄e labore
 p̄berem. S; ne forte tacit opant & erudire eos uolens exemplis. minime illos
 & p̄ceptoꝝ monitis instruisse uideretur. infert. Nam & cum essem inquit
 apud uos hoc denūciabam nobis? q̄nc siquis non uult opari n̄ manducet.
 Ad huc illoꝝ desidiā qui scientes eum ut magistrū bonū. doctrine gr̄a & in
 structionis obtentu. suis manibꝫ opatum imitari contempnūt. & diligentiam au
 tionemqꝫ suam exagḡat dicens. Non tū se hoc illis exemplo candidisē p̄sentem?
 s; & libis ingit̄ predicasse? ut siquis salz nō uult opari. nec manducet. Non iam
 doctoris ut media uat̄ adeos consilio. S; distinctione meos iudiciarie p̄nūciationis
 inuehitur. Et aplica potestate resūpta. uelut et̄bunali in contemptores sn̄am
 diat̄ illa nempe potestate qm̄ cum in̄iminatione scribens ad chorinethios aduō
 sibi asserit datam. cum eos in delicto positos p̄monet. ut ante aduentū suū
 sēmetip̄os corrigē festinarent. ita p̄apiens. Roga uos ne p̄sens compellar ante
 in quosdam potestate illa q̄re data est in inuol̄is. Et it̄m. Si cū uoluō inquit
 glari de potestate qm̄ dedit in dñs in edificatione & nō in destructione v̄rū. nō erū
 descam. Iua inq̄m potestate p̄nūcians. Si quis nō uult opari. n̄ manducet. Non
 gladio carnali eos addicens. s; auctoritate tā sp̄it̄ual. h̄m̄ uite in̄dicens eis
 t̄bam. ut si forte penam future mortis minime cogitantes. adhuc uelint amo
 re oculi existerē contumaces. saltem necessitate n̄ali str̄icti & metu p̄sentis m̄i
 nis saluaria p̄cepta suscipere cogantur.

Post tantum itaqꝫ ewangelice distinctionis rigorem. nūc causam exponit. cur
 hec v̄m̄sa p̄miserit. Audim̄ enī m̄e uos quosdam ambulare in quiete nich
 opantes s; curiose agentes. Quisq̄m̄ eos qui dedit esse op̄i nolunt. vno tū mo
 do corruptos p̄nūciare contentus est. In p̄ori namqꝫ epl̄a in ordinaros eos
 appllat. nec scdm̄ traditōm ambulare qm̄ acceperunt ab eo. Inquietos & c̄c

desinit & gratis panem manducare? Rursum hic. audiuim^{us} inquit quosdā
mēuos ambulare iniquete? & subiūgit statim scdm languorem iniquitatis
h^{ic} & radix. nichil inquit opantes. Verū quoq; morbum qui ex isto uelut quidā
nummulus oritur? set curiose agentes.

itaq; fomiti incioꝝ tantoz congruam nō emendatōm conferre festinar. ^{et} illa aplica qua usus fuat paulo ante deposita potestate. nū aduiscā pii p̄is ut clementis restitatur medici. et uelut filius susceptis finis consilio salubri in fert remedia sanitatis dicens. **H**is aū qm huiusmodi sunt? denūciand? et obsec mus in dño? ut cum silentio opantes panem suū manducent. Causas tantoz ulcerum que de radice ociositatis eūgunt vno opationis salutari p̄cepto cāur. ut p̄missū medicoz. Ceteras quoq; naturas malas eodem celsp̄te pullulantes? sciens p̄missis extinguendas. origine morbi p̄cipalis exempta. **N**ihilomin? tū ut p̄cipacissim? ac p̄uidus medic? nō solum infirmantū cupit mederi uulnibz s; et sanis quibz eoz possit p̄petua sospitas custodiri. similr congruentia p̄cepta commendat dicens. **H**os aū nolite deficē bñ facientes. **Q**ui uos. idz qm mās mās sectantes. exempla nobis tradita opis imitatione complēt? ac nequaquā eoz desidiam inerciamq; sectamini? nolite deficē bñ facientes? idz hūanitate uiam erga eos si forte neglexerit obsuare. que dixim? similr imp̄te ut castigant illos qui erant in finim. ne ocio dissoluti inquietudini et ociositati opam darent? ita hos qui sani sūt p̄manet ut hūanitate qm bonis et malis in p̄te dñi p̄cepto inbentur. si forte q dam p̄m ad sanā doctrinā p̄nti noluerint? nō abscedat ab eis. s; bñface et foris eoz tam consolacionis et correptionis timone? qm bñficiis solus et hūanitate si desinant

cos tam consolationis & correptionis ratione. *¶* **R**esistant
 uersum tam ne forte hac lenitate puocati
 quidam pceptis eius obedire contempnari intuscer applicam sententiam. *¶*
 si quis non obedit uero meo p eplam hunc notate. & nolite commisceri cum illo. ut con
 fundatur. Non enim eos p reuerentia sui & utilitate communi. quid oporteat observa
 ri. quaque cautione applica mandata custodiant. tunc confestim ppter indulgent
 iam lenitatem. & ut filios suos. q̄ erga p̄dictos p caritate fraternitatis affectum
 debeant retinere simili docet. Et nolite quasi inimici estimare. s; corripite ut fratres.
 & eorum iudicarie partem intuscant pietatem. & finem applico rigore placam.
 clementi mansuetudine trahit. Nam & notari iubet eum qui obedire suis pcep
 tis contempnit. & cum illo non commisceri. Et tam h; si non odii uicio pcepit.
 s; fratris dilectionis. & eorum emendationis intuitu. Nolite inquit commisceri
 illo. ut confundat. Ut qui non est meo pceptis iuribus emendat. salu

publica omnium nostrum segregatione confus. ad tractatū salutis incipiat ali
 et epla quoque ad ephesios de hoc **Capitulum VII** Quando reuocari
 ipso ope ita patet dicens. Qui fuerat iam non fuerat. Magis autem laboret operan
 do manibus suis quod bonum est. ut habeat fructus unde necessitate patientibus. In
 actibus et apostolorum hoc eadem non solum docuisse eum. sed et perfecisse ope. simile
 et venimus. Nam cum uenisset corinthum alibi se manere non pariter non apert aquila
 et psallam. eo quod eundem artum essent opifices. quoniam ipse solitus erat exercere.
 Ita enim habes. Post hoc paulus egressus ab athenis uenit corinthum. et inueniens
 quendam macedonem nomine aquilam ponticum gentem et psallam uxorem eius. acce
 ssit ad eos eo quod eundem essent artum. et manebat apert eos et operabatur. erat. n.
 scenofactore artum. Item procedens miletum. et exinde mittens ephesum. conuo
 catisque ad se presbiteros ephesiorum ecclesie et dant eis precepta quodammodo regere ecclesiam
 rei se ab se debent. ait. Argentum et aurum nullius concupiscitis. ipsi satis.
 quod ad ea que incho opus erant et is qui mecum sunt ministrarent mand
 iste. Omnia ostendi uobis. quia sic laborantes oportet suscipere infirmos ac
 memuisse ubi dominus ihesus. quoniam ipse dixit. Beati sunt magis dare quam accipere. Cum
 ue uobis sue consulationis reliquid exemplum. cum se non solum id operam
 esse testatur quod necessitate sui tantum corporis expediret. sed et quod uisibus eorum qui
 tecum erant posset sufficere. is iudeus qui cotidie necessitatibus ministris occupan
 nequaquam et parte similiter incho suis manibus occurrerebant. Et sicut ad thessa
 lonienses operam se dixit. ut illis formam daret. et ad mirandum eum. et hic
 tale quid miratur dicens. Omnia ostendi uobis. quia sic laborantes oportet sus
 cipere infirmos. scilicet uel mente ut corpe. id est ut nostris potius labore superque opus
 sudore questio. et non de habundantie cumulo. seu reposita pecunia. sed ne de
 aliena quidem largitate ac sua esset reficere festinemus. Et hoc ipsum dominus dicit
 esse mandatum. quoniam ipse magis dixit. id est dominus ihesus. Beatus est magis dare quam ac
 cipere. sed est imperientis beator largitas. quam accipientis penuria. que non
 de pecunia perfiditate ut diffidentia reseruata. non de reconditis auaricie the
 sauris impendit. sed que de fructu operis ipsius et pio sudore perfertur. Et idcirco
 beatus est magis dare quam accipere. quia cum illius qui accipit hic qui
 tribuit habeat pauperem. nichilominus labore ipso. non solum sue necessitati
 sufficientia. necnon et quod tribuat indigenti pia sollicitudine parate festinat.
 duplici gratia decoratus. quod et perfectam munditatem christi universalium rerum suarum
 abiectione possideat. et misericordiam diuinis labore suo exhibeat et efficiat.

hic quidem honorans deū de suis iustis laboribz & delibans ei de fructibz iusticie sue. ille v̄ ocū corpore & in etia resolutus. indignū se & cibo panis apli pbat fūa. contra eius salz mēdē. ociosus em̄ enim n̄ sine reatu p̄c̄i cōtūmacieqz p̄sumens. **Capitulum .viii.**

Ociositatis viam & sapientissimus salomon euentissime notat i multis ita dicens. Qui sectatur ocium replebitur egestate. n̄ in sibili licet ut in visibili. quia necesse est ociosum quēqz & diuisi m̄a is inuolutū teneri. & alienū semp̄ existere a cōtēplatione dei ut diu tū spiritibz de quibz beati apls. Quia mōnibz inquit diuites facti estis in illo. in om̄i n̄bo & in om̄i sciencia. De hac aū ociosi paup̄tate alibi quoqz ita de scribitur. Et uestietur concissa & pannis om̄is sompniculos. Sine dubio em̄ nō mēbitur illo incorruptionis uestim̄to ornari. de q̄ apls p̄cepit. Induite uos dñm nr̄m ih̄m xp̄m. Et it̄m. Induta louca iusticie & caritatis. Et de quo & dñs ad isrl̄m loquit̄ ysh̄am. Exurge n̄m in diuere uestim̄tis gl̄e tue. Quisqz sompno ocū ut accidie sup̄atus. non industrie sue labore. s̄ in etie sue pannis opiri mahit. quos abscedēs de p̄f̄a plenitudine & corpe scripturātū. nō uestim̄tam gl̄e n̄ decous. s̄ ignōmosum excūsationis uelam̄ sine coaptant̄ uesam̄ie ignauie. Solēt em̄ hi qui sunt hac segnicia dissoluti. uolentes ope manū sustenari q̄ apls indefinēt̄ exercit̄ ut nobis exercere p̄cepit. quibuscumqz in re stimonīs scripturātū. quibz quoscumqz merie sue uelam̄ imponant. dicentes scriptum esse. Opamini nō cibum qui p̄it s̄ qui p̄manet i uitam et̄nam. Et meus cibus est ut faciam uoluntatē p̄ris mei. S̄ hec testimo ma panis quidam sunt. de solida ewangelice l̄conis plenitudine. & adh̄ assumit̄ ut contegant pocūs ignemina ociositatis ac uicandie sue n̄e qm̄ ut calefaciant & exornent nos illa p̄iosa ueste p̄f̄a qz iūrtutū qm̄ in p̄b̄is mulier illa sapiens que fortitudine & decore induta est. ut sibi ut m̄is suo fecisse describitur. De qua & consequent̄ n̄fertur. Fortitudine & decore induta est. & letata est in diebus nouissimis. de hoc in etie morbo rursus idem salomon ita commemorat. Hic m̄ch opantiū st̄nt̄ sunt sp̄ms. id̄ illis ac similibz incus. que apls in sup̄onibz de ocio pululare p̄fatus est. Et it̄m. Indesiderus est om̄is ociosus. De quibz apls amemorat̄ dicens. Et nullus aliquid desi dens. Et ad extremū. Multa em̄ mala docuit ociositas. Que euent

apls in hīs que sup̄a exposuim⁹ enūmāu⁹ dicens. Nūc
opantes s; curiose agentes. Huic quoq; uicio t̄būxit aliud? ut
opam detis. ut quieti sitis. Et deinde. ut uīa negocia agatis? ⁊
ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt? ⁊ nullū aliquid de
fideris. Quos ⁊ inordinatos ac rebelles notat. ab his studiosos
quosq; segregare p̄cipiens? ut t̄b trahatis nos inquit ab omī fr̄e
ambulante inordinate. ⁊ nō scdm traditōm qm̄ accepit a nobis
His itaq; exemplis p̄egiptum p̄res ostendit.

Nullomodo esse monachos ociosos. ac p̄cipue iuuenes sūnt? actū
cordis ⁊ p̄fectum paciē ⁊ hūilitatis sedulitate op̄is metientes? ⁊ nō
solum anlls quidq; ad usum uictus sui accipe paciuntur? s; ⁊ dela
borib; suis n̄ t̄m sup̄uenientes ac p̄grinos reficiūt fr̄es. uī ⁊ per
loca lybie que sititate ac fame laborant. inon ⁊ p̄cūratel. hīs
qui squalore carcerū contabescunt? immane confentes dīgunt alimo
nie uictusq; s̄bam? de fructu manūū suarū rōnabile ac uerū sac
ficiū dño tali oblatione se offerre credentes. Hinc est qd̄ in his regio
nib; nlla uidim⁹ monastia tanta fr̄atū celebrare fundata? quia n̄
opm̄ suoy facultatib; fulcunt. ut possint in eis ingiter p̄durare?
⁊ si eis s̄peditare quoq; ualeat sufficientia uict⁹ alius largita
te? uoluptas tam̄ ocii. ⁊ p̄uagatio cordis dūcti eos in loco p̄sentare n̄
patitur. Unde hoc est apud egiptum ab antiquis p̄tib; scā sententia?
opante monachū uno demone pulsari? ociosum uerō innumeris sp̄itibus

Deniq; abba paulus p̄batissimus p̄m̄ x E deuastari.
Cum in hēmo uastiore consistens que positioni nūcupatur? palmarū
fructib; ⁊ orto modico secur⁹ h̄ret alimōie sue uictusq; sufficientem
s̄bam. n̄ poss; aliq; aliud inde sustentaret op̄is exercē. eo qd̄ oppidis ut
habitaculi terra septem mansionib; ut eo amplius deserti illi segant. rē
habitation? p̄lūq; expectetur p̄ncedo uecture qm̄ ualē poss; p̄cūm op̄is
de sudan? collectis palmarū foliis cotidianū pensum uelut exinde sustē
randus asemetip̄o ingit exigebat. Cumq; ope totius anni antium eius
fuss; impletum? id qd̄ sollicita cura laborauerat. annis singulis ig
ne s̄p̄ito concremabat. Intantū probans sine ope manūū nec in
loco posse monachū p̄durare? n̄ ad p̄fctōis culmen aliqū cōscendere?
ut cum hoc fieri nequaquā necessitas uictus exiget pro sola purga
tione cordis ⁊ cogitationū soliditate ac p̄sentantia celle ut accidit

ipius victoria et expurgatione perficeret

21

Quoniam incipiens in hunc commorari abbatem moysi omnium sanctorum
fumo dixisse me egritudine accidere hesterno die grauius confectum.
non ab ea potuisse alias libari non ad altarem panem primum cucurissem.
ille. non te ait ab ea libasti. sed magis ei dediticium ac seditum prouisti.
Sicut enim ut desertorem te ac fugitiuum deinceps aduersarius impugna-
bit. quod de conflictu superatum primum an fugisse conspexit. nisi de cetero
commissa congressione. non desertione cetero ut sompni corpore ingruentes
actus eius ad horam euaporare malueris. sed calantia potius et conflictu
didicisti triumphare. Unde experimento probatum est accidere impugnationem non
declinando fugiendam sed resistendo superandam. *Incipit de spiritu cenodoxie.*

Septima nobis etiam est contra spiritum cenodoxie. qui nos uanam
sine manem gloriam possumus appellare. multiformem. uariam atque subilem.
ita ut quibuslibet perspicacissimis oculis. non dicam caueri sed prouideri deprehen-
dive uix possit. Non solum enim ut cetera uicia in pre carnali. sed et in spi-
rituali monachum pulsant. subtiliore se nequitia ingerens menti. ita ut qui
non potuerunt carnalibus uicis decipi. spiritualibus successibus actus saucien-
tur. Tantoque est periculosior ad conflictum. quanto ob sanctorum ad cauendum
omnium namque uiciorum manifestior aptiorque congressus est. et in uno quoque
eorum contradictione rigida confutatus. incertior in validior factus abscedit.
uictoremque suum derectus aduersarius demum infirmus acceptam
hic cum perelatione carnali pulsant mentem et sunt responsionis scu-
to repulsi. rursus ut quedam multiformis nequitia priori habitu
personae mutata. sed uirtutem speiem uictorem confodit et inigulare per-

Temperat

Et enim cetera uicia seu perurbationes
uniformes ac simplices esse noscunt. sed uero multiplex et multiformis. et
uaria undique bellatorum et ex omni parte uictori occurrens. Nam et in habi-
tu et in forma. in incessu. in uoce. in ope. in uigiliis. in ieiuniis. in oratione
in remotione. in lectione. in scientia. in tractatione. in obedientia. in humilitate. in
longanimitate militem christi militare conatur. et uelut quidam pericio-
sissimus scopulus tumentibus undis obiectus. inuisum ac miserabile nau-
fragium secundo nauigantibus uento. dum non cauet nec prouidetur imper-
tat. Itaque in regia uolentem incedere. per arma uisicie que adextreis
sunt et sinistris oportet apostolica disciplina transire per gloriam et ignobilitatem.
per famam et bonam famam. Et tanta cautione inter tumentes spirituum

nū fluctus gubernante discretione. & flante nobis spū dñi it̄ digere
 iūctis. ne dextra leuati si paululum deflectam. sciamus nos pūti
 ois mox cantibz illudendos. Ideoq; p sapienatissimū salomōne manem.
 Ne dñteris ad dextrā neq; ad sinistram. idē ne tibi deuotutibz blandi
 aris. & dextris succosibz ac spiritalibz exollaris. n̄ deflectens ad sinist
 ram mīte mīoz. scdm aplm glām tibi exes m tua confusione equitas
 Nam cui sū specie succincte uestis ac mīde cenodoxiam nō potuit dñ
 abolu gñare. p squalida & mīcula ac mīora conat mīre. Quem n̄
 potuit p honorem deicere. p hūilitatem supplantat. Quem scie & elo
 cutionis ornata nequeunt extolle grauitate tacturmutat elidit Si ie
 unet palam glā nūitatis pulsatur. Si illud ptempnede glē causa cō
 toxt. eodem mīto elationis obrundit. ne vane glē stagio maculatur.
 Orationes plixus sū frīn nūat celebrare spū. & qd eal latent exer
 ceat nūm q; habeat psciū facti. nō effugit aculeos nūitatis. .iii.

Pulcre seniores natam morbi hui in modis cepe bullbozq; describunt.
 que vno de conata regmine. alio rursus inueniuntur induta. totiesq;
 inueniuntur abrecta. quasciens sunt spoliata. In solitudine quoq; cūct
 oī mortalū consortia glē causa fugientem. psequi nō desistit. Quan
 toq; amplius vniūsum quis mīuit mūdū. tanto enim actius mīsectat.
 Alium qd patientissimū sit opm ac laboris. Alium qd ad obediendum pū
 pūssimū. Alium qd hūilitate cetōs pōndet conatur extolle. Alius scī
 entie. alius leonīs. alius uigliarū plixitate tptatur. Nec alias quē
 qm hic moribz. nisi suis mīuitur iūctibz sanciare. In his offendicla ten
 dens mīctus. in quibz uite stipendia conquiritur. Volentibz quippe ut
 pietatis ac pscōis incedere. nō alibi immūci mīdiantes. nisi i uia qua
 ambulans laqos deceptionis abscondunt. scdm illam bī dant fñam. In
 uia hac qua ambulabam absconderūt laqos mī. ut mī hac ipā scīz iūctū
 uia qua gradim. tendentes ad brauiū supne nocatōis. nris elati succ
 ellibus corruant. obligatisq; pedibz aīe nre concidam. cenadoxie la
 queis conpedita. Et ita fit ut qui adūsarū conflictu nō potuimus su
 parti. nū triumphū sū hūilitate nīcamur. Sen ēte qd est & aliud decep
 tionis genus ut excedentes cōinentie. ut nre possibilitatis modum.
 p seilantiā nri cursus mīfirmatū corpis mīcedente pdamus. .iiii.

Omnia vicia supata marcescunt. & deuota p singulos dies mīfirmā

ora reddunt. & ut loco ut tpe minuant atq; defuerit. seu ete ap-
 tius iuribus dissidentia ut cauent facilius ut uicant. Hoc v̄ delectum ac
 ul resurgit ad luctum. & cum putat extinctum sua morte uiuacius con-
 ualescit. Cetera gna uiciorum eos tam impugnare solent. quos in tamine supra
 uerunt. hoc v̄ suos uictores acus infectatur. quicquid fuit ualidius elhi
 tanto uehementius uictorie ipsius elatione congruitur. Et h̄ est status
 inimici usura ut militem & p̄p̄is faciat telis occumbere. q̄ hostilibz ar-
 mis supare nō potuit. Alia m̄dum uicia sicut dixim. & locorū bñficio cō-
 quiescunt. & matia p̄c̄i ut oportunitate eius & occasione stracta lentel
 cere solent & minui. Hoc v̄ aufigiente deserta penetrat. n̄ loco nouo exclu-
 di. nec extrinsecus matia stracta marcescit. Non em̄ aliunde qm̄ uirtu-
 tem eius quem impet successibz animat. Quedam & p̄cessu ip̄s ut p̄fa-
 ti sum̄ m̄dum molliunt atq; uanescent. hunc longeuitas n̄ fuit indulta
 solerti ac p̄udenti discretionē fundata. nō solum nō officit. uerū & ma-
 iora noue fomenta congregare uanitatē.

Postremo certe p̄turbationes a contrariis & uirtutibz dissidentel. & ex ap̄o
 tamqm̄ die clari bellantes & sup̄at facilius & cauent. Hec aū inserta
 lumbz & acie p̄mixta uelut in nocte cetera dimicans atrocius in op̄inatos
 decipit & incautos. Ita namq; ezechiam regem inde uirtum in om̄ibz con-
 firmate iusticie & sanctitatē scriptarū testimonio p̄robatum. post innum̄a
 intum̄ p̄conia. vno elationis relo legim̄ fuisse delectum. & qui it̄m̄tōm
 centū octoginta quinq; milium de exercitu alhyriorū anglo s̄ nocte uasante
 vna p̄ualunt impetare. uanitatē gl̄atione sup̄at. Cui ut p̄ream iurum
 tā p̄ximū cathalogum quem rep̄heare p̄longum est. hoc nūc dicam. Qui
 post interdū finitū uite mortisq; diem dñi fuit p̄ finitum. quidē annis
 uite metas excedere una oratione p̄merit. sole p̄decem gradus quos ad
 occasum tendens iam illustrat reuerente. Qui in lineas quas ab sc̄ssu ei
 umbra s̄ sequens occuparet. suo rursus reditu fugans duplicatū diē
 unius oibz contra fixas nature leges in audito miraclo p̄buit. Post tā
 incredibilia signa. post tam inmania docum̄ta iurum. qualis fuit successi-
 bz suis elisus. audi scripturā narrantem. Indiebus inquit illis ogo
 tant ezechias usq; ad mortem. & oratur dñm & exauduit eum.

regnum

dedit ei signum? uid scilicet quod legimus de solis datum esse redditu per
Isaiam prophetam in quarto libro regum. Sed non inquit secundum beneficia que ac-
cepit retribuunt ei quia eleuatum est cor eius? et facta est contra eum ira. et con-
uidam et iram. Humiliatusque est postea eo quod exaltatum esset cor eius? tam ipse
quam habitatores iherusalem. Videtur non uenit super eos ira domini in diebus ezechie.
Quam preciosus quam gratus elationis est moribus? tanta multitudine tanta uirtute
tanta fides atque deuotio que nam ipsam ac totius mundi leges immutare
meruerunt? uana elatione deperunt? ita ut uicinis uirtutibus suis. ac si nec
fuerint obliuioni traditis? immo domini confestim suscepissent? nisi eam resup-
ta humilitate placasset? ut qui de tam excessu multorum fastigio elatione impellente
decideret? non in perniciem rursum humilitatis gradus ad amissum culmen as-
cenderet. Vis alius quoque exemplum similes rursus percipere. VI

Ostias huius que commemorauimus regis actibus in omnibus ipse quoque scap-
tate testimonio collaudat? post ingentia uirtutum suarum preemia. post in-
numeros triumphos quos deuotionis ac fidei sue merito percipit? disce qualem
sit uane glorie elatione deiectus. Et egressum est inquit nomen eius propter quod
auxiliaretur ei dominus? et corroborasset illum. Et cum roboratus esset eleuatum est
cor eius inuictum suum? et neglexit dominum deum suum. Tertius alius exemplum
ruine grauissime. et conspicis duos uiros tam iustos tamque perfectos triumphis
suis atque uictoriis fuisse confectos. Unde uidetur quam precipue rerum secundarum
soleant esse successus? ita ut qui non potuerint aduersis frangi? proprio si in-
dictis finit actus elidant. Et qui in conflictu atque acie mortis euasere
distinctione? trophæis propriis triumphisque succubant. Ideo apostolus monet. Nolite
si inanis glorie cupidi. Et dominus phariseos castigans. quam inquit potestis cre-
dere uos que gloriam ab inuicem accipitis et gloriam que a solo deo est non uultis.
De his et beatus dauid? cum inuentione dicit. Non deus dissipauit ossa

Solent et incipientium mentes et eorum VII. Eorum qui hoc placent
qui nimis adhuc ut uirtute animi ut scientia perfecti sunt? aut propter sonum uocis
extollit? quod scilicet modulatus psallant? aut quod sint ut exestis caribus ut cor-
porum ianitores? aut quod penes diuites ac nobiles habeant? ut quod militiam
honoresque contempnunt. Interdum et dignitates et opes que forte ne apprehen-
di quidem aliqui potuissent? per suadum quendam per facile fuisse ad epturum.
si per sonitum in seculo. Una spe et demeritis inflans eum? et de his que nunquam
possedit uelut qui ea contempsit gloria uanitatis extollens VIII.

Donnuracqm v clericat' gradum & desiderium p'spiterii ut dy
aconat' imitetur. q' si ul' invitatus fuisset ad episcopu' tanta expleu
rum sanctitate ac rigore depingit. ut quoq' sacerdotibz p'bere po
tuit sanctitatis exempla. Deinde multos no solum consiliorum
forma. veru' & doctrina sua smoneq' lucraturu'. *Facit & insolitu*
dine ut in cella commorante clu'soz domos ac monastia mente atq' a'to
circuire. & plurimoz p'sulationes s'c' incitantio ymaginarie exhortatois

Agitur itaq' infelix a'ta tali uanitate. *ix.* *E*ad querere.
uel p'fundissimo sapore delusa. ut p'teriq' h'modi cogitationum
illecta co'suetudine dulcedine. & his op'pleta simulachris. ne p'sentes q'
dem actus ut fr'es naloat contem'plari. dum his que cogitationum puaga
tione uigilans sompniatur. delatatur in h'rere quasi veris. *x.*

Memini cu'dam semis cu' in h'emo cythi comoraretur. qui cum ad cellam
cu'dam fr'is gra' uisitationis adueniens ostio p'ximassz. audissetq' eum
quidam obmurmurante intrinsec'. paululum s'c' s'itit. cognosce' uolens q'd
nam descripturis legeret. ut sicut e' mortis opans memorie' recenseret. Cu'q'
p'ximissz explorator aure diligens appliata curiosius auscultaret. ita eu'
rexit hui' spe' impugnatione pellectum. ut in ecclia se face' crederet exhor
tationu' plebi sermonem. Cumq' s'c' s'istens senex audisset eum finisse tracta
tum. & mutato rursus officio. celebrare uel dyaconu' chatecunus missam.
tunc demu' pulsauit ostiu'. *Q*ui egressus occurrentisq' seni ueruatione solita.
introducensq' eum. qua' olim uenerit cogitationu' suaz co'scientia remorden
te p'quirat. ne scilz diutius ad ostium stans i'uriat' p'tulisset. *I*ocularite'
senex. gruteq' respondit. *M*odo inuens ueni. quando tu missam cathedr

Hec idcirco inferere huic opusculo. *xi.* *E*minis celebrasti
necessariu' duxi. ut de impugnationu' ui atq' ordine uitioy quibz misa
bilis anima lacatur. no solum ratione. sz exemplis & instructi. ad deuitan
dos laqueos & multiplices decipulas i' m'ia cautiorel esse possumus. Ita naq'
indifferet hec ab egyptiis p'ribz p'ferunt in mediu'. ut o'mium uitioy et'antia
ut illa que pacunt. ut passuri sunt iuniores. relatione sua tamq'm qui

adhuc ea sustineant apud eos detegant atque denudent. Quo exponentibus
 eis illusiones omnium passionum. quicunque incipientium sunt. ac fertientium spiritu.
 colluctationum suarum archana cognoscant. et ea tamquam in speculo contemplantes
 et causas virtutum quibus pulsantur et remedia doceant. Futurorum quoque etiam
 in congressibus antequam veniant eruditi. qualiter periculis et occurrere eis. ut eis
 fugere debeant instruantur. ut solent prudissimi medicorum non solum mederi
 presentibus morbis. verum et futuris praevidere sagaci occurrere. eosque praecipitis ut potui
 his salutaribus pervenire. Ita huius quoque utilissimi avarum medici. eiusdem utilitatis
 ames cordium spirituali collatione vel quodam celesti antidoto praenecantes. in
 virtutum mentibus non parum adolescent. apientes eis et causas imminuentium pa
 sionum. et remedia sanctorum. Quia propter hoc antiquus permanens nunc usque finis.
 qui proferre sine nostra perfusione non potest. qui non germanam virtutem. non enim manus e
 uadere potuit. Omnimodis monachum fugere debet episcopos et mulieres. nent enim
 sunt eum qui semel sue familiaritati demeruit. ut quiescente ultimus opam da
 re. ut diuine theoriae per sanctum verum intuitum. praeclaris oculis inherere. Ideoque
 athleta christi qui verum ac spiritalem agonem legitime delectare desiderat. hanc
 inlaesam natiuitatem beatam omnimodis impare festinet. Quam nobis ex
 omni parte vel multiplicem nequitiam occurrentem. tali remedio potius ena
 de. ut cogitantes illud dauidicum eloquium. Dominus dissipabit ossa eorum qui hoc placeat. c.
 primum nichil proposito uanitatis et manus glorie capiende. gratia nosmetipsos facere
 permittant. deinde ea que bono initio fecimus obliuione simili custodire
 nitantur. ne omnes laborum nostrorum fructus post irrepens cenodoxie morbus euacuet.
 Quidquid et in consuetudine suam minime communis usus recipit ut exerceat
 omni studio. ut iactantiae deditum declinetur. et ea que nos possunt in
 cetos notabiles redeat. ac ueluti solis facientibus laus apud homines sit con
 querenda nitentur. His enim vel maxime indicium cenodoxie letale contagium no
 bis inherere monstrabit. Quod facillime potius effugere. si consideramus non
 solum fructus laborum nostrorum nos penitus amissuros. quoscunque cenodoxie pro
 pposito fecimus. et reos manuum criminis factos eterna supplicia ueluti sac
 legos volumus. utpote qui ad iniuriam dei apud quod eius obtemperanti nos oportet
 tunc agere. hominum gratiam malum exercere. ab eo qui occultorum est peritus. ho
 mines de. et gloriam mundi. glorie dei praeiudicium conuicti. *Incipit de spiritu superbie.*

Octauum quod et extremum aduersus spiritum superbie nobis examen est. qui mor
 bus licet ultimus sit in conflictu virtutum. atque in ordine ponatur extremus.

origine tam & tpe pmius est. tenuissima & superioribz cunctis immanior bestia.
perfectos maxime reptans. & pmodum iam positos in consumatione vici
tuni morsu ditione depascens. Cui duo sunt gna. unū hoc qd diximus spi
tales sumosqz pulsare. alius qd & incipientes carnalesqz cōplectitur. Et
licet utriusqz supbie genus. tam mdtū qm in homines noxia inflet elatio.
tam illd pmiū specialit̃ refertur ad dñm. scdm ad homines p̃rie p̃rmet. Cui
originem ac remedia in postionibz libelli hui donante deo inquitum possu
mus exequam. n̄c de illo p̃ore quo p̃fata sum p̃fectos p̃cipue t̃p̃rari po
ssum nobis est pauca distere.

Capm . 4 .

Dilluū est aliud viciū qd ita om̃s alias virtutes exhauriat. cūctaqz iusti
cia & s̃tate hominē spoliēt ac dondet. ut supbie malum. Tamqm ge
nialis quidam ac pestifer morbus nō vniū mēbrū p̃rēde eius debilitare
contentus. s̃ solidam corpus locali corūpit exicio. & m̃tūm iam fasti
gio collocatos. grāuissima rīna deicere ac trucidare conatur. Omne nāqz
viciū suis est t̃m̃is ac fine contentū. & licet p̃stet alias quoqz virtutes.
contra vnam tam p̃ncipalit̃ tendit. eamqz specialit̃ opp̃mit & impūgnat.
Et ut hoc ip̃m qd dixim̃ clarius possit intelligi. castit̃margia id ē appeti
tus neutris. seu concupiscētia gula p̃ante rigorem corūpit. castit̃atē
libido p̃staminat. Ita paciētia uastat. ut nō tūqm vni quis deditus vi
cio. aliis virtutibz non penitus destituatur. s̃ illa tū virtute t̃rincata. q̃
diuiso emulo sibi vicio repugnante succūbit. reliquas possit ut ex parte re
tinere. Hec ṽ cum infelicem possedit̃ mentem. ut quidam tenuissim̃ tyranñ
s̃blimissima capta arte. virtutem vniūsam funditus ciuitatē diruit atqz t̃b
ūat. Excelsa quondam sanctit̃atis mem̃a viciōz solo coequans atqz p̃miscens
nullam demiceps ymaginem lib̃tatis aīe sibi t̃b̃dite sup̃ esse concedit. Quan
toqz cepit ditorem. tanto grāuiori seruitutis iugo t̃b̃ditum. vniūsis virtutū
facultatibz crudelissima dep̃datione nudabit. Et ut grāuissimā tyrannidis
eius potentiam cognoscamus. ang̃lm̃ illum qui p̃uinitate splendoris ac
decoris sui lucifer nūcupatus ē. nullo alio qm hoc vicio deiectum celi
iuenim̃. & ex illa beata s̃blimiqz angloz statione telo supbie militatum. &
& ad inferna fuisse collapsim̃. Si igitur tantā virtutem. tantę potentię p̃
rogatua decoratā. una elatio cordis potuit de celestibz ad t̃rena deuoluere.
qua nos ob seruantiā carnis fragilitatem circūdatos carē oporteat. ip̃ius

ruine magnitudo demonstrat. Quemadmodum v huius morbi nunc
punctuosissimum deventum insitum potimus. si ruine ipsius causas atque
originem persequamur. Fluctuant enim cuncti languor in remedia poterant
maius naturam exhibere. nisi per inquisitionem sagaci origines earum
investigantur et cause. Hic namque indutus divina claritate et in certis
iunctis supernas conditoris largitate persurgens. splendorem sapientie et unum
tunc pulchritudinem qua ornabatur gratia creatoris. nature sue potentia.
in munificentie illius beneficio se credidit optinere. et ob hoc datus tamquam
qui ad presentiam puritatis huius divini non eget auxilio. deo se similem
iudicavit. utpote qui nulli indigeret quod admodum deus. sibi seque arbitrii
facultate perfusus. per illam credens affluere sibi omnia subpedicare.
quod ad confirmationem iurum. ut per hunc iurum summe virtutis perveniret.
habet ei sola cogitatio facta rimata est. Ob quam desertus adeo quo se credidit
non egere. instabilis repente ac mirabilis effectus. et infirmitatem
per nature persensit. et beatitudinem qua dei munere fruebatur amisit. Et
quod dilexit liba percipitatoribus quibus dixit in celum conscendamus. et linguam
dolosam que ut de se dixit. eis similis altissimo. ut de adam et eua. etiam sic
dicit. propterea deus destituit illum in finem. enellit eum et emigravit de tabernaculo.
et radicem eius de terra muerunt. Tunc rimata eius videntes iusti timebunt. et fr
eum ridebunt. dicentes quod et ad hos qui se sine protectione auxilioque dei. summi
bonum perficere posse confidunt. instillime digentur. Ecce homo qui non posuit
dominum adiutorem suum. sed speravit in multitudinem divitiarum suarum. et prevaluit in va
nitate sua. Hec et prima ruine causa. et origo principalis morbi. Quia rursus
per illum qui fuerat ase delectus. mychaplasmus spiritus infirmitates omnium iniquorum
et malis committit. Dum enim gloriatur de divitiis. arbitrii libertate et industria
sua credit se posse conquerere. et illam perdidit quam adeptus fuerat gratia conditoris.
namque exemplis ac testimoniis scripturarum manifestissime probatur superbie **Cap. m.**
labem cum sit postea in ordine conflictum. origine tamen anteriorem esse
omniumque peccatorum et criminum esse principium. nec sicut certa iniqua solum. etiam
virtutem sibi id est humilitatem tantum extinguere. verum et cunctarum simul inempti
cem esse iurum. Hec mediocres tamen parvosque depravare. sed maxime infortu
dinis culmine consistentes. Ita enim de hoc spiritu propheta commemorat. Et ecce ad
elce. Ideoque beatus deus licet tanta circumspectione cordis sui custodiret archana.
ut ad eum qui secreta sue scientie non latebant audient perclamaret. Dne non

est exaltatum cor meum neque elati sunt oculi mei. Neque ambulavi in magnis.
neque in mirabilibus super me. nisi humiliter sentiebam. Et iterum. Non habitabo
in medio domus mee faciens superbiam. Sciens tamen quoniam sit difficilis et
perfectus ista custodia. non de sua tamen presumpsit industria. et orans dominum in
plorat auxilium. ut humiliter minui velim possit insauia euadere dicens.
Non ueniat in pes superbie. Pauens ac metuens ne in illud incidat quod
dicit desuperbis. Dens superbis aduersatur. Et iterum. Immundus est apud deum omnis

Quantum est malum superbie. Et qui exaltat cor suum.
ut non angelum non alias uirtutes sibi tribuas. et ipsum deum aduersarium
habeat. Notandum siquidem est quod nequaquam dixit super his qui ceteris
sunt maioris inuolunt quod habeant sibi dominum resistentem. id est castumargis. for
nicariis. iracundis. seu filargitis. aduersatur. sed solis superbis. Iua namque
maia ut inuicemque delinquentium tamen retorquent. ut in suos principes.
id est in alios homines uident ad mitti. Hec uero proprie pringit ad dominum. et idcirco
eum specialiter digna est habere contrarium. Ideoque uniuersis doctor et medicus
dens. causam principumque morborum superbiem esse agnoscens. contrariis sana
re contraria percutiunt. ut ea scilicet que per superbiem corruerunt. per humilitatem
resurgerent. Iue namque dicit. In celum conscendam. Hic dicit. Humiliata in
terra anima mea. Iue dicit. Ego similis altissimo. Hic cum informa dei esset exina
mutt semetipsum formam sui accipiens. humiliaturque se factus obediens usque
ad mortem. Iue dicit. super astra celi exaltabo solium meum. iste dicit. Discite a
me. quia mitis sum et humilis corde. Iue dicit. Nescio deum et uel non domino.
iste dicit. Si dixero. quia non noui eum. ero similis uobis in dicit. et noui eum.
et mandata eius seruo. Iue dicit. Mea sunt flumina. et ego feci ea. Iste dicit.
Non possum ego facere amicum quidquam. sed pro meo in me manens ipse facit
opera. Iue dicit. Mea sunt omnia regna mundi et gloria eorum. et cum uoluero do ea.
Iste cum diues esset pauper effectus est. ut eius inopia nos diuites redderetur. Iue
dicit. Sicut colligunt omnia que delicta sunt. sic uniuersam terram ego congregaui.
et non fuit qui amoueret penam. et aperiret os et ganniret. Iste dicit.
Similis factus sum pellicano solitario. in gilaui et feci sum sicut passus
solitarius in recto. Iue dicit. Exsiccam uestigia pedum meorum omnes riuos aggre
ram. hic dicit. Numquam non possum rogare preterit meum et exhibebit in
plus quam duodecim legiones angelorum. Si principalis ruine causam. et salu
tis nostre fundamenta perperamus. aquo et qualiter ut ista iactata sint. ut

illa emiserunt. quēadmodū denotare tam artem mortem superbie debe-
amus. ut illius ruina. ut huius doceam exemplo. Itaque hūc nequissimi-
spē laqueum talitē potius euadē. si in singulis quibz sentimus nos vir-
tutibz p̄fuisse. illud aplicū diximus. Non ego. s; grā dei mecum. & grā
dei sum id qd sum. & deniq; ēē qui opatur in nobis. & uelle & p̄ficere.
p̄ sua bona uoluntate. Dicente & ipso auctore salutis nr̄e. Qui manet in
me & ego in illo. hic fert fructum multū. quia sine me nichil potestis fa-
cē. & nisi quia dñs edificauit domū. in vanū laborauerūt qui edificant
eam. Nisi dñs custodierit ciuitatē. frustra uigilant qui custodit eam.
& uanū uobis est ante lucem surgē. quia nō est uolentis neq; currentis.
s; misēntis dei. Nullus namq; quāuis fūctis & cupientis. tam idonea
pōt uoluntas ēē ut cursus. ut carne spū repugnante circūdat. uale-
at tantū p̄fōnis p̄mū. & palmam integritatis ac p̄tatis attingere. nisi
fuit diuina misēratione p̄fectus. qd magnopere multo & ad qd currit puenire
mēatur. Omne enī datum bonū. & donū p̄fectum desursum ē. descendens
ap̄re liminū. Quid enī habes qd non accepisti. Quid si accepisti. qd

Si enim ul' illum lationem — **E** glari quasi nō accepisti.
ob uiam confessionem introductum in paradysum recedem. intelligim
enim nō cursus sui mēto. tantā beatitudinē consecuti. s; dono dei misē-
tis indemptum. vel remissionē datur regis. duo tam grāua. tamq; imma-
crimā. vno penitudinis sermone deleta. nec hic indebim ad indulgentiā
tanti criminis obtinendam. laboris equipasse mēta. s; dei grām fuisse. habu
Qui in iē penitudinis occasione p̄cepta. tantā p̄ccōy mātiam. s; unius h
bi plena confessione consipit. Principiū quoq; discurrentes uocationis ac
salutis hūane. qua nō ex nobis. nec ex opibz nr̄is sedm aplm. s; dono dei fi-
mus grāq; saluari. liquido potius adūtere q̄admodum p̄fōnis summa
non uolentis neq; currentis s; misēntis sit dei. qui nequaquā labor ut
cursus nr̄i mēto compensare. uictor nos facit ēē uictores. nec equipante
nr̄e uoluntatis industria. tam arduū integritatis culmen s; uigata. q̄
unumur carne constendere. Nulla siquidem corpis huius afflictio. nullaq;
cordis contēctio. ad capeſſendam nr̄ā illam m̄tionis hōis castitatem possit
esse condigna. ut tantam p̄tatis uirtutem anglis solis ingentiā celiq;
inacclā. nudo hūano labore. idz sine adiutoria dei ualeat optinē. q̄
totius boni effectus ab illius p̄fuit grā. qui tantam penitatem

beatitudinis & immensitatem gl'ie exigue. uoluntati breuius ac p'uo
cursui n'ro insup'licata largitate donauit. .vi.

Omnis enim longeuitas uite p'sentis cum ad illam fute gl'ie phen
mitatem resperis euanescat. & dolores cuncti & temptatione illius i
nse magnitudinis beatitudinis effugantur. atq; ut fumus ad nichil ex
renuati liquescunt. & nasqm ut familia oparent. Quia p'p' iam tepus
& ut ipis quibz tradimus uerbis p'm suam p'ferant. eoz scilz qui uiam
p'f'ctis & qualitatem eius non u'boy iactantia dep'mxerunt. sz potius
recto ope ac iustice spe possidentes. expimentis eam p'p'is & exemplis
tissimis tradiderunt. Aut em ad putum no posse quempiam carnalibz
mens emudari. n' unumq'm laborem suum atq; conatu ad tantu p'fecti
onis finem intellexit non posse suffice. nec eam n' dei mis'atione & ad
iutorio comprehendit non tam tridentis institutione. qm affectu atq; iustice
& expimentis p'p'is etudinis agnoscat. Ad capeffenda namq; tam ingui
fica tamq; p'cella puritatis & integritatis p'mia. quantisq; ieiunioy. uigi
liarum. leomis. solitudinis. ac remouomis labor fuit impensibz. condignus
ee non potit. qui hec industrie sue m'ito ut sudor obtineat. Nunquam
em diuinu mun' labor p'p'ius. humanane indulta compensant. nisi desideranti
diuina fuit mis'atione concessum. .vii.

Nec hoc dico ut humanos conatus euacuans. ab industria & laboris intentione
reuocare quemqm contendam. sz plane constantissime non nra sz senioy sen
tentia defino. p'fectionem quidem sine is o'mino capi non posse. his au' solis
sine gra dei posse eam anemine osuam. ut em dicimus conatus humanos app
hendere eam p'f'ctos non posse sine adiutorio dei. ita p'miamus laborantibz tam
ac desidantibz miam dei gramq; conferri. Et ut ubis apli loquar. uolentibz & cur
rentibz impari. scdm illud qd & m'psalms octogesimo octauo exp'sona dei canitur.
Posui adiutoriu impotente. & exaltavi eum de plebe m'a. dicimus em scdm salua
toris smam. dari quidem petentibz. ap'ri pulsantibz. & aquentibz inueniri. sz pe
titionem & inquisitionem. & pulsationem. nram no esse condignam. nisi m'a dei id qd
petunt dederit. ut ap'it cu pulsant. ut illud qd quimus fecit inueniri. Presto est
naq; occasione sibi tmm anobis bone uoluntatis. oblata. ad hec omnia cosenda.
Amplius em ille qm nos. p'f'ctionem salutemq; nram desidat & exp'at. Et miran
tum beatu dant p'uentu sui op'is ac laboris tantu p'p'ia industria nouit no po
sse obtineri. ut adno p'ueri directionem suoy op'm iterata p'ce deposceret dicens. .viii.

Q opa manuum nram digne sup nos. ⁊ apud manum mry digne. Q rursu.
Confirmat de hoc qd opatus es m nobis. Idq si aduam consumatōm uitam
nolum⁹ effectū ⁊ ope puenire. Aliis debemus adquiescere magistris ac
dncibz qui hanc non vaniloqua disputatione sompnamus. s; re atq expi
mentis apprehendunt. nos quoq docere ac dirigere ad eam similr possunt. ⁊
mam qadmodum pueniam⁹ ad eam tūstimo tūstare demonstrare. Quq
ad hanc fidē se potius puenisse. qm labor mro testabant. quibz ⁊ hoc pū
cipuū suū cordis adquisita puritas confēbat. ut magis magisq se depm p
catis agnoscerent. Tanta namq in eis delictorū compūctio p dies singulos
angebatur. quanta pūtas animi pfectus. traherentq iugit mamo cordis
suspensio. eo qd semetipos sentirent nequaquā posse delictorū neuos ac
maculas deuitare. que eis pmultiplices cogitationū minutias inuerebant.
Et idcirco future uite stipendia n apm sperare se mro. s; mīa dñi pcla
mabant. Nichil sibi de tanta circūspectioe cordis aliorū comparatione donan
tes. quippe qui hanc ipām nō sue mduisse s; diuine grē ascribebant. Nec
blandientes s; de mīorū ac tepidorū negligentia. s; contēplatione potius illoz
quos nē pctō carere. atq in regno celoz etūa iam bitudine pfrui nonant
hūilitatem ppetuam conqreabant. atq ita considatione hac ⁊ elationis
rūmā pū declinabant. ⁊ quo credent ut qd doleat semp inuenebant.
Intelligentes semetipos ad illam pūratem cordis qm cupiūt ob sistente cir
gūm scdm traditiones . . . viij. . . Tūc sarrina puenire nō posse.
⁊ institutiones eoz sic ad eam festinare debemus. ieiuniis. uigiliis.
orationibz. cōtentione cordis ⁊ corpis opam dantes. ne hec omīa morbo
hoc instante nauians. nō solum namq ipām pfectionem oportet crede
industria nos ut labore mro possidere nō posse. s; ne hec ipa quidem
que illius exerceamus obtentu. idz labores conatusq nros. ac studia sine
diuine ptectionis auxilio. inspirationisq ⁊ castigatiōis. atq exhortatio
nis grā. posse pficere. qm salz cordibus nris. ut p alium solet ut psem
ipm nos mīans clementer mfundere. **Jonum.**
Astremo mstruat auctor salutis nre quid nos oporteat m singulis pbsq

que gimus nō modo sentire? s; & p̄firi. Non possum ego inquit ame-
ipo face quidquā. p̄i aū mme manens ipe facit opa. Iue ex p̄sona hōis
assūpti dico. nichil asemetipso posse se facere? & nos cūis & tū in
his que ad n̄rā salutem p̄uē arbutam nos adiutorio dñi nō egere.
discam naq; & nos p̄singla n̄ra siml infirmitate. & illius adiutoria sen-
tentes. cotidie p̄clamare cum sanctis. Impulsus n̄sanis sum ut caderē.
& dñs suscepit me. Fortitudo n̄ra & laus dñi? & factū est in salutem.
Et nisi q; dñs adiunxit me? paulom̄ habitauit m̄stio aīa n̄ra. Si di-
cebam mortis est pes meus? n̄la ma dñe adiuuabat me. Scdm̄ multitudi-
nem dolor meorū in corde mō. consolationes tue lenificauerūt aīam meā.
Videntes & cor n̄rū in timore dñi & p̄cia roborari. dicam. Et factū
est dñs firmitatū meū. & eduxit me in latitudinem. Sciētiā quoq; apm̄
p̄fectu intelligentes nobis augeri. dicam. O nomam tu illūas lucēnam
meā dñe. deus n̄rō illūa tenebras meas. O nō me eripiar aīptan-
one? & mō mō transgredior murū. De m̄ sentientes nosmetip̄os forti-
tudinem p̄p̄tate solante nos conquisisse. & in semita iūitūm facilius ac
sine labore dirigere. dicam. Dñs qui p̄auxisti me iūite ad bellum? & po-
sisti in maceram viam meam? qui p̄fecisti pedes n̄ros tamq; cūor? q;
sup̄ excelsa stans me. qui doces manus meas ad plūm. Consecuti & dis-
cretionem qua roborati possumus ad iūsanos n̄ros elidere? p̄clamem̄ ad dñm.
Disciplina tua correxit me in finem? & disciplina tua ip̄a me docebit. Dila-
tasti ḡllus n̄ros s̄b̄is me? & nō sunt infirmata uestigia mea. Et quia
talit̄ sum roboratus? sciētia tua atq; iūite? infām confident̄ ea que
secum? & dicam. P̄sequor inimicos n̄ros & comprehendam illos? & nō oī
tar dñm deficient. Continū illos n̄ poterunt stare? cadent s̄b̄ pedes n̄ros.
Rursus infirmant n̄rē memores. n̄ posse nos tam aēbos maiorū ho-
stes singuli carnie circūdatos. sine illius adiutorio superare? dicamus. In-
te inimicos n̄ros uentilabimus coram? & in noīe n̄ro spernem̄ in surge-
tes in nobis. Non em̄ in arcu n̄ro spabo? & gladius meus n̄ saluabit
me. Tu em̄ saluasti nos de affligentib; nos? & odientes nos cōfudisti.

*S*ed et percontasti me utique ad bellum. subplantasti omnes insurgentes in
 me ibitus me. et munitos meos dedisti in dorsum. et odientes me confundisti.
*S*ed non armis nostris posse nos vincere cogitantes? dicamus. Apphende arma
 et scutum. et exurge in adiutorium michi. Effunde frumentum et conculce
 aduersus eos qui persequuntur me. dic autem salus mea ego sum. Et posuisti ar
 cum eternum brachia tua. et dedisti in protectionem salutis tue. quia non
 preces nostras in gladio suo possederunt terram. et brachium tuum et illuminatio uult
 us tuus quoniam complacuit mihi. *P*ostremo uniuersa beneficia eius cum gratia
 actione mente sollicita perlustantes. super his omnibus quod ut perueniamus
 mus. ut illuminationem scientie ut disciplinam discretionis ab eo consecuti
 sumus. ut quod sumus nos armis instruat. et uirtutis cingulo muniat.
 ut quod munitos nostrorum nobis prebeat dorsum. et ibitus uirtutem muniat
 di eos ut puluinem. ante faciem uentis. intimo cordis affectu clamemus
 ad eum. Diligam te domine iustus salutis mee. dominus firmamentum meum
 et refugium meum et liberator meus. deus meus adiutor meus. et spe
 lo meum. protector meus et cornu salutis mee. et susceptor meus.
*L*audans inuocabo dominum. et ab inimicis meis saluus ero. Non salu
 phis ei gratias referentes. quod ut rationabiles nos condidit. ut liberi arbitrii
 potestatem donauit. ut baptismi largitus est gratiam. ut scientiam legis
 adiutorumque concessit. Sed et per his que organa nos cotidiana eius prouide
 tia conferunt. Quod scilicet aduersariorum nos insidiis liberat. quod cooperatur no
 bis ut carnis uicia superare possimus. quod apiculis et nos ignorantes pregit.
 quod alaphis peccata amittit. quod inuariat nos et illuminat. ut ipsi adiutorium nostrum
 quod non aliud quidam interpretari uolunt. quam legem intelligere et agnoscere
 ualeamus. Quod per negligentius delictis que nostris eius inspiratione latent
 compungunt. quod dignatione eius miseratione saluberrime castigant. quod ab eo non
 nunquam et in uita ualiamus ad salutem. Postremo quia ipsum liberum arbitrium
 nostrum quod perclunus fertur ad uicia. ad meliorem frugem digne. et ad uirtutum
 nam instigationis sue miserationis contorquet. *Decimum.*

Hec est pietas humilis erga dominum. hec est antiquorum patrum sinceram fides

que prius successores eorum uera nunc usque perdurat. cui fidei acutius apostoli
ce que sepe numero per eos manifestata sunt. non solum apud nos. sed apud et
infideles et in credulos indubitatum testimonium reddunt. Quia simplici per
catos fidem corde simplici retinentes. non eam syllogisticis dyalecticis et tithiana
facundia spiritus sapere nudent. sed experimento uite sinceris atque pristinis. corre
ctione quoque uirorum. et ut ueritas diximus. in ipsa perfectionis melle natura. ocula
ris indicio deprehendunt. Sine qua non pietas uidetur. nec uirorum pergratio. nec
emendatio morum. non uirtutum summario potest apprehendi. **Capitulum XII**

Dum quendam de fratrum numero. quem uirum minime scissem. Siquidem per
hoc ordinis mei gradu se passus est pergruati. qui perbatissimo cum sentu incho
catus semetipsum grauissimo confessus est impugnat. Nam contra usum nature
desiderio paciendi magis quam in feceri ignominiam. intollabili actu libidinis ure
batur. Tunc illum ut spiritalem uetumque medicum. interiori causam morbi huius
et originem peridisset. gemitu suspirans. nequaquam ait. tam nequa spiritum tradi
ta deus permissit. non aliquid blasphemias in eum. Quia ille contra confessum per
adit ad pedes eius mirum. summaque admiratione percussus. tamquam deus alienus ar
chana sui preteritis patefacta. confessus est in dei filium se cogitatione impia blasphe
mare. Unde perspicuum est eum qui superbie spiritum possidet. ut qui in deum blasphem
exultat. tamquam qui irroget illi iniuriam. a quo peritatis spanda sunt dona. perfectionis

Integritate priuari. et sanctificationem castimonie non mereri. **XIII**
legimus tale aliquid in apocalypsenon libro. Iosab enim rex iuda septem annorum
ab ioiade pontifice ascitus in regnum. atque in omnibus quo aduixit memorat ponti
fex testimonio scripturę laudatus est. De qua post obitum ioiade audi quid scrip
tura commemorat. et quemadmodum elatus superbia ignominiose fuit traditus passi
oni. Postquam autem obiit ioiada. ingressi sunt principes iuda. et adorauerunt regem.
Qui delinquit obsequiis eorum acquieuit. et deliquerunt deum dei patris sui templum. sin
cerumque lucis et scalpulis. Et facta in contra iudam et iherusalem. propter hoc peccatum. Lo
post pauca. Cumque euolutus esset annus ascendit contra exercitus syrie. uenitque in iudam
et iherusalem. et interfecit cunctos principes ipsius. atque uniuersam perdam miserunt regi damascum
Et tunc cum permodicus uenisset numerus syriorum tradidit deus in manibus eorum infinitam
multitudinem. eo quod reliquerunt deum deum patris sui. In iosab quoque ignominio
sa exercere iudicia. et abeuntel dimiserunt eum in languoribus magnis. Hides

quā flagitiosius ac sordidius passionibus traditur in eam superbia. Quia enim elata
arrogantia ut dicitur se passus est adorari. tractatus secundum apostolum in passionibus igitur
nominis et in rebus sensum ut patitur ea que non meretur. et quia
dicente scriptura in mundum est ante dominum omnis qui exaltat cor. similis iste qui
tumida elatione inflatus est turpissime et fustigatus traditur deludendus.
ut humiliatus taliter sentiat semetipsum esse vel inmundicia carnis et eo
scientia impure passionis inmundum. quod animi sui noluerat elatione
sentire. ut carnis ignominioso stagio patefaceret inmundiciam cordis eius
oculam. quam superbie malo attraxerat. ac manifesta pollutione corporis sui
baretur impurus. qui per elationem spiritus sancti se non sentiebat inmundum. Quibus
manifeste probatur omnis animam que superbie fuit tumore possessa. in carnali
bus fixis. id est nequitiis spiritualibus traditur. eamque passionibus carnis innotuit. ut sal
tem mens humiliata tremat. inmundam se carnaliter polluta agnoscat. que repore
mentis erecta. inmundam se in conspectu dei per elationem cordis effcā intelligi
gere ante non potuit. Quo vel sic humiliatus quis apostolico repore discedat. et
ignominia carnalium passionum delectus. atque assuetus. ad spiritalem ferriorem de
cepit semetipsum conferte festinet. Evidenter itaque demonstrat non posse per quam
perfectiōis finem ac pietatis attingere. nisi per humilitatem uiam quam primus scribas
reddens. deo quoque impenetrabilibus cordis exhibeat. credens sine preceione eius
atque auxilio. per singula sibi monita delato. perfectiōem quam cupit. et ad quam magis
nape currit. se penitus obtinere non posse. - Capitulum. xij.

Hoc usque superbiam qua diximus perfectos quosque pulsari. quantum tenuitas in
genui nostri preualuit. donante deo dixisse sufficiat. Quod super hoc genus non
multis agniti sunt exptum est. quod non plures student perfectam cordis apprehendere
pietatem. non ad hos plures gradus ualeant peruenire. non precedentium maiorum quorum
in singulis libellis uiam perit. remediaque premissa. parant ulla peragere. et
illos solummodo pulsare solus qui de uictis superioribus mens iam permodum sum
in uictum culmine collocati. Quos quia lapsu carnali subtilissimo hostis super
re non quirit. spiritali ruina deicere ac subplantare conatur. per hanc illos vi
uis ueterum stipendiorum multis. multo labore questus. spoliare contendens.
Ceterum nos qui adhuc tremis sumus passionibus involuti. nequaquam hoc modo

temptare dignatur et transire ut ita dicitur carnali elatione subleuetur.
 Deinde de hac quoque qua maxime nos seu nostre mensure homines. ac pa-
 pae iuniorum ut maxime mentes periclitari solent. necessarium res se
 eundem promissionem nostram pauca de promerere. **Capitulum xiii**

Hoc igitur qui dicitur carnalis superbia. cum tepido ac male arrepto renu-
 niationis principio in monachi descendit mentem. de primo ac solari eum
 rumore ad uiam xpi humilitatem descendere non permittens. primum inobedi-
 entem eum reddit. et aliam deinde mentem atque affabilem. esse non patitur.
 Equalem quoque fratribus fieri communemque non patitur. non secundum dei ac saluatoris
 nostri mandatum. spoliari tremis opibus nudarique concedit. Et cum renun-
 ciationis nihil aliud sit nisi mortificationis et crucis indicium. nec ualeat aliis inchoare
 vel consurgere timidum. quia ut se non solum actibus huius mundi spualiter cotidie
 credat esse mortuum. Contumacia facit eum utram spem longeuam. infirmita-
 tem prout ei plures et multas. confusionem quoque mentis ac pudorem.
 si indus effusus alienis et non propriis facultatibus cepit sustentari. et suadet et mi-
 ro esse melius uictum indumentumque sibi sua potius quam aliena sibi ministrari.
 Sed et aliud scilicet quod quomodocumque dicitur sit talis habitudine ac tempore cordis
 obtinuit. ne intelligere quidem aliquando poterunt. beatius et magis dare quam accipere.

Tali igitur diffidentia mentis obsessi et affidei scintilla qua uis fuerit. **Capitulum xiiii**
 impudens sue rationis accensum. dyabolica infidelitate reuocari. incipiunt
 pecunias quas ante diligere cepant diligentius custodire. et eas uelut qui semel
 perfligatas ulterius reparare non possunt. auaricia uehementiore deservant. seu quod et
 detus. ea que prius abiecerant resumentes. vel etiam quod est tecum ac tecumque uis
 quicquid genitum que ne ante quidem possederant congregantes. nihil amplius ex illis
 de seculo quam nomina acquisita tantum ac uocabula monachi comparant. et hunc igitur in-
 uentum male inchoateque fundatum. necesse est ut uisula clemens uiciorum structura
 consurgat. non quidquam supponi possit ualeat fundamentum. non quod quidam am-
 nam ruinam lugubri ore perueniat. **Capitulum xv**

Alibus siquidem mens passionibus obdormita. atque detestabili propore incipi-
 ens. necesse est ut inderit cotidie phantasmas et reliqua quoque uitam suam
 deformiore sine concludat. Dumque cupiditatibus prius abiecerat. ac scdm

aplm sacrilega filargia uincat. ita eodem pñante de illa. Et
filargia que & simulat? seruit. Et iterum. **P** adix inquit omnium
malor? & filargia. ut nūq̃m possit in corde suo hūilitatem xpi simpli-
cem uāq̃m suscipere. cum sibi ul' de nobilitate natalium gloriatur. vñ in
flatur de scli qm corpe nō mente deseruit. dignitate. vñ pecuniis q̃s
ad ruinam suam rētentat excolitur. **P** que iam nō monastiū ingum s'
tinere. content? est? nō senioris ullius instaur disciplina? & non solum
nullam sibiectiois aut obediēte reglam custodire dignatur? uerū ne ip-
sam quidem auribz suis doctrinam pfectius admittit. Tantūq̃ conarsat
in corde eius spiritalis ubi fastidium? ut cum forte talis fuit aborta colla-
tio. uno niloco stare nesciat. eius obtutus? **S** huc illucq̃ stupidus cir-
cūferatur inaud. alioisim & inobliquū qm moris est oculi defigantur.
P suspiriis eū salutaribz. spūta de sicco guttē corindunt. **E**x creationes
& sine ulla mēpellatione flegmatos puocant. **D**igiti ludunt & in modū
quidem scribentis uolitant? atq̃ depingunt? & ita huc atq̃ illuc vniūsa
membra corpis amouent. vñ dum spiritalis agitur collatio. totum se ut
scarentibz hūibz. vñ acutissimis iudibz credat mēdere? & quidq̃ simplex
collatio ad edificatōem prouit audientū. ob suam suggestillationē estimer eē
prelasiū. **T**oroq̃ tpe quo uite spiritalis examinatio uentilatur. suis spiciōibz
occupat. nō quid exinde ad p̃fctm suū capere debeat occupatur? **S** causas
aut vñquodq̃ sit dām sollicita mente p̃quirit? vñ quid eis possit obicere.
tanta intra se cordis uoluntatione coniectat? ut nichil ex his que salub'
rimē sunt digesta penitus apphendere aut in aliquo ualeat emendari.
Et ita fit ut non solum in illo ei p̃ficiat? collatio spiritalis. nūm & damp-
nosa magis existens. efficiat ei causa maioris p̃cti. **D**um eū p̃ consāa
sua totū contra se suspicat eē platiū. uehementiore cordis obstinati-
one durat. utiq̃ stimulis acutus instigatur. **D**emū post hec excel-
sa uox. sermo rigidus. amara turbulentaq̃ responsio. incessus erectus
ac mobilis? lingua facilis. prociac loquela? nūquam taciturnitas a-
mica? nūc cum contra frēm rancorem quendam in suo corde concepi-
Sicq̃ silentiū eius nō p̃punctionis. nō hūilitatis ullius? **S** supbie?

59
indignationis inditum. ita ut quid meo detestabilis sit. hanc
facile discernatur. utrum diffusa illa petulantia. an dura
hec iracundia. In illa namque sermo non oportet. risus levis
ac fatuus. effrenata atque indisciplinata cordis elatio. in illa vero ira ple-
ni iracundiaque silentium. Et quid ob hoc tantum concipitur ut aduersus
fratrem rancor iracundiaque suauis. prelatum diuinus possit. non ut ex eo
ut humiliatus ac pacis prebeat. Et cum ipse timore possessus facile cunctis
licitas infat. atque ad satisfactionem lesi frater semetipsum sibi mitti dedigna-
tur. Et ab illo sibi mer oblatam respuit atque contempnit. Et non solum ulla
fratris satisfactione compingitur neque mollescit. unde et cur ab eo sit inhumilitate pre-
uenit gemit indignatur. Sicut et salutaris humilitas ac satisfactio que si-
nem dyabolica intentionibus sola inferre. causa uehementis incendii.

Ardum in hac diuitiarum regione. quod horret pudetque reuolue. **xvi.**
quendam uirum cum alio incompertum albare. cur humilitate quam renu-
ans pro modo ipse retentat cepisset excedere. ac dyabolica inflari supbia.
summa primaria respondisse. Nunquam ob hoc memetipsum humiliari prope ut
semper subditus sum. Ad quod eius tam effrenata scelestumque responsum.
ita est senior obstupefactus. omnisque eius interceptus est sermo. uelut qui ab illo
ipso antiquo lucas uerba hanc plura non ab homine precepisset. ut nullam nocem
aduersus tantam penam de ore suo proferret. nisi gemit de corde animi
ac suspiria poruerit. illud solum taciturnitas inuisemetipsum noluit. quod de
domino nostro dei saluatore. Qui cum in forma dei esset humiliatus se fratri obedire
non ut ille ait. dyabolico spiritu ac timore possessus prope. Sed usque ad mortem. Et
ut breuiter ea que dea sunt de hoc superbie genere perstringamus. quedam signa
eius inquam possum colligentes. ut si qui de perfectione facit erudiri. quod
animi characteres eius de exteriorum hominis moribus exprimamus. necessarium puto
paras eadem replicari. ut conspectio sui agnoscamus quibus eam discernere ac
deprehendere ualeamus iudicibus. quo nudate. atque insuppressam producte passionis
iudices. et oculorum deprehense. atque prospecte. ut quicquid facinus ualeant
uitare. Tunc enim potest pestifer moribus ad integrum declinari. cum contra ipsius
micosos estus. et impetus noxios. non ferat obsecratio iam dominat. assumit

Et cum pcedentes eius ut ita dixim lineas agnoscentes? pinda enim
sagaciq; discretione pcurimus. De exterior namq; sicut p digne ly
minis motu status mioris agnosatur. His igitur mioris carnalis etia
qm p fani sumi supbia. eleclantur. In est p mioris mloquela eius dante
mutatur mutata amaritudo? excellus et effusus mioris mioris
bils mioris mioris mioris mioris. mioris mioris mioris mioris
sione? uba pallim sine ulla cordis gravitate. et mioris mioris
caritatis aliena? audax ad contritionem mioris mioris. ad mioris
p mioris mioris. ad obediendum difficultas? nisi mioris mioris
voluntas puenit. Ad recipiendam exhortationem mioris mioris
mioris mioris suas voluntates mioris ad succubendum alienis durissima. et mioris
suas diffinitiones statim contendens. ipa v nequaq; cedere aliis adqui
escens? Et ita fit. ut mioris mioris salubris effectus. mioris mioris
qm mioris mioris mioris. Quibus descendit mioris mioris quem semel pos
sides denotatus. iam ipam disaphia cenobii p horrescat. ac veluti qui
fieri conformis de pfectione ventitatur. ac de bono pacie atq; huiusmodi a
mioris mioris et impedimento renocent. habitacionem solitarie celle desiderat. seu ite
et plures alios lucitaturus construere monastium. et quos doce atq; mioris
debeat congregare festinat. Ex discipulo nequam detestabilior magis effectus.
Nam cum huiusmodi elatione cordis mioris mioris mioris mioris mioris
rit? et nec ueris monachis. n solatis effectus fit? qd est detens et pfectionem
sibi ex hoc ipso mioris mioris et consulatione p mioris. Quam obrem si edis
ei mioris fastigia pfecta uoluntatis ac placencia de consurge? fundamta eius
no sedm mioris libidinis uoluntatem et sedm diffinitionis ewangelice qd mioris
tenus potimus mioris. nisi abrenunciatio uia que mioris mioris mioris
facilitati ac nuditate consistit? m nobis fuit xpi amore fundata. Den
obedientie uigum et subiectio simplici corde. ac sine ulla fuit simulatione
cepta? ita ut p mioris mioris mioris. nulla penit uoluntas mioris mioris
Quod non alit potit obseruari? nisi qui no solum se mioris huc
uocari et mioris mioris ac stultum? mioris que sibi fuerint asemon

60.
imperata sine ulla discussione perficiens. sacrosancta ea credens. ac diuinitus pro
mulgata. In qua consistentibus qualitate. proculdubio status ille humilitatis uel tran
quillus atque immobilis subsequatur ut nosmetipsos inferiores omnibus iudicantes. uni
usa que nobis fuerit rogata. tam et si inuisa sint ut tristia ut dampnosa.
tamquam assumpcionibus nostris illata. patientissime tolemus. Que quidem anobis non so
lum facillime tolerabuntur. uerum et prout iudicabunt ac illa. si mente uigiliter recola
mus. uel domini nostri. uel omnium sanctorum passionibus. confidantes tanto lenioribus nos in
iuriis attemperari. quanto longius amicitias eorum et consolatione distamus. prout
et cogitantes in breui nos de hoc seculo migraturos. eorumque nos celi uite huius fine
mox futurorum esse consortes. Peremptoria namque et hec contemplatio. non solum su
perbie. uerum et generaliter omnium uiciorum. Deinde post hec hanc eandem humilita
tem erga deum firmitissime retentemus. Quod anobis ita complebitur. ut nichil
nosmetipsos absque illius opitulatione uel gratia. quod ad uirtutum summationem
pertinet posse perficere cognoscamus. Et hoc ipsum quod intelligere metumus.
eius esse munus in ueritate credamus. **Explicat de spiritu superbie. Liber**
xxij. beati cassiani presbyteri. Sive iohannis

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

LANDES-
UND STAAT
BIBLIOTHEK
DUISBURG